1899. HARMINCZHARMADIK ÉVFOLYAM. 164. SZÁM. BUDAPEST, PÉNTEK, JUNIUS 16

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Francia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romániá- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a posta-szerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára 8 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTERBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN fiúgynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg L., I. Rumfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14. és valamennyi hirdetési iroda.

Ellenzéki opportunizmus.

≈ Emlékezünk egy hires „kaucsuk"-emberre, ki évtizedekkel ezelőtt Európa minden vidékén mutogatta testének csodálatos nyujthatóságát, minden tagjának rendkivüli hajlékonyságát, lehetetlenül sokrétü pózjait. Hirdette is magáról óriási reklámbetükkel, hogy testét előre megvette a párisi akadémia, mely halála után felboncolt tetemében akarja megismerni csontszervezetének és idegrendszerének anatomiai titkait. Meghalt-e már ez a kaucsuk-ember és végire járt-e a párisi akadémia az ő szervezeti rejtélyének, nem tudjuk. Azt gondoljuk csak az eszmetársulás révén, hogy bizonyos ellenzéki urak is megalkudhatnának afféle kiváncsi tudósokkal, vizsgálják meg majdan, a mikor a mulandóság törvénye beteljesült rajtuk, micsoda fizikai és értelmi szervekkel gyakorolták ők *ellenzéki* hivatásukat. Mert a milyen hajlékony állásokat és elasztikus fordulatokat mutatnak be egy idő óta az egyébként elvhü és rendithetlen ellenzékiség terén, az valóban „noch nicht dagewesen" az alkotmányos élet publikuma számára.

Az alkotmányos élet publikuma előtt bizonyosan csodaszámba megy már az olyan ellenzékiség is, mely a helyett, hogy a kormány hibáit kutatná és birálná, egyenesen abban buzgólkodik, hogy a kormány dicsőitésére fura jogczimeket találjon, kétes müveleteire a mentség és szépités szereit szolgáltassa. Hát még ha ezt az uj ellenzéki stylt gyorsan a komparativus és szuperlativus fokozatáig fejlesztik! Hogyis hangzik az? A magyar kormány paktumot köt az ellenzékkel, melynek lényeges pontozatait a függetlenségi ellenzék elveivel ellentétben állóknak tartja. De jó az osztrák kormány, és ezt az elvellenes paktumot az osztrák érdekek javára teljes erejéből igyekszik megdönteni. És folyik az ádáz birkózás a két kormány között, végül szépecskén megalkusznak valahol az arany középszer táján. A függetlenségi párt vezérei pedig, noha előzetesen kijelentették, hogy a paktum föltevései szerint a kormánynak egyáltalán alkuba sem szabad bocsátkoznia, utólag azt találják, hogy az alku eredménye „előnyös változást" jelent a paktumon! Egy ellenzék, mely azt találja, hogy az ország ellenségeivel való kényszerü alkuvásban a kormány többet hozott, mint a mennyit ő maga, az ellenzék, várt és követelt! — No ilyennek csodájára csakugyan idejárhat minden bámész angol turista! Mikép sikerült Széll Kálmánnak ugy győznie, hogy Thun gróf is hirdetheti fényes diadalát, mert megkapta azt, a mit az osztrák kormányzat elengedhetlen szükségének valott, meg a paktumra féltékeny ellenzék is nagyon elégedett, mert többhöz jutott, mint a mennyit várt: ez persze a nagy államférfiuság különálló csodája. Ellenzékről lévén azonban szó, igazán meglepő, hogy a függetlenségi párt nem egy tekintélyes tagján az obstrukczionális láz sajátságos utóhatásaképp mily mértékben fejlödött ki a csodálat és hizelgés szerve, szinte meg sem lehet öket különböztetni a legedzettebb officziózus kengyelfutóktól. De miért nem küldenek Thun grófnak is hálafeliratot, kinek vakmerő rohama nélkül a paktumnak előnyös változása soha be nem következett volna? Mi ugyan szivesen hisszük el róluk, hogy csak az a nemes ősrómai gondolkozás vezeti öket, mely ünnepelve üdvözölte a csatában tönkrevert konzult, „mert nem esett kétségbe a haza sorsa felett."

Ugy van, Széll Kálmán nem esett kétségbe a haza sorsa felett! Ő csak kitolta négy évvel a vámközösség szerződéses lejárati idejét. A függetlenségi ellenzékieknek tehát lelkes örvendezéssel kell öt fogadniok, mert épen ezzel a kitolással teljesen elháritotta az utból az önálló vámterület megvalósításának akadályait. Igen, most fölfedezik, hogy az 1903-iki határidő, melyet a paktum megállapitott, szerfölött nagy nehézségeket gördített volna az önálló vámterület megvalósitása elé. Söt akadt ujdonsült officziózus, ki tökéletesen elfeledkezve az ischli klauzuláról, nekünk kedélyesen és alaposan megmagyarázta, hogy ezt a határidőt Bánffy Dezső állapitotta meg, mert nagy tudatlanságában nem fogta föl, hogy a nagy kereskedelmi szerződések ez évben való lejárata egymagában még nem adja vissza Magyarország gazdasági szabadságát. De majd négy évvel később, mikorára a lejárat nélküli apróbb szerződések is fel lesznek mondva! Ilyeneket olvasva, igazi bánkódás fog el bennünket, mért nem tolta ki Széll Kálmán a vámközösség lejáratát még későbbre, hogy még több akadályt háritható volna el a gazdasági önállóság utjából. Vagy azt gondolják-e azok a paktumos ellenzékiek, hogy 1907-ben is lesznek ám még nagy akadályok? Hisz már az elemi iskolák aranyigazságaiból megtanultuk, hogy legyőzhetlen akadályokkal mindig találkozik az, kinek a nehézségekkel szemben a „holnap, holnap, csak nem ma" a jelszava!

A politikai nevelésnek mily magas foka nyilvánul is abban, hogy ellenzéki párt, függetlenségi ellenzéki párt, melynek a hatalomban semmi része, puszta ellenzéki szereplésében is annyi bölcs és előrelátó tekintettel van minden lehető akadályra, mely későbbi időkben fölmerülhet, hogy szivesen beleegyezik legközvetlenebb czéljának elodázásába! Persze könnyü Ugron Gábor urnak, ki száz évi határidőt tüzött ki magának, hogy politikai ideálját megvalósithassa. Száz év mulva mégis csak megvalósithatjuk az önálló vámterületet, föltéve, hogy az akkori ellenzékiek nem lesznek Ugron Gábor politikai fajtájából valók, és nem gondolkoznak oly lovagias delikateszszel, hogy az osztrák császárt nem akarják a magyar királylyal ellentétbe sodortatni! Ugron Gábor minden párt bevonásával döntő kampányt készült ugyan inditani a jövő választásokra az önálló vámterület érdekében, de ez a terve a vámközösségi egyezménynek 1907-ig való kitolása miatt vizbe esik is, legfölebb a száz évből csinál százhatot!

A mikor ellenzéki pártvezérek leggyakorlatibb ideáljuk megvalósitásának akadályait annyira hangsulyozzák, kitüntetik, hogy örömmel üdvözlik a kormány ellenkező szellemi politikája által teremtett időhaladékot, ez már a teljes bizonyság rá, hogy egész pártéletünkön az opportunizmus legsilányabb iskolája uralkodik. Elvitathatlan igazság az, hogy az önálló vámterület megvalósitása egyáltalán nincsen kényszerü kapcsolatban a kereskedelmi szerződések lejáratával. Ezt még a Bánffy-kormány is hivatalosan jelentette ki az osztrák kormány kötekedése ellenében, kimutatva azt, hogy ha ma akarnánk önálló vámterületet berendezni, a kereskedelmi szerződések csak arra köteleznek bennünket, hogy vámtételeiket saját vámsorompóinknál is érvényesitsük. Vannak nehézségek ez ellenében, hogy ne volnának és hogy ne lennének jövőben is! Óh de hogy nőttek és szaporodtak ezek a nehézségek a paktumos opportunizmus rémletesen nagyitó szemüvege alatt, mintha csak a gyávaság ördöge vált volna a függetlenségi párt állandó sugallójává! Egy év előtt még gyilkos obstrukcióra fegyverkeztek fel, mert ugy vélték, hogy az önálló vámterület felállitását valami rövid provizórium haladékával nem szabad elodázni. A paktumos alkudozásokban már ugy találták, hogy a nagy nehézségek miatt az önálló vámterületnek megvalósitására csakis a nagy kereskedelmi szerződések lejáratakor lehet gondolni. És most ime hálát szavaznak Széll Kálmánnak, mert Thunnal is megalkudva még négy évvel kinyujtotta a vámközösséget és igy a jó uraknak több időt ad az önálló vámterület „gyakorlati" előkészitésére. Tessék csak belenézni a bécsi félhivatalosakba, mily féktelen gunynyal illetik az uj megegyezésnek a kereskedelmi szerződésekre vonatkozó kikötéseit és az 1907-ki határidőt. Ha önrendelkezésünk oly szépen megalkudott Ausztriával — mondják — annál inkább kénytelen lesz megalkudni a külföldel. A gyakorlati előkészités ilyen munkája az ellenzék részéről ugyan legkevésbé lesz alkalmas arra, hogy a nemzetet a nagy czélért nagy elszánásra és kitartó erőfeszitésre sarkallja. Ez legfölebb az ellenzéket viheti előre azon az uton, melyen minden opportunizmus végczélját megtalálhatja.

Budapest, junius 15.

Lapunk mai számában már megirtuk, hogy mindaz, a mit a M—g a miniszterelnök és *Eötvös* Károly e hó 13-án történt találkozására vonatkozólag tegnap megirt, koholmány. A nevezett lap ma ujra feltálalja e koholmányát s hozzáteszi, hogy *Eötvös* Károly küldött valakit *Matuska* Péterhez a miniszterelnökkel való találkozásának kieszközlése czéljából. Felelős szerkesztőnk erre vonatkozólag megkérdezte Eötvös Károlyt, a ki a következő levélben válaszolt neki:

Tisztelt Szerkesztő ur!

Kérdésére szives készséggel kijelentem, hogy én Széll Kálmán miniszterelnök urral nem egyszer, hanem ismételve találkoztam, de én egyszer se küldtem se Matuska Péterhez, se máshoz senkit. Hogy a miniszterelnök ur legutóbb mikor jött haza Bécsből, nem is tudtam. Hanem Matuska Péter t. barátom értesitett, hogy a miniszterelnök ur déli félegy órakor nála lesz és szivesen találkozik velem. Erre én a jóizlésparancsolta előzékenységgel Matuska t. barátomhoz mentem. Ez történt e hó 13-án. Hogy a társalgásnak mi volt tárgya: azt czikkemben megirtam.

Csak egy megjegyzésem van még. Ha ellensége s nem csupán ellenzéke volnék Széll Kálmán miniszterelnök urnak: azt kivánnám, hogy sohase legyenek okosabb barátai, mint a kik ezt az izetlen vitát előidézték.

Üdvözli

15/VI. jó hive
Eötvös Károly.

A kvótatitok. Lapunk mai számában közöltük a *N. Fr. Pr.*-nek a hitelesség teljes formájában megjelent azt a közleményét, mely a két kormány közt létrejött megállapodásnak a kvótakérdés és a fogyasztási adók átutalása közt való összefüggésre vonatkozik. Az emlitett közlemény egész apodiktikus formában tudatta, hogy a két kormány megállapodása szerint a sör és petroleumra az átutalási eljárást csak akkor léptetik életbe, *a mikor a kvóta aránya felől a döntés megtörtént.* A nyers petroleum vámjának felemelése szintén csak 1899. év végén történik, *a kvótát illető döntés után.*

Mai lapunkban rámutattunk e kérdés rendkivüli fontosságára. És rámutattunk arra a különösségre is, hogy erről a kérdésről a kormányelnök mélységesen hallgat. E hallgatásnak gyanus természetét még kirivóbbá teszi az, hogy ma a paktumos politika *egyetlen lapja se vesz tudomást a N. Fr. Pr. idézett közleményéről.* Ez egy okkal több arra, hogy ujból szóvá tegyük a dolgot. *Félvilágositást kérünk a kompromisszumnak arról a pontjáról, mely a kvótára vonatkozik.* Érthető és világos nyilatkozatot várunk, *még pedig magától a kormányelnöktől,* mert csak az ő nyilatkozatát veheljük illetékesnek, miután a kompromisszumot ő kötötte meg az osztrák kormánnyal. Az a nagy előzékenység, melyet Széll Kálman az ellenzék iránt tanusit, talán nyilvánulni fog akkor is, ha a parlamentben ez ügyben hozzá kérdést intéznek.

A kiegyezés a bizottságban. A képviselőház *pénzügyi bizottsága junius 16-án délután öt órakor* a képviselőházban, szokott helyiségében ülést tart. Tárgyai: a vám- és kereskedelmi viszonyoknak és ezekkel összefüggő némely kérdésnek rendezéséről szóló 641. számu és az allami italmérési jövedékről szóló 574. számu törvényjavaslat.

A bankegyezmény. Bécsben — mint nekünk táviratozzák — ma tartotta meg az osztrák-magyar bank tárgyaló-bizottsága a már néhány nap előtt jelzett ülését, melyben a bank funkczionáriusai jelentést tettek a pénzügyminiszteriumban tartott értekezletről. Annak a kompenzácziónak a megállapitásáról van ugyanis szó, melyet a banknak nyujtani akarnak arra az esetre, ha az 1910-ig terjedő érvényességgel megállapitott szabadalom már 1907-ben megszünnék, a mi akkor következnék be, ha az osztrák-magyar vámszövetség 1907-ben nem ujittatnék meg. Már most akarják számszerüleg megállapitani azt a kártalanitási összeget, melyet a bank igényelhet abban az esetben, ha a három utolsó szabadalmi évtől elesnék. A számitás alapja az utolsó 10 év lesz, melyeknek átlagos jövedelme adná meg a mértéket a kártalanitási összeg meghatározására. Hétfőre a vezértanácsot bizalmas tárgyalásra hivták össze, melyben a legközelebbi esütörtökön tartandó hivatalos ülésben előterjesztendő javaslatokat formulázni fogják. A bank részvényeseit rendkivüli közgyülésre alig fogják ősz előtt összehivni, mert a nyári hónapokban nem lehetne határozatképes közgyülésre számitani.

A politikai helyzet Romániában.

A választások Romániában véget értek s az eredmény felháborította az egész román közvéleményt. A „Romanul" konstatálván, hogy a választások alkalmából a román sajtó magatartása méltatlan volt, mélységes felháborodásának a következő szavakkal ad kifejezést: „A választások eredménye a jelenlegi kormányzási rendszer szégyenfoltját képezi; ez az eredmény arról fog meggyőzni mindenkit, hogy a választási törvényben letett irányelvek és direktivák nem egyebek, mint a hazugságok és szentesitett erkölcstelenségek kvintesszencziája. A kormány határozott győzelmével szemben fel fogják hozni a közigazgatási tisztviselők százféle presszióját, de mindaddig, mig ez a választási rendszer érvényben marad, állandóan győzni fog a hazugság és az erkölcstelenség."

A kormányhoz legközelebb álló lapok is egész nyiltan bevallják, hogy nem remélték, hogy a kormány ily nagyarányu, határozott győzelmet fog aratni. A román sajtó legnagyobb része azonban nem foglalkozott a választásokkal; részben azért, mert nem akart kellemetlenséget csinálni a kormánynak, de másrészt azért sem, mert a sajtó meg volt vásárolva. Néhány függetlenebb lap nem fojthatja el keserüségét s szemrehányásokat tesz a kormánynak, hogy Romániát a legpiszkosabb pocsolyába sülyesztette.

A román nép valódi jóakarói szorongó szivvel nézték a jelenlegi kormány hajmeresztő kegyetlenségeit, melyeket az egyes választókerületekben véghezvitt. A jelenlegi román kamara kétharmadrésze ismeretlen alak. Van közöttük igen sok olyan, ki jogtalan uton harácsolt vagyonán kivül, polgártársai előtt még fedhetetlen multat sem tud felmutatni. A konzervativ párt becsületes, jobbára tiszteletremélto régi tagjai ujból megválasztattak. Ezek azonban Sturdza erőszakosságaival szemben is győztesen kerültek ki a választásokból. Ez a konzervativ párt zöme, ereje és tekintélye. A konzervativ párt uj megválasztott tagjai majdnem kivétel nélkül nyárspolgárok. Nem mondhatni azonban azt sem, hogy a liberális pártnak ne volnának hivei az ország minden részében. Az a politikai zűrlés, mely Sturdza erejét

A csornai csata.

Ez volt az első győzelmes csata, a melyet a magyarok az Olaszországból a novarrai békekötés után Magyarországba felkerült, a muszkákkal szövetséges osztrákok ellen kivivtak.

A magyar XV. hadosztály, a melynek vezére Kmetty György volt, 1849 junius 13-ik napján, reggeli 4 órakor 3000 főnyi vitézeivel a Wies osztrák tábornok által vezetett 5000 főnyi ellenséget támadta meg és két órai heves küzdelem után a Hanságba kergette.

Kmetty nem a Vetter tábornok parancsa folytán, hanem a saját elhatározásából a Csornát megszállott ellenséget támadta meg. Kmettynek, a ki a Duna jobb partján önállóan operalt, egy igen ügyes kéme volt, a ki, hol mint marhakereskedő, hol mint molnár az ellenségnek élelmi árukat szállitott, azután pedig a tábornoknak a kivánt adatokkal szolgált.

Hadosztályunk, miután a legénységnek megfogyott létszáma Székesfehérvárt némileg kiegészitetett 6 zászlóalj gyalogság, 6 század lovasság, 1 század utász, 1 lovas- és 1 gyalogüteg fél röppentyü-üteggel, junius 11-én este Veszprémbe megérkezett.

Ide, éjfélkor a Sopronba küldött kém visszajött és a tábornok szállásán jelentkezve, azonnal bebocsáttatott.

A hirhordó jelentette, hogy Sopronban sok az ellenség, hogy ő ott a proviántházba lisztet vitt és megtudta, hogy naponkint tizezer adag kenyeret sütnek. Visszautaztában Csornán keresztülment, a hol tanuja volt egy mintegy 2000 főnyi előhadnak megérkezésénél.

Kmettynek ezt megtudni elég volt. Azonnal a vele egy szálláson levő Albert Ignácz vezérkari őrnagygyal rövid tanácskozás után elhatározták, hogy az előnyomulásban levő ellenséget meg kell támadni és visszaverni.

Még az éjszaka futárok vitték a jelentéseket Tatára, a hol a központi vezérkari iroda volt, Bayer ezredesnek és a győri katonai parancsnoknak, azzal a megkereséssel, hogy junius 13-ik napján korán reggel Csorna irányában ágyulövéseket tegyen, azaz demonstráljon, mert hadosztályunk junius 13-án napfeljöttre előtt Csorna alatt lesz.

Hadosztályunk junius 12-én tovább indult és délben Pápán volt, a hol rövid pihenőt tartott, a mely idő alatt a legénység számára megrendelt ebédet elfogyasztatta. Marczaltőre délután 5 órakor érkeztünk. Itt huszár-alezredesünk, báró Uestritz, az egész tisztikart megvendégelte, a legénységet pedig hussal és annyi borral látta el, hogy a palaczkokat is megtöltötték.

Ez a trakta jól fogolt, felfrissitette a legényeket. Csorna még messze volt; csak egy éjjeli menet után juthattunk odáig. Hogy könnyebben odajuthassunk, Kmetty a legénységgel a tarisznyákat lerakatta. Budavár bevétele után hadosztályunknak az a feladat jutott, hogy a dunántuli megyéket az ellenségtől megtisztitsuk.

Eddig ellenséget nem láttunk, de most már honvédeink sejtették, hogy valami készülőben van. Tervben volt az ellenséget napvilág előtt három oldalról megtámadni. A csapatvezérek Marczaltőn utasitásaikat megkapták. Már sötétedni kezdett, a mikor a Rábán átkeltünk. Csapataink Szillnél megálltak. Itt báró Uestritz dandárparancsnok a lovassággal és négy lovas ágyuval a többi seregtől elvált. Kerülő utat kellett megtenniök, hogy Csornát dél felöl elérhessék és napfelkelte előtt megrohanhassák. A hadosztályunknak többi részei itt egy órai pihenőt tartottak. Éjfélkor a 33. zászlóalj elindult, hogy Csorna keleti utczáit megrohanja.

Féléra mulva a 10-ik és 23-ik zászlóalj Kmetty személyes vezetése alatt Csorna délkeleti részének megrohanására megindult. A hadosztályunk többi csapatai tartaléknak visszamaradtak.

Reggeli három órakor a csornai határon voltunk; a homályban a csornai házakat láttuk. Ekkor egy berek mellett elhaladva, egyszerre csak az utócsapatunknál nagy lármát ütöttek és néhány lövést hallottunk. Egy dsidás őrjáratot az országut melletti berekben vettek észre, a mely nézte a seregünk elvonulását.

Az őrjárat egyik emberének lovát meglőtték és a dsidást elfogták. A többiek elszaladtak. A lárma folytán mindkét zászlóalj megállott.

A tábornok elé vezetett dsidás elbeszélte, hogy a Wies tábornok brigádája az este érkezett Csornára, hogy ottan az emberek el vannak szállásolva és hogy az éjjel öt és még nyolcz társát kiküldték őrjáratban.

Világos volt, hogy most már nem 2000, hanem 5000 ellenséget fogunk Csornán látni.

Ezzel az intermezzóval mintegy 20 perczet vesztettünk és mivel arra is kelletett számitani, hogy a megfutott őrjárat Csornát fel fogja verni, helyzetünk kritikus lett. Itt már csak gyors előrehaladás és heves támadás vezethetett eredményre. Az azonnali előrenyomulás és támadás azért is szükséges volt, mert báró Uestritzet a lovassággal és Platyt a 33-ik zászlóaljjal nem lehetett sorsukra hagyni. Kmetty ezen körülményeket áttekintve és bizva embereiben, a kik minden alkalommal vitézeiknek annyira ki voltak merülve, hogy a futó ellenséget nem birták üldözni. Ezután következett a csata vége, a huszárság és a császár-ezredbeli dsidások közötti összecsapás. Ezek az ellenségnek visszavonulását fedezendők, a helységen kivül állást foglaltak. Hire járt, hogy ezek a császár-ezredbeli dsidások azzal diesekedtek volna, hogy majd ha a huszárokkal találkozni fognak, öket móresre fogják tanitani. Honnan jött ez a hir, azt nem tudom megmondani, de lehetséges, hogy a csata előtt egy héttel Csehországból hazaszökött Nádor-hu zárok hozhatták. Elég, hogy a dsidások diesekvése mélyen sértette a huszárok ambicziójét, mert a hogy a dsidásokat, a kik ugyan három osztály erejéig jelen voltak — meglátták, legnagyobb dühvel öket megrohanták, soraikat áttörték, velük összekeveredtek, karduk markolatával fejüket ütötték és köztük iszonyu mészárlást vittek véghez. A szegény dsidások lándzsáikat nem tudták használni és igy a kurtát fogták. Az áttak elég hosszasan tartott, mig végtére a dsidások megugrottak. A három osztályunkból 92 ember a csatatéren maradt.

Én ezen összecsapásnak tanuja voltam, de hogy éppen ennyi, nem több és nem kevesebb dsidás az elkeseredett harcznak áldozatja lett, azt csak négy évvel később Tordán, az ugyanezen ezredbeli tisztektől, kikkel ismeretségben álltam, tudtam meg.

A dsidás tisztek a csornai csatának elvesztését Wies dandárparancsnoknak tulajdonitották, mert nem akart az őrjáratot vezetett káplár jelentésének hitelt adni, riadót nem fuvatott.

Nem hitte, hogy a magyarok oly közel lehessenek. Idejük lett volna elkészülni, mert csak egy óra mulva Csorna alatt jelenhettünk meg.

A riadót akkor fujták, a mikor bennünket a támadásra előre nyomulni láttak.

Ugy látszik, hogy a végzet ugy kivánta, hogy a három létszám szerint gyenge honvédzászlóalj verje meg a komplett négy osztrák zászlóaljt és kergesse a Hánságba.

A lovasságunknak is alkalom nyilt az osztrák lovassággot respektálásra tanitani.

Még kétszer volt alkalmunk a megvert Wies-féle, most már két más dandárral, a Wolf és Gerstner dandárokkal egyesült dandárra! szerencsére állani. Iházinál és Temesvárnál. Az ellenséges lovasság mindig kikerülte a mi lovasságunkkal való összecsapást, vissza vonult a gyalogság háta mögé.

Kmettynek nem sikerült a kém által jelzett ellenséges előhadat elfogni, de a győzelem dicsőséges volt. Elfogtunk ellenséges főrsz- és főtiszteket és száznál több altisztet és közlegényt.

A csornai veszteségünk érzékeny volt, mert a 3000 főnyi csapatunk 10 százaléka elesett vagy sulyosan megsebesült. Az áttákban elessett két huszár kapitány és 36 közvitéz. Az ellenségnek két annyi vesztesége volt, maga a vezér is elesett.

Az ellenséget üldözni képtelenség volt, mert embereink 24 órai menet után teljesen ki voltak merülve és lovainkból is az utolsó husz kifogyott. A seregnek pihenést kelletett engedni. Embereink az ugy is nagy csornai piaczon gyültek össze. Itt a fegyvereket gulyába rakták és hol székre, hol a földre leültek. A csornaiak ételt és italt hoztak és embereinket megvendégelték.

A mikor a csatának vége volt, a kivonult győriek tüntettek. Szerencse hogy segitségükre többé szükség nem volt.

Kmettynek szándéka volt embereinek legalább 24 órai pihenést engedni, azonban délután 5 órakor parancs jött a hadosztálylyal a Rába jobbpartjára visszahuzódni és Tétnél összpontosulni.

Az elhaltaknak eltemetése a csornaiakra bizatott, a sebesültek Pápára szállittattak. A két elesett kapitányunknak tetemei Téten ünnepélyesen eltemettettek.

Olvastam a napilapokban, hogy volt tisztársamat, később országos képviselő Krisztinkovics Edét azzal vádolták volna, hogy ő lötte volna meg Wies osztrák tábornokot, a miért az 50-es években vizsgálat alatt állott volna.

Ez a vád alaptalan volt. A Krisztinkovics Ede podgyásza, naplója és emlékkönyve az én kocsimon volt akkor is, a mikor a Kmetty hadteste fegyverletétel végett Aradra indult. Krisztinkovicsnak ideje nem lehetett tőlem elbucsuzni, sem pedig holmija felett intézkedni. Kénytelen voltam azt, Kmettyvel Törökországba menekülendő, magammal tovább vinni. A mikor Szákulnál egy osztrák táborra bukkantunk, csak annyi időm volt, hogy a Krisztinkovics emlékkönyvét magamhoz vegyem, mig minden egyéb, a vezérkari okmányokkal együtt, a kocsin maradt. A mikor pedig másnap a karánsebesi ezredbeli határőrök

felemésztette. az egyenetlenkedés és pártviszálykodás összes jelenségeivel nyilvánult mindenütt a liberálisok között. Maga Sturdza és társai nyiltan beismerik, hogy a pártfegyelmetlenség nemcsak politikai nimbuszukat elhomályositotta, de tetterejük és az ország boldogitására folytatott munkálkodásuk iránti közbizalmat is megingatta. Azért pusztulásuk az erőszakkal, a vesztegetéssel, a korrumpálás ezerféle nemével szemben meggátolhatatlan volt.

Maga Sturdza Demeter is a legszégyenletesebb módon bukott meg. A választók nagy lelkesedéssel körülvették őt, bizalmukról biztositották s mikor szavazásra került a dolog, épen a liberális párt oszlopos tagjai rögtönöztek oly skandalumot, hogy mindenki, ki polgári tisztességét valamire becsülte, eltávozott. Igy azután cserben hagyták Sturdzát saját emberei is s midőn a helyzet már veszedelmessé kezdett válni, a volt miniszterelnök undorral fordult el a polgári közerkölcsök fertőzőjétől, haza ment és mandátumot többé nem vállalt. Valószinüleg a szenátusban fog helyet foglalni, mint az ország legvagyonosabb és legtekintélyesebb embere.

Mulatságos és jellemző egyuttal, hogy a konzervativek az egyes választókerületekben, mikor már a helyzet biztos urai voltak, a pálinkától gőzölgő fejjel oly jeleneteket inszczenáltak, a melyek jobbérzésü románokat méltán megbotránkoztatták. Volt olyan részeg konzervativ választó, a ki a lefolyt választások alkalmából harminczszor is leszavazott. Annyi helyen jelent meg, a hányra utiköltséget és napidijat kapott.

A legnagyobb brutalitásokat a kormány Turn-Severinben vitte véghez. A két kerületi prefektus elzáratta a liberális párt hiveit, azok rokonait, sőt még azokat is, a kik ezekkel a választásokról beszéltek. Popescu Niculae turn-severini lakos azért, mert bátyját rá akarta birni. hogy a liberálisokkal szavazzon, verést kapott a rendőrség közegeitől.

Tisztábbak voltak a szenátusi választások. A kormány adeptusaival egyült a kamarai választásoknál elért sikerek fölött való határtalan örömében nem nagyon erőszakoskedott a szenatusi választásoknál. A szenátusba bejutott sok junimista és liberális. Az erős oppoziczió a szenátusban igen nagy veszedelmet jelent a kormányra nézve, mert minden a kamarában keresztül vitt akarata hajótörést szenvedhet, meghiusulhat. Ez a körülmény vigasztalja a román parlamentből kiüzött pártokat is.

Károly király megszokta ugyan a politikai áramlatok gyors, egymásután való váltakozását, szintén sok reményt füz a szenátushoz, melyben garancziát lát arra nézve, hogy a politikai egyensuly fenn lesz tartva és a kormány tulkapásai paralizálva lesznek.

Egy dolog bizonyos: Románia belnyugalma hosszu időre fel van forgatva. A pártok a beállott kellemetlen helyzetekbe nem fognak egyhamar beletörődni s igy az ország javára kifejtendő hasznos munka még egyhamar megkezdhető nem lesz. Ez a körülmény Romániára nézve nagy veszedelmet jelent s azok, a kik ok nélkül pártérdekeket hajhászva, felfujták a román nemzeti kérdést, félre huzódnak és hallgatnak mélységesen, mintha önváddal illetnék önmagukat.

Budapest, junius 15.

A lap és a főmunkatárs. Tudvalevő dolog, hogy *Kossuth* Ferencz legujabban a *Budapest* főmunkatársa. Annak a hasábjain helyezgeti el politikai czikkelyeit. De itt, ennél a derék 48-as és függetlenségi lapnál sincs nagyobb szerencséje, mint volt nálunk, mert a Budapestnél is rendesen ugy van, hogy a lap és illustris munkatársa nem értenek egyet. Csak a mult vasárnapon történt, hogy *Kossuth* Ferencz ép e lap hasábjain jelentette ki, hogy az uj bécsi kompromisszum *javitott* kiadása a réginek s ép azért ő el is fogadja azt s közvetlenül az ő czikke után következett a lap véleménye, mely szerint az uj kompromisszum nem egyéb mint az — ischli klauzula. Tegnap *Kossuth* ünnepélyesen kijelentette a képviselőházban, hogy az uj kompromisszum a pártközi megállapodás határoratait *nem* sérti s ma a lapja ezeket irja:

«A most már törvényjavaslat alakjában benyujtott *bécsi egyezmény kétségtelenül Magyarország hátrányára másitja meg a paktum szövegét, midőn az osztrák vámszövetség lejáratát 1903 helyett 1907-ben állapitja meg.* E hátrányok lapunk e helyén már eléggé részletezve voltak. Igy különösen rámutattunk arra, hogy mig 1903-ban a külkereskedelmi szerződések lejárata önmagától egybeesendő volt a vámszövetség lejáratával, addig ez 1907-ben nem lesz igy. Igaz ugyan, hogy a javaslat szerint 1903-ban a kereskedelmi szerződések felmondandók s nem ujithatók meg 1907-en tuli tartammal. De hát ha a külföldi államok nem akarnak ily rövid időre szerződni? Nos hát akkor alkalmazzuk velük szemben a szigorubb vámtételeket magában foglaló autonóm vámtarifát, mely a javaslat szerint 1903-ig szintén ujon lesz atdolgozandó, ugy, hogy mind a magyar, mind az osztrák ipari és gazdasági érdekeknek megfeleljen. Ez szépen néz ki igy papiroson, de a valóságban mire van ily módozatok mellett kilátásunk? A legjobb esetben arra, hogy 1903-ban ujra hajba kapunk az osztrákokkal, s ha végre mégis sikerül az uj vámtarifára nézve az osztrákokkal megegyeznünk, azt felhasználhatjuk vámháborura azokkal a külállamokkal szemben, a hová főleg nekünk van kivitelünk. A rosszabbik, de valószinübb eset pedig az, hogy 1903-ban megint előállanak a «nagyhatalmi politika», «hármas szövetség» s nem tudom en még micsoda «magasabb szempontok» puhító eszközeivel, s a szerződések ujra megköttetvén tiz évre, mi ott leszünk, a hol a mádi zsidó. A vámszövetség s a nemzetközi szerződések határideje megint más-más lesz».

Már most el lehet rá készülve a *Budapest*, hogy őt is utóléri a rettenetes fátum s jön majd egy parthatározat, a mely kimondja, hogy ez a lap nem *patent* pártorganum s *Kossuth* Ferencz kijelenti majd, hogy csak a saját neve aláirásával ellátott czikkek fejezik ki az ő véleményét abban a lapban, melynek ő a politikai főmunkatársa.

Közéletünk.

⊙ Nincsen nap, hogy valami uj vagy legujabb «panama» felől ne értesüljön a rendes ujságolvasó. A hirlapok innen-onnan kénytelenek lesznek állandó rovatot nyitni ennek a thémának, mint a hogy külön rovata van példának okáért az egészségügynek vagy a szinházaknak. Az ember undorral olvassa a sok csalást, sikkasztást, visszaélést. Egyszer Ujvidéken, máskor Monoron vagy Makón zsebelik ki a közönséget, nem is emlitve az oly nagyszabásu dolgokat, minő az aradi, a hol párhuzamosan folyik a gazdálkodás az árvaszéknél és az adóhivatalnál. Komáromban is az árvaszéknél merül fel hiba; Kis-Czellben a takarékpénztár vagyonát dézsmálják meg, s ehhez az esethez egy egész sorozat csatlakozik. Magában a fővárosban a pénzintézetek igazgatói becsületesen kezelik a reájok bizott vagyont, de a kisebb és nagyobb hivatalnokok közül elég sikkasztó akad. Egyetlen egy banknál rövid idő alatt most került börtönbe a negyedik sikkasztó hivatalnok s talán még ott találta az előbbenit. Hogy teljessé legyen a kép, még a jótékonyintézetek vagyonát is megdézsmálták s az egyházi pénzekhez is hozzá nyultak.

*

Sikkasztás, lopás, csalás volt minden időben. Eduárd angol király hal'állal büntette a tolvajt, de volt is a hóhéroknak dolguk elég. Mohamed azt rendelte, hogy a tolvajnak el kell vágni a karját; törvénye épségben fennáll ma is, de maga a hatóság ravaszsághoz kénytelen nyulni, nehogy végre kelljen azt hajtani. Mert különben nagyon sok lenne a félkaru és karnélküli ember az izlám tartományaiban.

Ha tehát néha-néha fordul is elő lopás vagy csalás, meg kell büntetni a bünöst, de a miatt óbégatni nem érdemes.

Csakhogy nálunk az ily fajta bünök felette való módon elszaporodtak. Tulságos gyakoriságuk gondolkodóba ejti az embert. S az teszi sulyosabbá a dolgot, hogy nem csak a legszegényebb osztály tagjai sorából kerülnek ki a bünösök, a kiket a szükség visz reá. Hanem lopnak, csalnak és sikkasztanak olyanok is, a kik jómódban élnek s a kik az ugynevezett müvelt osztályhoz tartoznak.

Valamikor országos feltünést keltett a Pausz esete. Mindenki elszörnyüködött, mert szinte példátlan volt a dolog. Ma gyakorivá lett.

*

Honnan van az, hogy e fajta bünök némely korban gyakrabban tünnek fel mint máskor?

A közfelfogásban kell valaminek lennie, a mi kifejleszti az erre való hajlamot.

Ugy gondolom az szüli a legtöbb ily bünt, ha azt látják az emberek, hogy munka és szorgalom nélkül is lehet vagyont gyüjteni. Ezt pedig láthatták nálunk is, máshol is gyakran az utóbbi esztendők alatt.

Nagy vagyon a régi Magyarországon is ritka esetben gyült együvé a munka vagy vállalkozás által. A Tököly vagyon volt ilyen, a melyet kupeczkodás által szerezték. Ilyen volt a Thurzó vagyon is, mely bányászkodásnak köszönte eredetét. A többit karddal, erőszakkal, azonfelül házasságokkal és árulással szerezték legtöbb esetben. Azért a régi időben ezek a példák hatottak az emberekre s ezeken az utakon próbálták leginkább a szerencsét.

A hatvanas és hetvenes években az uzsoráskodás volt az a módszer, mely leginkább czélhoz vezetett. A mozgó tőkének egy jó része igy keletkezett, s származásának büne hozzá tapadt. S bünben fogantatva, bünös uton akart szaporodni. Jöttek a nagy állami vállalatok. A hivatalnokok megvesztegetése. A jogtalan uton szerzett befolyás érvényesitése. A protekcziók általi visszaélés. A stréberség, a viczinálizmus. S a közfelfogás megromlott minden vonalon.

*

Nem kell azonban attól tartani, hogy ez örökké igy fog menni tovább és hogy a mint eddig egy uj bün más kettőt szült, ezentul is hatványozott arányban folytatódik a szaporodás. A bünnek is meg van a maga fatuma. Egy egészségesebb felfogás kerekedhetik felül, a mely egyrészt szigorubban itéli meg a visszaélést, másrészt nem a vagyonban keresi az élet legfőbb javát. Mihelyt ez a felfogás lesz az általános, az emberek legnagyobb része az erkölcsi és szellemi javak birása után fog növekedni. A ki többre becsüli a közelismerést, mint a vagyont, az nem lop. A ki a becsületet és polgártársai tiszteletét tartja a legfőbb jónak, az nem sikkaszt. A ki inkább él szegényül megbecsülve, mint gazdagul megvetve, az nem csal és nem csalhat semmi körülmények között.

S ugy tetszik nekem, hogy egy tisztább, ideálisabb felfogás felé közeledünk. Mi is, más nemzetek is.

Sikkasztások lesznek még egy ideig nagyobb számmal. Mert azoknak egy részét, melyek már el vannak követve, csak ezután fedezik fel. Szigorubban is fognak kutatni, tehát többet találnak. S a kik benne vannak már, folytatni fogják, a kik megértek reá lelkileg, ezentul is csak a kinálkozó alkalmat lesik.

De a visszahatás eredménye nem maradhat el. Sok jel arra mutat, hogy egy becsületesebb korszak küszöbén állunk. Nem a politikában beállott változás kelti bennem ezt a meggyőződést. Sőt a politikában is a miatt kellett a változásnak bekövetkeznie, mert megváltozott a közfelfogás.

A helyzet Francziaországban.

Poincarénak nagy nehézségébe kerül a kabinet megalakitása, noha ma már ugyszólván ő az egyetlen komoly jelölt a kabinet megalakitására. Aranylag fiatal ember, s még nincs negyven éves. Francziaország politikai történetében azonban már jó ideje szerepet játszik. Lotharingiai származásu s huszonhét éves korában került be mint képviselő a franczia parlamentbe, de előzőleg már szolgált a földmivelésügyi miniszteriumban. A képviselőházban főleg pénzügyi kérdésekkel foglalkozván, előadója lett a budget-bizottságnak s ily módon hamar feltünt. Dupuy első miniszteriumában közoktatásügyi miniszter lett, noha akkor alig volt harminczhárom éves, utóbb ugyancsak Dupuy miniszteriumában pénzügyminiszter lett. Nagy munkaerő, s becsületes ember, de aligha van neki elég erélye, hogy a mostani zilált viszonyok közt vezető államférfiu lehessen.

Ma érkezett jelentések különben a következők:

A kormányalakitás nehézségei.

Paris, jun. 15.

Poincaré folytatta a kabinetalakitás körül való fáradozását s különösen Krantzot unszolta, hogy lépjen be az uj kabinetbe. Krantzczal való beszélgetésének állitólag nemcsak az volt a czélja, hogy tartsa meg a hadügyi tárczát, hanem arról is tanácskozott vele, meddig szabad mennie a Dreyfus-ügy lebonyolitásában. Hir szerint Krantz maga is világosságot akar nyerni bizonyos pontokra nézve s azért Casimir Perier-vel konferált a volt elnöknek a semmitőszék előtt tett vallomásáról. Delcassé határozottan kijelentette Poincarénak, hogy csak a külügyi tárczát venné át. Bourgeois kifejtette Poincaré előtt, hogy hágai misszióját nem hagyhatja abba. Az utolsó órában a vélemények nagyon szétágazók, de tulnyomó az a nézet, hogy Poincaré végre mégis elvállalja a kabinetalakitast. A lapok *Poincaré* lépéseiből azt következtetik, hogy Poincaré nagy többségre törekszik, s egyes lapok azt a meggyőződésüket fejezik ki, hogy fáradozása sikeres lesz. A szocziálisták és a szoczialista radikálisok azt fogják követelni az uj kormánytól, hogy védje meg a köztársasági intézményeket, fojtsa el a reakczionárius csinyeket és bonyolitsa le a Dreyfus-ügyet minden következményeivel egyetemben. Némely lapok azt hiszik, hogy a Poincaré-féle kombináczió dugába fog dőlni. A konzervativ lapok azt irják, hogy Poincaré kudarcza a radikálisok tulzott követeléseinek következménye lesz, mert a radikálisok maguk követelik a fontosabb tárczákat. Legtöbb bajt okoz a belügyi tárcza betöltése.

Páris, junius 15.

Poincaré ma délelőtt negyed 12 órakor az Elysée-palotába ment és kijelentette *Loubet* elnök előtt, hogy elvállalja a kabinetalakitásra való megbizást. Poincaré a hadügyi tárczát magának akarja megtartani.

Páris, junius 15.

A Havas-ügynökség jelentése szerint a közoktatásügyi tárczát *Ribotnak*, a belügyit *Sarriennek*, és az igazságügyit *Monisnak* szándékozik fölajánlani. Az Elyséeből jövet *Poincaré* egy hozzáintézett kérdésre azt válaszolta, hogy reméli, hogy megbizásának sikere lesz, különben este 6 órakor ismét visszatér az Elyséebe, hogy *Loubet* elnöknek a tárgyalások menetéről jelentést tegyen.

Egyes reggeli lapoknak azt a jelentését, a mely szerint *Krantz* volt hadügyminiszter *Siegfried* szenátorral való beszélgetés közben azt mondta, hogy a semmitőszék itélete nem ingatta meg Dreyfus bünösségéről való véleményét, formálisan megczáfolják.

Páris, junius 15.

Poincaré ma délelőtt *Meliné*-vel értekezett és ez utóbbi élénken rábeszélte őt, hogy igyekezzék kormányt alkotni, melynek kizárólagos programja a Dreyfus-ügy likvidácziója volna.

Sarrien-nel folytatott értekezlete alkalmával *Poincaré* czélzást tett *Barthou*-nak mint közmunkaügyi miniszternek esetleges belépésére az uj kabinetbe. A mi a Dreyfus-ügy likvidáczióját illeti, számos képviselő, köztük több szoczialista, hajlandó volna megelégedni *Merciert* illetőleg oly napirenddel, mely magatartását megrójja.

Páris, junius 15.

Peytral megtagadta a pénzügyi tárcza elfogadását, mivel nyugalomra van szüksége.

Páris, junius 15.

Poincaré este 7 órakor az Elysée-palotaba ment, hogy az elnöknek jelentést tegyen a délután folyamán a kormány megalakitása iránt tett lépésekről. Előzőleg Poincaré Sarrien-el és Ribot-val értekezett, utóbbi késznek nyitatkozott a közoktatásügyi tárcza elvállalására. Holnap Poincaré Falliéres-rel és Monis szenátorral fog értekezni.

Dreyfus uj hadbirósága.

Paris, jun. 15.

A hadügyminiszterium már elküldte a rennes-i katona törvényszék kormánybiztosanak a Dreyfusügyre vonatkozó iratokat. A törvényszék következőképpen fog megalakulni: Elnök: *Jouaust* müszaki ezredes, szavazó birák: *Brougnard* alezredes, a tüzérségi iskola igazgatója, *Protillet* őrnagy, *Méde* őrnagy, *Brion* őrnagy, valamennyien tüzértisztek; továbbá *Parfait* gyalogsági százados, *Danois* gyalogsági százados, *Carrière* alezredes mint kormánybiztos, *Jacquine* lovassági kapitány, mint előadó és *Papillon* közigazgatási hivatalnok, mint jegyzőkönyvvezető. A kormány utasitást küldött a bresti prefekturának, hogy milyen intézkedést tegyen Dreyfus partraszállására. A polgármester ma plakátokon fölszólitotta a lakosságot, hogy nyugodtan viselkedjék.

Az auteuili tüntetők pöre.

Páris, junius 15.

A rendőrbiróság ma a közönség nagy érdeklődése mellett tárgyalta az Auteuilben a köztársaság elnöke ellen rendezett tüntetések miatt vádolt nyolcz egyén bünpörét. Az elnök először gróf *Diont* hallgatta ki, a ki, mint az elnök mondja, domináló szerepet vitt ez ügyben. Gróf Dion azt mondja, hogy ő nem gondolt arra, hogy tüntetni menjen Auteuilba, de joga volt az kiáltani: „Éljen a hadsereg!", hogy megmutassa Loubetnek, hogy nem hódol neki az egész világ. Tagadja, hogy Touny rendőrbiztost tettleg bántalmazta volna és végül azt mondja, hogy azok a személyek, a kikkel dulakodott, semmi jelről nem voltak rendőrökként felismerhetők. Az elnök azután a többi vádlottakat hallgatja ki, kik azt vallják, hogy csak mulatni mentek ki az auteuili lóversenyre és hogy a rendőrség közegei durván bántalmazták őket, mikor azt kiáltották: „Éljen a hadsereg!" A vádlottak kihallgatása után a tanukat hallgatták ki Touny rendőrbiztos nem tudja megmondani, hogy ki bántalmazta őt.

A rendőrügynökök, a kiket azután kihallgattak, azt vallják, hogy a vádlottak között nem ismerik fel azokat, a kik *Touny* rendőrügynököt ütötték. Más rendőrügynökök vallomásai határozatlanok.

Az államügyész fentartja a vádat és a vádlottak legszigorubb megbüntetését kéri.

Ezután a védőbeszédek kezdődtek. Az ügyvédek a vádlottak felmentését kérik, mert sem lázadás, sem merénylet esete nem forog fenn. A tárgyalást holnap folytatják.

VIDÉK.

* **Tisza-szobor — Kossuth-szobor.** Szegedről érdekes dolgot táviratoz levelezőnk. A városi törvényhatóság tegnapi közgyülésén tárgyalták, hogy gróf *Tisza* Lajosnak tervbe vett szobrát 1901-re okvetetlenül föl kell állitani. Huszezer forint már van a költségekre, a hiányzó nyolczezret pedig szavazza meg a város. Igy javasolta ezt a tanács. Csakhogy az inditvány erős ellenzékre talált, a melynek még a kormánypártból is sok tagja volt. Ez az ellenzék ugyanis a szobor elodázását proponálta, s azt hozta javaslatba, *hogy a város előbb Kossuth Lajosnak állitson szobrot.* Erre a főispán attól tartva, hogy a Tisza-szobrot csakugyan leszavazzák, hirtelen bezárta a közgyülést. Ma aztán a többség megszavazta a Tisza Lajos szobrának fölállitását melylyel *Fadrusz* Jánost bizták meg. A szobor olyan nagyságu lesz, mint a budapesti báró *Eötvös* József szobra.

* **J gyzőválasztás.** Lőcséről irják: Az alsó auszbachi jegyzői állast választás utján *Tfirszt* Rezső eddig helyettes-jegyzővel töltötték be.

EGYHÁZ.

A hitoktatók háza. A fővárosi hitoktatók meglehetősen szük anyagi viszonyok közt élnek, mert ezer forintnyi évi fizetésükön kivül semmiféle járulékuk nincs és ebből a fizetésből kell ellátniok a lakást, élelmezést és ruházkodást. Egy magát megnevezni nem akaró főuri hölgy néhány év előtt nagyobb összeget tett le, hogy abból ingyen lakás biztosittassék a hitoktatóknak. Igy létesült a fővárosi hitoktatók háza előbb a József, utóbb a Pál-utczában. Az alapitvány azonban lejárt és a jövő hónap végével megszünik a hitoktatók ingyen lakása. A hitoktatók, a kik már régóta sürgetik fizetésük rendezését, most ujabb lépéseket tesznek a fővárosnál és felettes egyházi hatóságuknál helyzetük javitása érdekében

---

bennünket a mőmli erdőben elfogtak, ez is a rám bizott térképekkel együtt elveszett.

Kmettyt Bem mentette meg. Engem a kisérőimtől ökleim szabaditottak meg.

Pogátsnik Miksa.

Egy régi magyar pör emléke.

— Irta: *Floridor.* —

Annak a milliós pőrnek az előzményei folynak most le a budapesti kir. táblán, a melyet a Felvidéki magyar közmüvelődési egyesület inditott Sembery István, Sembery Imre felsőszudi birtokos, hontmegyei oligárka örökbe fogadott fia ellen.

Mindenfelé nagy érdeklődést kelt ez a pör, és egyike lesz majd ama monstre-pöröknek, melyekben nem szükölködik a magyar judicatura.

Nemzetünk mindenha szerette a pört. Ha a magyar nemes urnak nem volt dolga, esős, ólmos időben, bément *a kanczelláriaba* és előkereste *a leveles ládát.*

Szinig volt a vaspántos jószág holmi ócska skripturákkal, nagy pecsét is lógott némelyiken, egyiknek-másiknak meg megis pörkölődött a széle. Török-, tatár-járás idején gyult ki talán a kuria, bizony majd, hogy ott nem égett az *igazság.*

Ha a sok czikornyás irásu, zsinórral összefüzött paksamétában akadt *zálogos levél,* vagy régi végrendelet klauzulája valamelyes vitézlett ősnek — szóval valami, a mibe belé lehetett kapaszkodni, akkor fogta magát a nemes ur és ment vele a prókátorhoz. Inditsa meg a pört X. Y. nemzetség ellen, a mely jogtalanul birtokolja örökét.

Egész generatiók pöröltek igy egymással és ismeretes ma is Pestvármegyében a Teszéry-Deméndy családi *processus,* a mely száz esztendőnél tovább tartott.

Imhol, hogy ma is ilyen esős, ólmos idő vagyon, én is neki álltam kutatni a *leveles ládában.* Igaz, hogy nem processus okáért, hanem hogy mint afféle krónikása elmult időknek, egy régi pörről jegyezzek föl egyet-mást. Néhai Vay Ádám, Rákóczy marsalljának első feleségétől, Iványi Fekete Erzsébettől, és a második asszony csömöri Zay Anna asszonyomtól származott gyermekek folytatták ezt, nevezetesen Vay Erzsébet, Du Jardin Ferencz *vasas nimet Colonellus* hitvestársa.

Az itéletet 1723-ban, VI. Karoly császár nevében Pálffy Miklós palatinus adta ki, és a pört Du Jardinné nyerte meg.

Mint a családi krónika mondja: „Du Jardin h..... nímet, vasas katonaja lévén, minden fiskálisok és birák feleséginek szolgaltanak."

Ez a pár szó érdekes világot vet a kuruczháboruk után következett epochára, a melyben valóban mindenki Bécs kegyét kereste, arra gravitált főur, köznemes, pap, biró és prókátor.

A pörös fél, Du Jardinné ugyanis azt állitotta, hogy Zay Anna semmi javakat nem hozott szülöitől, s hogy a mit *elharatsolt és potsékolt* vagy *gyermekeinek dugá,* az mind *Fekete jusson* vala.

A valóságnak megfelelően igaz, hogy Iványi-Fekete Erzsébet *hét falut* vitt a füleki várból nászi hozománynak ura házához, ezen kivül *arany ezüst marhat* feles számmal, de szinte hihetetlennek tetszik, hogy Anna, a jeles Zay-nemzetség leanya, minden nélkül került volna fejkető alá.

Vay Erzsébetnek nagyon előnyére szolgalt az is, hogy a pör Nógrad megyében folyt, s hogy a tanuk többnyire attyafiai, jó emberei vagy lekötelezettjei voltak néhai anyja, szóval az Iványi-Fekete családnak.

Rendkivül érdekesek a tanuvallomások, melyek a régi irasmódszert megtartva, következnek:

De Eo Utrum?

1.º Tudgyaé a Tanu nyilván vagy hallottaé, azokban az üdőkben midőn néhai Vay Ádám Uram Tettes Nsgos. Zay Anna Asszonyt elvette Feleségül hany ezer forintokat hozott magával az emlitett Asszony Tettes Nsgos Zay háztul?

2.º Hany Társzekerekkel jött Ajnácskőben, minemü és mennyi Ládákkal, és azokban menyire való Arany Ezüst Marhát, vagy egyébb res Mobilist vitt magával az emlitett Urahoz? ide értvén minden némü Lábas, vagy szarvas marhát is.

3.º Édes Attyárul, vagy Annyárul mi némü Ingatlan Jószág maradot? vagy jutot? az emlitett Zay Anna Aszonynak? és azt mennyi Pénzen adta el? Kinek? és azon Pénzt hova tette, magára ruházta é és Gyermekire? vagy pedig emlétett Vay Ádám Uram Jószágában, váltásképen investiálta? Specifice hol? és mennyit?

4.º Tudgya é a Tanu hogy Tettes Nsgos Zay Anna Asszony percipiálta minden némü Fructussát az Ajnácskőhöz tartozó Iványi—Fekete rész Jószágának, ugy mint: Malmok, Korcsmák, Erdő, Vámok, és Buza, Borbéli Pénz Jövedelmeket? Nem különben Esztendőnkint való Taxáját azon Jószágnak?

5.º Tudgya é hogy Szabados dispositioja volt az emlitett Asszonnak, az egész Ajnácskői Jószágban és Oeconomiában? Kit hová és mire tett?

6.º Hogy az elmult Revolutio véghe felé Munkácson Vay Ádám Uram idősebb Leánya Vay Erzsébeth, mostani *Colonellusné* Asszonyomnak eő Nganak *Leveles Ládáit* fölnyitni, kárt benne az egerek tettek vagy nem tettek, revideálni parancsolta volna, azon alkalmatossággal az Ivanyi—Fekete Familiat illető levelek a' melly Ladaban voltanak, emlétett Vay Ádám Ur hijánosnak látván, kemény és haragos szóval a *Fatensül* hol legyenek, tudakozta volna? Arra a Fatens felelt, hogy az az Asszony szedett ki belőlük bizonyos számu Leveleket, melyeknek hollétit ugyan a Fatens megmondotta, azon Ládát emlitett Vay Ádám ur ugyan a Fatenssel megnyittatta és egy alkalmas vaszon Tarisnyát kivévén, reá volt irva Zay Anna asszony neve és hogy eő kemét, és gyermekeit illető Levelek volnának azon 'Sacskóban, melyet Vay Ádám uram meglátván, sóhajtva mondá: *Istenem, Istenem!* és ezen szavaira az Asszony bé'érkezvén, mondá Vay Ádam Ura: *Mit csinálsz Szivem? Gyermekeimnek kárt, magadnak hasznot azon Levelekkel nem csinalsz! Mi közöd a Kornis, Fekete, Zoltan, Lórántffy Familiák Leveleihez?* advan azon Leveleket Táskástul, tölül emlitett Colonellusné asszonyomnak kezében, mellyeket viszont tölülemlitett Zay Anna asszony *erőszakosan* az eő nga Kezibül kivett. Ezalatt Vay Ádám uram a Házbul kimenvén, mondotta: *Üsse a kő Leveleket,* követvén csakhamar eő klmét Vay Erzsébeth, mondotta: *No, édes fiam, hová tettétek a Leveleket?* mellyre felelt a sokszor emlitett eő nga: hogy ugymond: az asszony előbbeni helyére, maga Ladajaban tette volna. Mire viszont Vay Ádám uram felelt, *Édes Gyermekem!* ha csak három, négy nap alatt meg nem halok, kezetekben adom azon Leveleket.

7. Vette-e észben micsoda Leveleket, és minémü Quantitásban, és mennyi csomoju Leveleket szedet ki az asszony, Zay Anna asszony, azon Iványi-Fekete Familiát illető Levelek közül?

Ezeket a kérdéseket intézték a tanukhoz, a kik közt megidéztettek Aszalay Ferencz, Török András nógrádmegyei táblai assessor, Ráday Pál, hontmegyei táblai assessor, Balczár József rádi, nógrádmegyei földbirtokos, Réthey Mária, Kubinyi Miklós felesége gömörmegyei Nyustyáról, Radványi Ferencz, nógrádmegyei nemes ur, Vattay János, Darvas Mihály, *Causarum advocatus* Szilassy Ferencz, Gyürky Ferencz, ugyancsak nógrádmegyei nemes urak, Andrássy György, *Liber Báró* dernői, gömörmegyei nagybirtokos és még számosan. Női tanuk, Kubinyi Miklósnén kivül következők állnak a pőiratokban: Ugray Erzsébet, Horváth Ferencz meghagyatott özvegye (*relicta Vidua* az eredeti latin szövegben). Mocsáry Borbála, Darvas Ferencz özvegye, Bossányi Krisztina, özvegy Szemere Györgyné, és özvegy Mocsáry Balazsné, Szepessy Katalin. Érdekes, hogy a tanuknak feltett kérdésben, a fölszólitás mindig latin, csak a tényt mondja aztán a *hivatalos ember* magyarul. Igy:

Decima Octava Testis: Dna (Domina urassony) Barbara Mocsáry, condam Francisci Darvas relicta Vidua, Annorum circiter 52. — azaz: Darvas Ferencz meghagyott özvegye, körülbelül 52 éves.

Figyelemre méltó, hogy a tanuk kivétel nélkül Zay Anna asszonyom ellen vallottak, s mint egy, a pöriratok mellett lévő magánlevél mondja, azt jól *lepotskondiazták.*

Ráday Pal tanuvallomásának sommázatja: Ad Primum: Egyebet nem tud, hanem midőn hire volt néhai Vay Ádám Uram második Hazassagának, hallotta, hogy egy igen Szegén Kis-Asszonyt vett volna feleségül magának, mint a hogy különben sem volt, mert jól ismérte akkor Zay Anna Kis-Asszonyt.

Ad Secundum: Nem látta hogy semminémü marháját, se pedig Ládáját Zay Anna Assz-nak; de tudgya, hogy néhai Vay Ádám Uram maga alkalmatosságán és hintaján vitte Ajnácskőbe, a minthogy uri módon is ment vala emliteti Zay Anna Kis-Asszonyért.

Radványi Ferencz vallja, hogy Üdősbik Litassy György Uramtúl hallotta, hogy Száz Aranyat vitt volna Zay Anna Asszonyomnak *Hellempach* Uramtúl, de hogy *pro Expensis Nuptialibus* vagy egyéb végre, azt nem tudgya *Tes tis.* (tanu).

Darvas Mihály, a ki ugylátszik nagyon jó *komája* volt a családnak és bizalmasa, vallja hogy: circiter *egy* vagy *két* ezer forintoknál többet nem hozot volna magával Zay Anna Asszony, midőn néhai Vay Ádám Uram elvette, de utánna teszi a másik két kérdésre hogy: Ad Secundum, Tertium nihil, (másodszor, harmadszor semmit t. i. nem tud.)

A női tanuk még jobban feltüntetik Vay Ádám második feleségének *szegén állapottyát.*

Ugray Erzsébet — Horváth Ferencz özvegye vallja: Tudgya azt, hogy Vay Ádám Uram maga alkalmatosságán, és hintaján hozta Ajnacskőben Zay Anna asszonyt, de hogy magának Zay Annának lett volna hintója, Társzekere, se nem hallotta, se nem látta.

Mocsáry Balázsné, Szepessy Katalin (özvegy) ugyancsak hasonlóképen nyilatkozik, mondvan hogy: Tudgya, hogy Szegény álapottal volt akkor Zay Anna asszony midőn néhaj Vay Ádám Uram elvette és hogy igen keveset hozott magával az attya házátúl.

Bossányi Krisztina — Szemere György özvegye az egyedüli tanu, a ki, lelkiismerete és hite szerint vallja, hogy: Se ad Primum, Secundum et Tertium nihil scire. (Először, másodszor és harmadszor nem tudok semmit.)

Egy régi följegyzés szerint, mely a pörnek külső körülményeivel foglalkozik, erről a tanuról igy emlékezik:

„Bossányi Krisztina Urasszonyom a' hogy kijövének igy szóla Szepessy Katahoz: „Beszélni ezüst — hallgatni arany. Valtozhat még a világ és majd nem bujnak a' nemetbe, én már tsak nem portálom Duzsárdiné (Du Jardin-né) processusát..."

A pört, melynek itéletét Nógrádmegye részéről Szluha Ferencz és gróf Balassa adták ki, — csakugyan megnyerte Vay Erzsébet, Du Jardin Ferencz *vasas-német Colonellus Hitvestarsa* és Vay Ádámnak Zay Annától szarmazott gyermekei vajmi kevés javakban részesültek.

Fia, ugyancsak Ádám, azonban Mária Teréziától sok joszagokat kapott, ugy atyja valamennyi konfiskalt birtokat is visszanyerte, a mire nézvést igy szól a legfelső királyi kézirat: „Noha Vay Ádám Rákóczy udvari marsallja, atyank VI. Károly kegyelmét el nem fogadva, perduranter hive maradt a Revolutionak, Téged kegyeinkről biztositva, minden javaidba vissza helyezünk..."

A családi krónika pedig következőkben emliti a nevezetes eseményt: „A *Kis Adám* a *német hiségére* állott és pápista leve, megunván bujdokolni és koplalni bizontalan tzélokért..."

NEMES HAZUGSÁG.

— FRANCZIA REGÉNY. — 50

Martin beleegyezett ebbe a tervbe és elutazott Pontarlierba, közelről akarta látni a dolgokat.

Ugyanez időtajban kezdte érezni Bertrande a szük körre szoritottság betegségének tüneteit: az unalmat. Nem volt már több legyőzni való ellensége, nem volt többé senki, a kit meghoditson; a de Lézines-kisasszonyok, Fourneron néni, de Sommères Jaques, a törvényszéki elnök, a csendőrkapitány, egyszóval egész Pontarlier a diadalszekere elé fogta magát. Lilas megfékezve, látható föllázadás nélkül követte.

Esperes gyülés. A budapesti kerületi esperes-papság ma d. u. 5 órakor zárt ülést tartott a központi papnevelő-intézet épületében, melyen számos vidéki pap jelent meg, azonkivül a fővárosi papság nagy része. A gyülésen számos egyházi és belügyet intéztek el.

Görög-katholikus mise az egyetemi templomban. *Firczák* Gyula munkácsi megyés püspök, a budapesti görög kath. hivők óhajának engedve, *Roskovits* Emánuel szentszéki ülnököt Budapestre küldte, hogy e hónap 18-án délelőtt 9 órakor a gör. kath. pünkösd napján szent misét mondjon.

Plébános-választó népgyülés Kőbányán.

A X. kerületi két kör: a *Kőbányai kör* és a *Kőbányai kereskedők, iparosok és gazdák köre* mozgalmat inditott az iránt, hogy a plébános-választás dolgában a kőbányai kerület állást foglaljon. A két kör elnökei *Burg* Ferencz és *Földváry* Imre ebben az ügyben népgyülést hivott össze a mai napra.

A népgyülést este 7 órakor *Burg* Ferencz nyitotta meg, jelezve az összejövetel czélját: hogy a katholikus polgárság a maga óhaját nyilvánitsa és érvényre juttassa.

A mintegy 300 tagból álló népgyülés erre egyhangulag *Burg* Ferenczet választotta elnökké, jegyzővé pedig *Baumann* Károlyt.

Földváry Imre lelkes szavakkal *Hock* János megválasztását ajánlotta, mert benne nemcsak kiváló papot és hitszónokot, hanem minden tekintetben kitünő férfiut nyer a kerület.

Dr. *Tóth* László szükségesnek tartja, hogy a legjobban érdekelt X-ik kerület nyilatkozzék, hogy igy a többi kerületeknek értésére adassék, kit óhajtanak.

Szükséges, hogy ennek a nagy kerületnek, a melyben oly nagy a száma az intelligens elemeknek, olyan plébánosa legyen, a ki a mellett, hogy kiváló hittudós, még a közönségesnél nagyobb müveltségü ember is, a ki a szellemi téren vezérkedni tudjon.

A jó papnál egyik legfőbb dolog az, hogy jó szónok legyen, mert bár hatást tehet a mise is, de a buzgóságtól áthatott s müvészi szerkezetü beszéd képes arra is, hogy a megtévelyedett bünöst megtéritse s az áhitatra vágyó buzgó lelket nyugalomba ringassa.

Némelyek hangoztatták, hogy tót nyelvü papra van szükség. Ez ellen a szónok tiltakozik, mert Kőbánya egyik alkotó része Budapest székes fővárosnak, a mely pedig nem lehet más, mint magyar, még pedig minden téren.

Az ellen a kifogás ellen, hogy ne válasszunk olyan papot, a kiből maholnap püspök lesz, mert itt hagy bennünket, csak annyit hoz föl, hogy talán jobb, ha ilyet választanak, mert erre büszkék lehetnek, mint olyat, a kiből sohasem lehet semmi.

Tettrevágyó, ambicziózus ember kell a kerületnek, a ki a hitélet erősbitésén kivül is nemes példával jár elöl.

Szivvel, lélekkel hozzájárul ahoz, hogy *Hock* Jánost válasszák meg.

Beniczky Ede nagy zaj közben fejtegeti, hogy tiszteli és becsüli ugyan Hockot, de nem tartaná méltányosnak, ha a régóta szolgáló segédlelkészeket mellőznék. Ajánlja megválasztásra *Tihanyi* Károly II. kerületi segédlelkészt.

Zofál András ismeri Hock szép tehetségeit s tudja, hogy a papi hivatásának a magaslatán áll. Meg van győződve arról, hogy ő, ha egyszer papja lesz Kőbányának, tartózkodni fog a pártpolitikától s élni fog a papi és irodalmi hivatásának. Reá fog szavazni Hock Jánosra.

Minke Béla, azzal a kifogással szemben, hogy Hock nagyrészt juttat a munkálkodásából az irodalomnak, fölhozza, hogy Magyarországnak számos főpapja valódi élethivatásszerüleg müvelte a tudományokat és irodalmat. Hisz ezt szinte meg is lehet követelni a dus anyagi jövedelmezésü főpapoktól, de meg lehet várni a nagyobb egyházakkal biró plébánosoktól is. Legyen a pap igazi lelkésze az egyháznak, de ne mulaszsza el e mellett azt sem, hogy a szellemi élet terén müködjék, tehetsége szerint. Kivánatosnak tartja, hogy kérjék fel a többi kerületeket is arra, hogy támogassa Kőbányának a Hock János megválasztására irányuló kivánságát.

Dr. *Tóth* László a fölhangzó kételyek eloszlatása czéljából felemliti, hogy ő magával Hock Jánossal beszélt s tőle azt a kijelentést kapta, hogy ha megválasztják kőbányai plébánosnak, ő semmi más nem akar lenni, csakis pap. Igyekezni fog azon, hogy a valódi hitéletet erősbitse s tartózkodni fog a pártpolitikától, a nélkül azonban, hogy magát a közélet ténykedéseiből ki akarná vonni. Tóth László ennélfogva javasolja, hogy a kerület ragaszkodjék Hock János megválasztatásához.

Az elnöklő *Burg* Ferencz kijelenti, hogy értekezett Hock Jánossal a végett, vajjon megnyugtathatja-e abban a tekintetben, hogy ő, ha megválasztják, első sorban lelkésze lesz a kerületnek s csak a szabadon rendelkezésére álló idejét forditja az irodalom, müvészet és politika müvelésére. Egyik legszebb föladatának fogja tartani, hogy ezt a szép egyetértést, a melyet a megboldogult Beneäikovics plébános meghonositott Kőbányán, ő föntartsa és tovább fejleszsze. (Éljenzés.) Ugy látja, hogy a népgyülés Hock János megválasztatását óhajtja. (Ugy van! Ugy van! Éljen Hock János!)

Javasolja tehát az elnök, hogy Hock Jánost küldöttségileg hivják meg a plébániára.

Ezt a javaslatot egyhangulag elfogadták.

A küldöttség vasárnap délelőtt tiz órakor megy Hock Jánoshoz.

Megemlitjük végül, hogy a kőbányai plébánosi állásra eddigelé *hét* jelölt van: *Hock* János, *Tihanyi* Károly, *Bundala* János, *Szentgyörgyi* Imre, *Böschatt* János, *Novák* Lajos, *König* Gusztáv.

UJDONSÁGOK.

— junius 15.

Szives figyelembe!

A fürdő-évszak beálltával, mint minden évben, előfizetőinknek akárhányszor is változtatják lakóhelyüket, a vett értesités után azonnal megküldjük a lapot a velünk közölt uj czimre. A változás bejelentésekor kérjük azonban tévedések elkerülése végett mindenkor a régi czimet is megirni.

Hasonlókép elfogadunk egy hónapnál rövidebb időre szóló megrendeléseket is, ugy hogy a ki csak rövidebb időre távozik családjától, erre az időre egy külön példányt is kaphat s nem kénytelen családjától a megszokott lapot elvonni. Egy-egy példány ára a belföldön és Ausztriába 6 kr., Németországba 8 kr., a többi külföldre 11 kr.

— *Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése junius 15-én lejárt, hogy azt mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.*

Előfizetési árak:

Egész évre	20 frt	— kr
Negyedévre	5 „	— „
Egy hóra	1 „	80 „

Különös figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legszebb és legtartalmasabb divatlapjának: a „*Divatszalon*“-nak kiadóhivatalával kötött szerződésünk értelmében *előfizetőink* e lapot *kedvezményes áron*: egész évre 4 forintért, félévre 2 forintért, negyedévre 1 forintért rendelhetik meg. Az előfizetési dijak az *Egyetértés* előfizetésével egy utalványon beküldhetők.

— *Személyi hirek.* A *király* ma a távozó argentiniai követet bucsukihallgatáson, az ujonnan kinevezett követet bemutató kihallgatáson fogadta. — *Stefánia* özvegy trónörökösné ma délben Sopronból Szombathelyre utazott a gróf Szapáryak látogatására. — *Mária Jozefa* főherczegnő Abbaziából Bécsbe érkezett. — *Mária Terézia* főherczegnő Bécsből Reichenauba utazott. — *Lipót Szalvátor* főherczeg Bécsből Abbaziába érkezett. — A *hesszeni* nagyherczeg állapota — mint Darmstadtból jelentik — egyre javul. Az orvosi jelentések kiadását megszüntették.

— *A király nyaralása.* Az *uralkodó* — mint Bécsből jelentik — e hó végéig a schönbrunni kastélyban marad, julius 1-én pedig Ischlbe megy s két hónapot fog ott tölteni *Mária Valéria* főherczegnővel és gyermekeivel. Ischlből a király szeptemberben a csehországi hadgyakorlatokra utazik.

— **Hirek a pápáról.** *XIII. Leó* pápa — mint Rómából jelentik — a mult héten nagy és fontos munkát végzett. A konzilıumra egybegyült amerikai püspököket csoportosan fogadta s a mellett a Szent Pal templomban megtartott ünnepélyes *triduumon* is résztvett, sőt mi több, maga misézett az egész pápai udvar és a meghivott személyiségek jelenlétében. A triduum utolsó napján a tolongás még nagyobb volt, mint eddig. A pápa kissé hajlottnak látszott, szine azonban jó volt és a bágyadtságnak nyomát sem lehetett rajta észlelni. A vatikáni kertben még nem sétálhat ugyan, de ha az időjárás ily kedvező és a levegő ily tiszta marad, a nyarat az idén is a vatikáni kaszinóban fogja tölteni. A pápa ma fogadta dr. *Manzonit és megkérdezte orvosát,* hogy a legnagyobb valószinüség szerint, ugyan meddig élhet még?

Dr. Mazzoni erre igy felelt:

— Ugy vélem, hogy *szentséged a száz évet tuléli.*

Mire a pápa megjegyezte:

— Mégis csak soknak tünik ez föl előttem. Bár nagyon jól érzem magam. Szellemi erőmnek teljes ura vagyok. Dolgok, események és nevek, melyek 50 évvel ezelőtt vésődtek agyamba, még nem mentek ki emlékemből. De az mégis csak sok egy embernek, hogy 100 évnél tovább éljen.

— ***Báró Atzél Béla lemondása.*** Az országos kaszinóban ma hirtelen igazgató-válság kerekedett, a mennyiben báró *Atzél* Béla, a kaszinó nagyérdemü igazgatója lemondott tisztségéről. A lemondásra az szolgáltatott okot, hogy a kaszinó választmánya ellene szavazott *Egyedi* Arthur országgyülési képviselő fölvételének, a kit báró *Atzél* és *Szemere* Attila országgyülési képviselő ajánlották a kaszinó tagjának. A szavazás eredményének kiderülése utan báró Atzél kijelentette, hogy lemond az országos kaszinó igazgatói állásáról és bár a választmány kérte őt, hogy vonja vissza lemondását, báró Atzél ragaszkodik elhatározásához. Megemlitjük, hogy a választmányban Egyedi Arthur fölvétele mellett szavaztak tizenketten, ellene nyolczan; a fölvételhez azonban kétharmad többségre lett volna szükség.

— **Az orleansi herczeg bizalmasai körében.** Az orleansi herczegnek kiterjedt birtokai vannak Sziczıliában. A mult héten birtokairól Palermóba látogatott el. Véletlenül megtudta, hogy *N.* herczegnő születése napját ünnepli és megkérte, hogy üdvözletét személyesen átadhassa. A herczegnő, a kérelmet teljesitendő, azt felelte, hogy igen örülne, ha estére bizalmas körben fogadhatná. Mire azonban az orleansi herczeg megjelent, a bizalmas kör nagy társasággá nőtt, a mely nem keveset csodálkozott, a mikor a pretendens ruházatát meglátta. Fehér térdnadrágot viselt, fehér selyem harisnyát, csattos czipőt, fehér mellényt és smokingot. Egyuttal azonban feltüzte V. Károly rendjelét és nyakában csillogott az Aranygyapju. Az általános meglepetést ő is észrevette, azért is igy szólt a háziasszonyhoz:

— Ön az oka, kegyelmes asszonyom! Nekem azt méltóztatott irni, hogy csak néhány bizalmasával együtt fogad, azért jöttem abban a ruhában, a melyet az én bizalmasaim körében szoktam viselni.

— **A gróf Andrássy-család nyughelye.** A rimaszombati törvényszék most hagyta jóvá, hogy néhai gróf *Andrássy* György országbiró végrendelkezése folytán a család fiatalabb ága, *Gyula, Manó* és *Aladár* grófok leszármazottjai is a jelenleg *Andrássy* Dénes tulajdonában levő kraszna-horkai sirboltba temetkezzenek, melynek kiépitéséhez eddig csak Manó gróf járult hozzá. Gróf *Andrássy* Gyulának, a néhai nagy államférfiunak családja a tőketerebesi parkban épittetett remek mauzoleumot, a melynek oly nagy diszitései vannak, mint a *Munkácsy* Mihály festménye és *Zala* György szarkofágja, a mely 80 ezer frtba kerül. A mauzoleumot azonban pusztulás fenyegeti, mert az előtte levő tóból viz szivárog belé. Ezért gróf Andrássy Gyulának és feleségének hamvait nemsokára átszállitják a kraszna-horkai nemzetségi sirboltba.

— **A madagaszkári királynő évdija.** Madagaszkár volt uralkodónője: *Ranovalo* királynő, a mióta mint a franczia köztársaság foglya Algirban internálva él, nagyon szükös viszonyok között látja folyni a napokat. Most azonban valamelyest még is felvirradt neki. A franczia kormány belátta, hogy mily méltatlan hozzá, ha a hatalmába került királynőt szinte nyomorogni hagyja és ezért elhatározta, hogy az évdiját fölemeli harminczezer frankra. A multak pompájához képest ugyan ez is vajmi kevés, de legalább módot nyujt a szerencsétlen királynőnek, hogy bukásában is némi fénynyel vegye magát körül.

— ***Negyedmilliós sikkasztás.*** A bécsi *Reichswehr* a következő *versecz*i táviratot közli: Versecz város közigazgatásában nagy szabálytalanságoknak jöttek nyomára; a mennyire eddig megállapitották: *negyedmillió forint hiányzik.* A városi hatóság fejeit fölfüggesztették és fegyelmi vizsgálat alá vonták. A főispán a miniszterelnök távirati hivására Budapestre utazott.

— **A bukott miniszter estélye.** Hétfőn este Párisban *Delombre* kereskedelemügyi miniszter ebédet adott a diplomácziai kar tiszteletére, melyet nagy fogadás követett. A mikor a miniszter az estélyre a meghivókat kibocsátotta, *még — miniszter* volt s igy hétfőn este voltaképen miniszterségének halotti torát ünnepelte. A kamara tudvalevőleg délután megbuktatta a kormányt, a mikor vendégei megérkeztek, Delombre ur lemondása már a köztársaság elnökének kezei között volt. Azért az este nagyon jól mulattak. A nagykövet urak szellemeskedtek, csipkedték a bukott minisztert. Olyik, a ki nagyon is tragikusan fogja fel az ilyen bukásokat, a részvétnek is kifejezést adott. Egészben véve azonban elég vig halotti tor volt . . .

— **Pápai kitüntetés.** *Kador* Sándor főrendiházi hivatalnok, a ki azelőtt egy katholikus lapnak volt a szerkesztője — mint értesülünk — a «Pro Ecclesia et pro Pontifice» czimü pápai rendjelet kapta.

— **Székelyregék Petőfiről.** *Péterfi* Tamás, a székelyek közt keletkezett *Petőfi*-regéket összegyüjtötte és leirta. Az érdekes mesék közül egyet kivonatosan közlünk:

Este vidám társaság mulatozott az alfalvi biró házánál. Valamennyien muszka tisztek voltak. A székely biró, kinek már néhány hónap óta mindig volt muszka katona vendége, annyira elsajátitotta nyelvüket, hogy beszélni tudott velök. A biró maga szolgálta fel az italokat is az első parádés szobában, hol ez alkalommal mind főtisztek voltak.

Vigan daloltak a győzelem után, s mikor tetőpontjára ért a jókedv, a biró könyekre fakadt.

Aztán látszólag rejtegette szomoruságát, de ugy, hogy figyelmet keltsen a barátai között, mert barátjai voltak a muszka tiszt urak.

A legmagasabb rangu muszka tiszt szólitotta meg legelébb, mert a tisztek figyelmeztették reá.

— Mért sirsz biró?

— Mindenkinek megvan a maga baja, jó urak! — s tovább hordozta a kancsókat mintha semmi sem történt volna, de még szomorubb lett.

— Mi bajod barátom? — kérdezte a főtiszt, a mint hozzá került a kancsóval.

— Csak négyszem között mondhatom meg! — válaszolt a könyező biró.

A főtiszt fölállott, s kijött meghallgatni a barátját.

— Két rokonomat viszitek rabláncon, szenvedni, éhezni, kinlódni! . . . zokogta a biró.

— Két rokonod? — azonnal elbocsájtom! . . . csak nem valami nagy tisztek? — tudakolta.

— Közlegény mind a kettő . . .

— Azonnal elbocsájtom.

És elindultak a foglyok közé ki a falu végére s néhány percz mulva szabadon engedték mint édes testvéreket: *Kozma* Dénest és *Petőfi*-t.

Az öreg Kozma bácsi huszonöt sárga aranyat adott a főtisztnek, de az nem fogadta el. Végre mégis reá beszélte a biró, hogy vegye el «emlékül» az ő drága rokonaiért.

A mint eljöttek az őrök előtt, a muszkák rendre tisztelegtek, az őrségen levő tiszt szintén üdvözölte őket. Aztán csöndes éj borult a foglyok fölé, kiket Szibériába hurczoltak a nehéz börtönökbe szenvedni.

Petőfi megmenekült . . .

— **Magyar orvosok Bécsben.** Az alsó-ausztriai orvosi kamara legutóbbi választásai alkalmával dr. *Rader* bécsi orvos, beadványt intézett Bécs város tanácsához, a melyben 425 orvosnak a választók névsorából való törlését kérte, mert az illetők állitólag magyar állampolgárok, a kik sem Bécs város választóinak névsorában nem fordulnak elő, sem Bécs városban nincs szavazatuk. A magisztrátus helyt adott a reklamácziónak annyiban, hogy 405 orvost törölt a jegyzékből. Az orvosi kamara elöljáróságának felebbezésére a helytartóság megsemmisitette a tanács határozatát, a belügyminiszter pedig megerősitette a helytartóság döntését. Dr. Rader ez ellen panaszt adott be a közigazgatási birósághoz, a mely ma tárgyalta ezt az ügyet. A panaszos fél képviselője tiltakozott az ellen a föltevés ellen, hogy fölszólalásának politikai tendencziája van. A belügyminiszter képviselője azt hangoztatta, hogy minden orvos, a ki a kamarának tagja, tekintet nélkül arra, mely államnak polgára és benne van-e a városi választó-jegyzékben, választói joggal bir az orvosi kamara választásainál és kiemelte, hogy a törölt orvosoknak csak kis része magyar állampolgár. Az orvosi kamara képviselője csatlakozott a miniszterium képviselőjének álláspontjához. Hosszu tanácskozás után a közigazgatási biróság kimondta, hogy a belügyminiszter határozata törvénytelen és megsemmisitette. A magyar orvosokat tehát kizárták az alsó-ausztriai orvosi kamarából.

— **Seper Kajetán utazásai.** Ismeretes, hogy micsoda kalandokon esett át a minap *Seper* Kajetán, a «Kispest—szent-lőrinczi lapok» és a «Darázs» czimü élczlap szerkesztője. Seper Kajetánt a kispesti hatóság kiutasitotta a község területéről, midőn pedig ő mégis visszatért, kihágás miatt tiz napi fogházra itélték, a mit Seper le is ült Monoron. Az itélet értelmében a kiutasitott szerkesztőt tolonczuton küldték haza Nagy-Károlyba, illetőségi helyére. Seper nyolczadmagával ért Szolnokra, a hol annak rendje és módja szerint valamennyit levitték a börtönbe, hogy aztán másnap illetőségi helyükre továbbitsák őket. Alighogy levitték őket a rendőrök, Seper felküldte névjegyét *Hajduska* rendőrbiztoshoz és kihallgatásra jelentkezett. A rendőrbiztos nyomban felhozatta, a mikor Seper arra kérte, hogy ne kisérjék őt a többiekkel, van neki pénze, inkább megváltja a jegyet illetőségi helyére. A biztos eleget tett a kérelemnek és intézkedett, hogy Seper rendőri fedezet mellett a legközelebbi vonattal Nagy-Károlyba utazhasson. Itt megérkezve, a rendőr átadta a főkapitányságnak, a hol természetesen rögtön szabadlábra helyezték. Sepernek aztán az volt az első dolga, hogy a legközelebbi vonattal — *visszautazott a fővárosba.* Az állomásnál meglepődve kérdezte tőle a szolnoki kisérő rendőr:

— Hát maga hova megy?

— Vissza, a fővárosba.

— Hiszen eltolonczolják megint.

— Baj is az. Addig megyek vissza, mig megunják a dolgot és a belügyminiszter visszavonja a kitiltási rendeletet.

Azzal felült a vonatra és utazott vissza hiveihez, a kispesti határban levő kurta-korcsmába. Ügye különben most a miniszteriumban van, a hol a napokban intézik el felebbezését.

— **Megünnepelt tolvaj.** Néha még a tolvaj is lehet mártir: ha oláh, vagy ha cseh. Az első esetben nálunk, a második esetben Ausztriában. Ilyen esetet jelentenek ma Prágából. Vrsovecz város polgármesterét a törvényszék több rendbeli lopás miatt több havi fogságra itélte. A polgármester ur szépen leülte a büntetését, a melyből Urnapkor szabadult ki. Visszatért városába, hol a lakosság nemzeti hőssé, sőt martirrá nevezte ki. Ma nagy ováczıókban részesitették. A hadastyánok elvonultak a tolvaj lakása előtt, dicsőitő dalokat zengtek és megkoszoruzták ablakát. S mindezt azért, mert nagyon radikális cseh hirében áll. A vad sovinizmus olyan erény, a mely minden bünt expirál.

— **Felfüggesztett adóhivatali ellenőr.** Kis-Szebenben — mint eperjesi levelezőnk táviratozza — *Bohucky* Kálmán adóhivatali ellenőrt okirathamisitás miatt felfüggesztették állásától és ma az eperjesi ügyészséghez kisérték.

— **Grünne hadtestparancsnok gondnokság alatt.** Gróf *Grünne* volt prágai hadtestparancsnokot, a ki néhány hét előtt elmezavarba esett — mint Prágából jelentik — gondnokság alá helyezték.

— **Ujságiró iskola Párisban.** November hóban ujságiró iskola nyilik meg Párisban, melynek tanári kara a legkiválóbb franczia hirlapirók közül kerül majd ki. Az ujságiró iskolákat a *Collége libre des sciences sociales* intézettel fogják összekapcsolni. Henry *Fouquier* a *Temps* munkatársa (most akadémiai jelölt a Pailleron halálával megüresedett tagságra) a szerkesztés technikájáról fog szakszerü előadást tartani. Jules *Cornély*, a *Figaro* fömunkatársa a sajtó történetét ismerteti majd, Jean *Cruppi*, a franczia kamara tagja, a sajtóügyi törvényhozást, *Seignobos*, a Sorbonne-egyetem hires tanára a jelenkor történelmét adja majd elő, a politikai ujságirásra való tekintettel.

— **Országos tüzoltótanfolyam.** Az országos tüzoltó-tanfolyam, melyet a belügyminiszterium jóváhagyásával a tüzoltó-szövetség, illetőleg a budapesti önkéntes tüzoltó-testület rendez, julius 16-án kezdődik a Bezerédi-utczai községi iskolában. A résztvevők számára a kereskedelmi miniszter kedvezményes vasuti jegyeket biztositott, a főváros pedig az iskola helyiségében ingyen lakást ad. Az ország minden részéből igy remélhetőleg sokan gyülnek össze az érdekes és hasznos tanfolyamra.

— **Zola a párisi irók egyesületében.** A párisi irók egyesülete a napokban tartotta rendes heti ülését Marczel *Prevost* elnöklete alatt. A könyvkiadási dolgokról, szegény irók segélyezéséről és *Balzac* szobrának felállitásáról folyt a szó. Az ülés megnyitása után körülbelül félórával belépett Zola. Köszöntötte kollégáit és azután szerényen leült rendes helyére, mintha semmi sem történt volna. Egyszer fel is szólalt, elmondta véleményét a Balzac-szoborról. Az ülés végeztével irótársa körülfogták, gratuláltak neki, kezét szorongatták, szóval ünnepelték.

— **Olasz tábornok franczia fogságban.** Megirtuk, hogy Nizzában *Gelitto* olasz tábornokot kémkedés gyanuja miatt letartóztatták. *Simondetti*, a nizzai olasz konzul — mint táviratilag jelentik — ma közbe akart járni az elfogott tábornok ügyében, de a prefektus olyan iratokat terjesztett eléje, *a melyek igen kompromittálók Gelittóra nézve*. Rómából érkezett táviratok szerint *Visconti Venosta* és *Barriere* franczia követ tárgyalásba bocsátkoztak a tábornok kémkedési ügye felől, melynek eredménye az, hogy a francza kormány, *daczára a kezében levő terhelő adatoknak*, némi formalitások után *szabadon bocsátja a kémet*, hogy elejét vegye a további kellemetlen inczidenseknek. — Egy Nizzából éjjel érkezett távirat azt hozza hirül, hogy a letartóztatott *Giletta* tábornok emlékiratban visszautasitotta az ellene emelt vádakat és *kijelentette, hogy a bevallott kémkedést 1889-ben követte el*, de az már elévült.

— **Verekedés Lueger nevében.** Bécsben ma este — mint nekünk táviratozzák — ujból nagy botrányt inszczenáltak Lueger hivei. A községi képviselőtestület német nemzeti tagjai ugyanis ma este gyülést tartottak, melyben a Lueger-féle választási reformtervet tárgyalták. A gyülésben keresztény-szocziálisták is megjelentek és mikor a német nemzetiek Lueger ellen kikeltek, nagy verekedés támadt a két párt közt. Botokkal ütötték egymást és székeket hajigáltak egymásra, ugy, hogy sokan komoly sebesülést szenvedtek. A verekedés különben a német-nemzetiek győzelmével végződött, mert a Luegeristákat kiszoritották a teremből és mikor ezek oda künn sem szüntek meg kiabálni: «Hoch Lueger!», azt érték el vele, hogy a rendőrség többeket letartóztatott közülök.

— **A naundorffisták meséje.** Hétfőn reggel összegyült a naundorffisták kis csoportja Páris egy eldugott kápolnájában, és az orgonák méla hangjai mellett hallgatta végig a misét, melyet minden esztendőben *XVII. Lajos* emlékezetére mondanak, junius 12-én a Temple börtönéből való szökése napján.

Ismeretes az a történet — vagyis inkább legenda — mely XVI. Lajos fiának nevéhez füződik, s mely egyedüli alapja a naundorffisták félénk, csöndes agitácziójának. Egy naundorffista igy beszélte el a históriát:

— XVII. Lajost, Robespierre tudomásával, sőt talán egyenes rendeletére, megszöktették a Temple-ből. A fiatal herczeg azután bolyongott a világban, mindenféle kalandon ment keresztül, mig végre Hollandiában telepedett le. *Naundorff* nevet vette fel, megházasodott és miután felesége kilencz gyermeknek adott életet, elköltözött erről a világról, melyben az ő igazságos jogait nem akarták elismerni. Gyermekeinek most *borkereskedésük* van Tetevingenben, de azért él bennük a Bourbon-tradiczió és magukat tartják a franczia trón egyedül jogos örököseinek. A legidősebb fiut «királynak» szólitják és *XI. Károlynak* nevezik.

— **Öngyilkos iskolafőnök.** Kolozsvártt — mint nekünk jelentik — tegnap reggel feltünést keltő öngyilkosság történt. *Székely* Ferencz 24 éves unitárius papjelölt, a kolozsvári unitárius főgimnázium iskolafőnöke, tegnap hajnalban lakásán főbe lőtte magát. A szomszéd szobában alvó növendékek hallottak valami zajt, de nem tulajdonitottak neki fontosságot. Reggel aztán be akartak nyitni Székely szobájába, de az ajtó zárva volt. Betörtek a szobába, a hol az iskolafőnököt átlőtt fejjel, holtan találták az ágyon. Végzetes tettének okáról nem tudnak semmi bizonyosat, csak gyanitják, hogy reménytelen szerelem vitte a halálba.

— **A váczi siketnéma-intézet és tanárképző** igazgatójáról, *Roboz* Józsefről, ma több lap azt irta, hogy a miniszterium öt hütlen kezelés és sikkasztás miatt hivatalvesztésre itélte. *Roboz* József most kijelenti, hogy a róla közölt hirek *valótlan rágalmak*, a melyekért felettes hatósága utján meg fogja tenni a törvényes lépéseket.

— **Letartóztatott leánykereskedő.** Csak a napokban foglalkozott az egész magyar sajtó azzal a röpirattal, mely ama székely és csángó leányok szomoru sorsát tárgyalja, a kik gaz lélekkufárok kezébe kerülve, Romániában a legmélyebbre sülyednek. Ennek a tanulságos röpiratnak kész illusztrácziója, igazainak frappáns bizonyitéka az eset, a melyet most jelentenek. Kézdivásárhelyen a napokban letartóztatták *Ráduly* Györgyöt, a ki az utolsó hónapokban maga a kézdi járásból *261 székely leányt szöktetett át Romániába.* A lelketlen ember egyszer már ült két hónapot hasonló üzelmek miatt. Nagyon helyén volna, hogy most szigoruan megbünhödjék s intő például szolgáljon czinkostársainak is.

— **Halál egy tengerészeti megfigyelő állomáson.** A «Bohemia» Lloydgőzös egyik utasa, a ki már az uton, Alexandriából jövet, beteg volt — mint Triesztből táviratozzák — tegnap a san-bartolomeoi tengerészeti megfigyelő állomáson meghalt. A halál az országos egészségügyi előadó jelenlétében állott be. A hajó orvosa vesezsugorodást állapitott meg. A bonczolás is ezt a betegséget állapitotta meg a halál okául. A holttestet a megfigyelő állomás halottas kamrájába szállitották. A «Bohemia» legénysége és utasai teljesen jól érzik magukat.

Bertrande nem kivánhatott ennél többet és mégis unatkozott. Irigyelte de Lézines Aglaét, a ki olyan tökéletesen boldog volt az ócska szalagok egyesületének elnöki székében és nyugodtan alakitotta át a jótékonyság oltárára áldozott szalagokat varróvánkosokká, szivekké, tütartókká a tombola czéljaira. Ez a tombola, a melyet évenkint egyszer rendeztek a de Lézinesek nagy szalonjában, elfoglalta a két vén leányt az egész esztendő folyamán.

Irigyelte Fourneron nénit örökös házassági közvetitéseivel. Most a jó néni Lilas érdekében mozgolódott; alig mult el hónap, hogy vőlegényt ne ajánlott volna. Bertrande szövetségeséül szegődött, Duvernoy azonban ellentállt és visszautasitotta.

— Nem, még nagyon korán van, még csak alig tizennyolcz éves. — mondotta. Azután meg e kérők egyikében sem látok elég biztositékot Lilas boldogságára.

Fourneron néni fejcsóválva felelte:

— Mit akarsz, Ferdinand, a leányodat nem olyan könnyü férjhez adni, mint gondoltam. Mindenki tudja, mennyire hálátlan áldott jó mostohaanyjával szemben. Árt egy fiatal leánynak, ha rossz a természete. A komoly emberek kétszer is meggondolják, mielőtt közelednének hozzá.

És elindult ujabb keresésre.

Bertrande irigyelte a törvényszéki elnököt is, Bertint, a ki érdeklődéssel tanulmányozta a város történetét. Irigyelte Bertinnét, a kinek a háztartás gondjai, a befőtt-készités minden perczét igénybe vette. Sőt még de Lézines Eulaliet is irigyelte, a kinek szomoru és önmegadó szerelme de Sommeres Jaques iránt immár senki előtt sem volt titok. Egyszóval, irigyelt mindenkit, a ki szeretett valamit vagy valakit.

Egy este a szalonjában a csendőr-kapitány, a kinek kellemes hangja volt, merőn reá nézve turbékolt egy régi, érzelgős románczot:

Elejtettem szivemet a part mentén . . .

Bertrande is elejtette szivét a part mentén és a tenger hullámai magukkal vitték. E rég elmult óra óta senkit sem szeretett, még a szegény Ferdinandot sem, a kinek nem bocsátotta meg hosszu határozatlanságát. De bajos elfoglalni életét annak, a ki senkit sem szeret és Bertrande fájdalmasan tapasztalta ezt. Daczára a havonkint adott ebédeknek, a hetenkint rendezett estélyeknek, a jour-oknak, unatkozott Pontarlierban.

Ilyen körülmények között üresedvén meg a kerületben a képviselőség, hirtelen reménység támadt szivében. Ha ki tudná vinni, hogy Duvernoy Ferdinand jelöltként lépjen föl, ha a siker érdekében minden befolyását latba vetné, ki tudja? Ki tudja milyen magas polczra juthat el az olyan asszony férje, a kinek vörösesszőke haja és parázsként villogó zöldesfényü szeme van?

Változtatott a szalonján, nagyon komoly politikai szalont alkotott belőle. A csendőr-kapitány nem énekelt benne többé érzelgős románczokat; a törvényszéki elnök, a kit azzal gyanusitottak, hogy az elbukott kormányformával rokonszenvezik, hidegebb fogadtatásra talált. Ellenben az alpréfet, Métroz, mint buzgó köztársasági párti, dédelgetésben részesült.

Legelőször is neki vallotta meg Bertrande a szándékait. Egyengetni akarta az utat, mielőtt a férjével beszél.

Métroz óvatosan, körültekintéssel válaszolt, tartózkodó maradt és egy észrevétele is volt: az ócska szalagok egyesülete, a melynek élén Duvernoyné cousinesjai álltak, némi gondot okozott a kormánynak. Tudták nevezetesen, hogy Bertinné fehér szalagjait különös előszeretettel fogadták. Épp ugy azt is tudták, hogy egy nagy halmaz piros szalagot, a melyet Ribaudetné, a közjegyző felesége ajánlott föl, sértő kicsinyléssel vettek át. A kormány attól tartott, hogy monarchikus összeesküvés rejtőzködik az ócska szalagok leple alatt.

Ha Duvernoyné biztositani akarja a köztársasági ügy diadalát és tanuságát akarja adni a fennálló rendhez való ragaszkodásának, nem volna-e czélszerü az egyesület elnökségét megbizhatóbb kezekbe adni, például Ribaudetnénak, a kinek jól ismert gondolkozása megnyugtatná a felsőséget? Rettenetes áldozatot kivánt ezzel az alpréfet Bertrandetól: összezördülnie a de Lézines cousinesokkal annyi volt, mint szakitani a fele Pontarlier-val.

Pár napi gondolkozási időt kért. Másnap este, a mikor még javában gondolkozott, a nélkül, hogy megoldást talált volna, nagy garral lépett be a közjegyző a szalonjába s fölkiáltott:

— Uj jelölt bukkant föl a képviselőségre; nagyszerüen kezdi: a Trichardok gyártelepének megvásárlásával! Ujra megtölti munkásokkal; pompás reklám a választásra. Párisi bankár, többszörös milliomos, senki sem lesz elég őrült, hogy küzdjön ellene.

— És mi a neve? — kérdezte Fourneron néni kedvetlenül.

Magának igényelte ugyanis a hirhordás monopoliumát és nem szerette, ha más valaki őt megelőzőleg értesült valamely fontos eseményről.

— Martinnak hivják, Martin Leodice.

A szalon hátterében a fájdalom fölkiáltása hangzott; Bertrande a szerencsétlen csendőrkapitány kezére öntötte a forró teát. Mentegetődzött ügyetlenségeért, mig a közjegyző, a kinek nem kerülte el figyelmét Duvernoyné zavara, megkérdezte:

— Martin ur nem rokona önnek . . . asszonyom?

— Nem tudom, — felelte a háziasszony s igyekezett visszanyerni a nyugodtságát, csak kevéssé ismertem a férjem családját.

— Ha megméltóztatik engedni, majd bemutatom, — szólt a közjegyző.

Bertrande reá szegezte rideg tekintetét, a melynek különös kifejezését Ribaudet nem volt képes megérteni, és pillanatnyi habozás után mondta:

— Hozza el hozzám.

A vendégek távozta után Duvernoyné sokáig gondolatokba mélyedt el, de az ócska szalagoknak semmi részük sem volt többé elmélkedéseiben; az egyesület elnöke bátran előnyt adhatott Bertinné fehér szalagjainak Ribaudetné piros szalagjai fölött, a vihar többé nem őt fenyegette.

Két kezét az ölében összetéve, Bertrande lesujtottan maradt a váratlan csapás alatt, a mely megsemmisitette a politika terén táplált becsvágyó álmait és összeomlással fenyegette tiszteletreméltóságának oly fáradtságosan fölépitett alkotmányát. A régi harag élénken fölébredt lelkében. Elfelejtette ezt az embert, de a nélkül, hogy megbocsátott volna neki. Milyen végzetesség hozza most ujra a szeme elé? Mit fog tenni? Oh, ha bizonyos lett volna, hogy megsemmitheti a nyomorultat, megakadályozhatja a megválasztását, összezuzhatja a vagyonát, a szerencséjét, mekkora örömmel fogadja el a küzdelmet! De a józan ész, a mely soha sem hagyta el, azt mondta neki, hogy a küzdelem eredménye csak csufos vereség lehetne. Nem akart többé legyőzetni általa. Tudta, hogy nincs benne sem nagylelküség, sem jóság, sem becsületérzés, hogy összetörné őt, ha utjába allna, mint a hogy régente összetörte. . . . Tudta, hogy beszélne és nem akarta, hogy beszéljen. . . .

(Folytatása következik).

— **Öngyilkos földbirtokos.** Csabán — mint nekünk jelentik — *Wolff* Ádám földbirtokos tegnapelőtt sziven lőtte magát és rögtön meghalt. A szerencsétlen ember dusgazdag volt, de később tönkre ment. Ezért lett öngyilkossá: Félt a jövőtől, a szegénységtől. Az erőteljes 36 éves férfi halálát özvegye és két kis gyermeke siratja.

— **Tüzvész.** Esztergomban — mint táviratilag jelentik — ma négy összeépitett ház kigyuladt és leégett. A tüz nagy izgatottságot keltett, és csak a 76. gyalogezred legénységének segitségével lehetett elfojtani. A katonákat *Pauer* Ferencz ezredes vezette, és csak az ő emberfeletti munkájuknak köszönhető, hogy a szorosan egymásmellé épitett házakból álló utczasort meg lehetett menteni.

Rövid hirek. *Dárda* és Monostor között Milos György eszéki tejkereskedő elvesztette 2500 forintot tartalmazó táskáját. — *Szlécsen* Kaczkó Mária parasztasszony bünös viszonyból származó ujszülött gyermekét megfojtotta és a holttestet a káposztáshordóba rejtette. — *Gyarmatán* Szucs Anticza két éves György fia egy forró vizzel telt edényt rántott magára. A szerencsétlen gyermek sulyos égési sebeiben rövid kinlódás után meghalt. — *Abádszalókon* Biró Lajosné gyermeke halála miatt annyira elkeseredett, hogy egy vizzel telt hordóba ölte magát. — *Miskén* Borlea Demeter 17 éves suhanczot a villám a mezőn agyonsujtotta. — *Radnán* a vasuti állomáson Daszkál Trifon kladovai román tanitó feleségét a robogó vonat elgázolta.

—

= ***Unghváry nyomában.*** A somogymegyei takarékpénztár sikkasztó könyvelőjének *Unghváry* Károlynak, a ki 36.000 forintot ellopott és megszökött, már nyomában vannak. A főkapitányság ugyanis az éjjel a következő táviratot kapta a genuai osztrák-magyar főkonzulátustól:

„Főkapitányság Budapest.

A genuai kikötőből kievezett *Darmstadt* Lloydgőzösön egy első osztályu utasra egészen ráillik a körözött *Unghváry* Károly személyleirása. A hajó e hónap 17-én Port-Saidba érkezik. Utasitások oda küldendők.

Főkonzulátus."

Unghváry tehát tapasztalt ember létére nem haladt a sikkasztók rendes ösvényén, hanem Kelet felé igyekezik. Talán Ázsiát megkerülve akart Amerikába jutni. Nem is sejti, hogy szombaton Port-Saidban már az elfogatási parancs fog rea várakozni.

= **Talajsüppedés a Kálvin-téren.** Ma délelőtt az a rémhir volt elterjedve a fővárosban, hogy a Kálvin-tér egy nagy része beszakadt és a szökőkut is összedőlt. Valóságban azonban mindössze csak az történt, hogy ma reggel az üllői-ut torkolata előtt, néhány méternyire a szökőkuttól, a talaj beszakadt, még pedig közvetlenül a villamos vasut egyik sinpára mellett, ugy hogy egyelőre a Ferencz József-hidtól az üllői-utra vezető irányban a közlekedés lehetetlen. A támadt üreg öt-hat méter mély és a dolognak nyilván az az oka, hogy azon a helyen valamikor mély kut volt, a melyet nem temettek be elég jól. A fővárosi mérnöki hivatal a veszedelmes helyet körülkerittette deszkákkal és most arra nézve folytattat ásatásokat, hogy nem kell-e további süppedéstől tartani és hogy a baj miként háritható el. Emberben nem esett kár.

= **A pékek sztrájkmozgalma.** A pékek nagyban mozgolódnak, hogy tervüket, *a sztrájkot kivigyék.* Ma az összes előmunkások jöttek össze, mintegy százan a budapesti összes mühelyekből és tanácskoztak, hogy a sztrájk előmunkálatait megbeszéljék. A gyülés vége nem a legcsendesebb volt, mert az egyik szónokuk azzal gyanusitotta a vezető bizottság egy tagját, hogy *meg akarja hiusitani a pékmozgalmat.* Az illető ugyanis ma, a mikor a pékek követeléseit tartalmazó memorandumot kellett volna az előmunkások, *helferek és dagasztók* elé terjeszteni, távol tartotta magát a gyüléstől és a memorandumot sem küldötte el. Igy a pékgyülés ujból nem fogadhatta el a memorandumot, a melyet az ipartestület elé akarnak terjeszteni. *Tatár* Dezső, az 1895-iki péksztrájk szervezője sürgette, hogy a beadványt nyujtsák be az ipartestülethez és kárhoztatta egyik szaktársát, a kire a memorandum szerkesztését bizták és nem jött el a gyülésbe. Azutan a tőke és munka közötti harczról kezdett beszélni, de a rendőrtisztviselő kijelentette, hogy ez nem tartozik a tárgyhoz és a szót tőle az elnök utján megvonatta. *Molitorisz* Gyula beszélt még, szintén buzditván a munkásokat a kitartásra és a harczra. Ezzel a gyülés véget ért.

= **Patkányméreg a kávéban.** A gyermekeinek megmérgezésével vádolt *Szirota* Mártonné, született *Podureu* Zsuzsánna ügyében tegnap délután döntő fordulat állott be. A bonczolás ugyanis — mint megirtuk — nem tudta kétségtelenül megállapitani a mérgezést, illetve nem deritette ki a kis áldozatok halálának okát, a miért is a gyermekek beleit vegy-vizsgálat alá vették. *A vegy-vizsgálat, a melyet tegnap délután fejeztek be, beigazolta a rendőrség gyanuját. A kis Szirota-gyermekek halálát arzénmérgezés okozta.* A lelketlen anya, a ki a rendőrségnél oly keservesen siratta gyermekeit, patkányméreget kevert a gyermekek kávéjába. A királyi ügyészség, a melynek az ügyet a rendőrség átadta, most ez irányban folytatja a nyomozást.

= ***A vőlegény csontváza.*** Tizenegy esztendővel ezelőtt nyomtalanul eltünt *Debreczenből* egy fiatal ember, egy szép fiatal leánynak a vőlegénye. Senki se tudta, senki se sejtette, hová lett, mi történt vele. Ugy látszik, a titokzatos eset most fel fog derülni. A budapesti rendőrség ugyanis sürgős átiratban felkérte a debreczeni hatóságot, tudassa vele, ha vajon 10—13 évvel ezelőtt nem veszett-e nyoma Budapesten debreczeni embernek, mert a fővárosnak egy elrejtett helyén befalazva találtak egy csontvázat és mellette néhány elsárgult irást, melyekből az tünik ki, hogy illető debreczeni az ember volt. Erre a megkeresésre a debreczeni rendőrség azt felelte, hogy 1888-ban tényleg eltünt *Szentgyörgyi* Kálmán főiskolai szenior, segédtanár, a ki egy előkelő debreczeni leánynak a vőlegénye volt. A fiatal ember 1888 junius hónapjában Budapestre utazott, a honnan többé nem is tért vissza. Szentgyörgyit sokáig nyomozták hasztalanul. Eltünése sok találgatásra adott okot. Azt hitték, hogy a fiatal ember büntettnek lett az áldozata, vagy öngyilkos lett. Beszélték azt is, hogy amerikai párbajnak esett áldozatul, majd meg akadtak, a kik határozottan állitották, hogy Szentgyörgyi egy külföldi nevelőnővel kivándorolt Amerikába. Ugy látszik, Szentgyörgyi büntettnek lett az áldozata és hogy a gyilkosai aztán befalazták a holttestet.

= **Szerencsétlenül járt kocsis.** *Laczko* András 47 éves kocsis ma délelőtt a felsőrakpart 2. számu ház előtt kocsijáról a lovak közé bukott. A terhesszekér áthaladt rajta és a szerencsétlen embert elgázolta. Karját összetörte és több sulyosabb sebet is szenvedett. A segitségül hivott mentők az irgalmasok kórházába vitték.

= **Verekedés kalapácsosal.** A szövetség-utcza 2. szám alatt épülő uj háznál ma délben két kőmüveslegény: *Kovács* József és *Forgács* József összeverekedtek. Jó ideig dulakodtak és Kovács hirtelen felkapott egy hatalmas kalapácsot, a melylyel ugy vágta fejbe Forgácsot, hogy ez vértől boritva, eszméletlenül bukott el. Kovácsot elfogták. A sebesült állapota életveszélyes.

Házassági drámák a trónokon.

Szegény Kóburg herczegné, az ő drámája immár feltartóztathatlanul halad a végkifejlés felé. Nevét kitörlik ezután már a lapok állandó rovatából s életét átadják az elfogulatlan és könyörületes história-irás nyugodt itéletének. Nem egyedül lesz azok között, kiket egy felfoghatlan fátum üldözése a «petits cotés de l' histoire» hősnőivé avatott. Hány szenvedő, küzdő és elbukott női sziv eseng kiméletért a multak portemetőjéből, botlásának reftentő vezeklésére mutatva rá, kezdve a legrégibb szerelmi tragédiák egyikén, melynek áldozatát, a würtembergi Ulrik szerencsétlen hitvesét nem kisebb alak magasztalta fel, mint Hritteni Ulrik.

Ulrik nem szerette feleségét, más nőkhöz nem volt szabad közeledni. Közönye féktelen gyülöletnek és durva bánásmódnak engedett helyet. Lehet, hogy ebben a herczegnő is hibás volt, mert mint mondják, heves természetü, ingerlékeny nő levén, izgatott és mosdatlan beszédével több izben annyira felbőszitette a herczeget, hogy ágyából kellett kiugrania. Ilyenkor aztán megtörtént, hogy a herczeg dühében nagy lompos vadászkutyáját uszitotta feleségére, sőt egyszer állitólag nyakába ugorva, megsarkantyuzta.

Nem csoda, ha az elhanyagolt, vérig sértett feleség az ifju, deli Hritteni Jánossal kötött tiltott viszonyt. Tény, hogy Sabina még mátkagyürüjét is lehuzta ujjáról, hogy a szép lovagnak adja emlékül s Hritteni János elég merész volt a gyürüt nyilvánosan a herczeg előtt is fitogtatni, a kivel már előbb is voltak apró surlódásai. Ulrich elfojtotta felindulását, de sötét boszutervet koholt ki.

Másnap vadászat volt Schönbrücknál, hol Hritteni János is megjelent. Mihelyt Ulrich őt a sürüségben látta, elbocsátotta többi kiséretét, hogy egyedül maradjon vele. Tanutlan szóváltás következett erre, melynek további részleteiből csak annyi bizonyos, hogy a herczeg Hritteni Jánost leszurta kardjával, övét a halottnak egy fára akasztotta s azzal visszatérve kiséretéhez, eldicsekedett előttük tettével.

De a gyáva tett megtalálta méltó megbélyegzőjét; nem kisebb ember, mint a meggyilkolt hirneves rokona, Hritteni Ulrich vette azt tollára s rásütötte az erkölcsi elitélés bélyegét. «Oratiói» fényes stiljével jobban megtorolta a szörnyü tettet, mintha a vérboszu száz gyilkát szegezte volna ellene.

A Habsburg-ház története alig mutat példát ilynemü «chronique scandaleuse»-re. Puritán tradicziók, mély vallásosság és erős családi fegyelem őrizték féltett gonddal a Habsburgok házi szentélyét a nagyvilági botrányoktól. Pedig a női sziv szenvedéseinek egy megoldatlan rejtélyét nyujtja József császár második feleségének, a bajor Mária Izabellának élete sorsa is. Neki is beszéltek egy más férfi iránti szerelméről, a ki miatt nem szivesen vált meg hazájától. Tény az, hogy Mária Izabella soha sem volt boldog férje oldalán, s bizonyos rejtélyes bánat borongott haláláig kedélyén.

Annál nagyobb «éclat»-val járt a história egy másik regénye, melynek hősnője a magas, szőke és bájos angol királyi herczegnő, Karolina Matilda dán királyné. Hajlandósága ellenére jegyeztetve el 1766-ban a dán királyhoz, egy féltékeny és barbár zsarnokhoz, igen korlátolt elmebeli tehetségekkel, nemsokára alkalma nyilt összehasonlitásokat tenni férje fogyatkozásai és ennek volt háziorvosa, a később miniszteri állásba emelkedett Struensee lovagias, finom modora, müveltsége és magas szellemei képességei közt. Az összehasonlitás meglehetősen a férj hátrányára ütött ki, legalább mindkettőnek ellenségei felhasználták az alkalmat, hogy vádat kovácsoljanak a szép szőke királyné és a mindenható kegyencz ellen.

Egy reggel egész kis palotaforradalom tört ki. Az özvegy királyné és fia álmából rázták fel a királyt s azt állitották, hogy kétségbevonhatatlan bizonyitékaik vannak a házasságtörésre s arra, hogy a királyné és Striensee nemcsak becsületére, de életére is tör a fejedelemnek. Már készen voltak az elfogatási parancsok, melyeket az álmából felriadt király minden habozás nélkül aláirt, s mielőtt még az udvar felocsudott volna álmából, a királyné és Struensee börtönben voltak.

Struensee ellen a vizsgálatot hamar befejezték s ő vérpaddal lakolt vakmerő kalandjáért. De Karolina Matildnak is osztoznia kellett volna sorsában, ha egy angol flotta megjelenése a balti tengeren véget nem vetett volna hamarjában fogságának. A szerencsétlen asszonyt az angol tengernagynak szolgáltatták ki s Sir Robert Keith azután Zellbe kisérte, a hol elfeledve, elrejtőzve fejezte be viszontagságos életét.

Igazak e mindazok a vádak, melyekkel a kötelességéről megfeledkezett walesi herczegnőt a kortársak elhalmozták? Hogy titkon opiumot adatott a királynak, hogy ezzel tönkre tegye szervezetét s maga uralkodhassék? Hogy elfogatása pillanatában is Struensee oldala mellett találták? Nehéz lenne mindezt eldönteni ma már, a mikor valóság és legenda összeolvadt az utókor itéletében. De a hesszeni őrgrófnő, Karolina fennmaradt levelezései tanusitják, hogy az embertársak itélete kemény és lesujtó volt rá nézve, a mende-monda meg-megujitotta a róla szállingó hireket, oly kicsapongásokról beszélt, melyeknek részleteit érinteni sem lehet.

Egész más erkölcsi elbirálás alá esik az a szomoru és feltünő szerep, melyet IV. György angol király excentrikus és idegbeteg neje játszott ebben a hires «cause celebre»-ben, mely e század elején foglalkoztatta Európát. Braunschweigi Karolinát csak férje durvasága és számtalan megaláztatása sodorta erre a lejtőre, melyen rá nézve nem volt többé megállás. A király rendkivül el volt kényeztetve, valóságos önimádó volt, a ki Florisal herczegnek neveztette magát s szépsége folytonos magasztaltatását hallva, a legnagyobb önzésben nőtt fel. Nejét gyülölte, láttára mintha sziverősitőre lett volna szüksége, felkiáltott: «hozzanak egy pohár pálinkát». Alaptalan gyanuból ösztökélve ő inditott válópört neje ellen, midőn annak leánygyermeke született. Sőt még ez sem volt elég; midőn már eltávolitotta is környezetéből, még mindig kémekkel vétette körül, hogy minden mozdulatát kilessék.

Mikor IV. György regensnek neveztetett ki, felesége neve a proklamáczióban elő sem fordult. Utóbb a leányával való érintkezésben is szivtelen módon megakadályozták, ugy hogy anya és leánya hosszabb időn át nem találkozhattak s midőn egy sétakocsizáson véletlenül mégis összejöttek s a herczeg ezt megtudta, haragja e miatt nem ismert határt. Megtiltotta leányának, hogy anyjával találkozzék, ellenkező esetben azzal fenyegette, hogy feloszlatja egész háztartását.

A gyermeki sziv igazi heroizmusának volt a ténye, hogy a leány ennek daczára kiosont a házból, hintóba vetette magát s egyenesen anyjához hajtatott. De Karolina meg volt törve; az ország első világi és papi méltóságai vetették magukat közbe, hogy a leányt atyjának engedje által. Nem volt ereje ellenállani, maga tanácsolta leányának a visszatérést, mig ő maga külföldre menekült s az olasz Bergamival folytatott botrányos viszonyával példáját adta egy meghasonlott lélek fájdalmas czinizmusának.

Szeretője s annak fivérei és nővérei társaságában utazott azután bántó feltünéshajhászással végig Európán egész Jeruzsálemig, hol valóságos farsangi bevonulást tartott. Bergami számára megszerezte a braziliai báróságot, sőt máltai lovaggá tette s az általa alapitott Szent Karolina-rendet adományozta neki.

Apósa, III. György halálával aztán visszafelé vette utját Angliába, Rómából, hol meg kellett érnie, hogy megtagadták tőle a rangját megillető diszőrséget. Utban találta férje levele, melyben felhivta őt, hogy maradjon távol, ne hivassa magát királynénak, e föltétellel évi 500.000 font évdijat kap. De Karolina nem hajtott férje szavára, folytatta utját s Doverben ágyuk üdvözölték, Londonban lelkesen fogadták.

Ekkor kezdetét vette a megszégyenitő pör, melyben György király a parlament előtt házasságtöréssel vádolta nejét. A válás kimondását magában foglaló törvényjavaslat már második felolvasáson ment keresztül, mikor Brougham kitünő védbeszéde hatása alatt Liverpool lord kijelentette, hogy a harmadszori felolvasástól önként eláll.

Az ekkép felmentett királyné bevonulása a Szent Pál templomában tartott hálaadó isteni tiszteletre, valódi győzelmi menetté alakult. A király azonban visszautasitotta a koronázási szertartásban való részvételét. Pedig ha akarta volna, a vérig sértett királyné forradalomba kergethette volna maga mellett a népet.

De ez volt a végső megaláztatás. Nemsokára rá a szinházban rosszul lett s egy hét alatt meghalt. A londoniak követelték, hogy diszes menetben kisérjék végig hulláját a városon. A király ezt is megtagadta s csak véres utczai harcz után, melyben a katonak a tömegre lőttek, sikerült a polgárságnak keresztül vinnie akaratát.

Mennyi tragikus epizód, melyekhez most méltó pendantként járul az oly mélyre bukott Koburg Lujza örökre befejezett regénye annyi szenzáczió után, a melyet a hirre éhes publikumnak szolgáltatott.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Kapuzárás az operaházban.** Az operában ma lejtettek utoljára a pétervári orosz császári operaház balletjének tagjai. Az előadás méltón sorakozott a többiekhez: *Petipa* Mária, *Preobrazsenskaja* Olga, *Legat* S. és *Legat* M. könnyed, graczióz tánczukkal egymást igyekeztek felül mulni. A közönség szivélyes ovácziókban részesitette a bucsuzó tánczmüvészeket. A főszereplőket hatalmas babérkoszorukkal és virágkosarakkal tüntették ki, az előadás végén pedig a közönség virágesővel árasztotta el az orosz vendégeket. — Végül csak arra vagyunk kiváncsiak, miért irták a babérkoszoruk nemzeti szinü szalagjaira nagy arany betükkel ezt az ajánlatot: *Emlékül a nagyérdemü közönségtől!* — Ez előadással egyszermind véget ért az operai saison s a szinház kapui bezáródtak.

— **Hugó Károly szinmüvei a nemzeti szinházban.** *Frankl* Bernát, *Hugó* Károlynak, a *Báró és bankár* szerzőjének egyik rokona, a ki tavaly a *Hugó* darabjait és kéziratait a nemzeti muzeumnak adományozta, a nemzeti szinház igazgatóságának kijelentette, hogy a jövő szaisonban előadandó *Hugó* darabok tantiemjeit az ujságirók és a nemzeti szinház nyugdijalapja javara engedi át.

— **A férj vadászni jár.** (Bohózat 3 felvonásban. Irta Georges *Feydeau* Forditotta *Mihály* József. A vigszinház ujdonsága junius 15-ikén.) Nem a komoly kritika mértékét alkalmazzuk erre a darabra. Tulbecsülnők ezzel s egyszersmind degradálnók magát a kritikát. Ki fog a pornografia ellen aesthetikai fegyverekkel küzdeni? A mi ebben a dologban trágárság (és a második felvonástól kezdve csupán ebből áll) attól egyszerüen elfordul a jóizlés és minden komoly vélemény.

A szinházról óhajtunk szólni, a mely megnyitja csarnokát az ilyen meztelenségnek. Meg tudjuk érteni az igazgatóság helyzetét, ha látja, hogy a meleg idők beálltával csak gyér közönség látogatja a szinházat és igy mindent elkövetnek, hogy közönséget nagy számban vonzzanak. Meg tudjuk érteni, hogy Severin urat szerződtetik, el akarván hitetni a világgal, hogy páratlan müvészet az, a mi tulajdonképen nem is müvészet. Le is szallitja talán a birálat a maga nagy mértékét, ha valami szemfényvesztő látványossággal édesgeti a közönséget a szinházba, csak azért, hogy a bevételek arányban álljanak a költségekkel. De azt már csakugyan nem tudjuk megérteni, hogy egy szinház, a melynek ambicziója, hogy müintézetnek tartassék, pusztán a jövedelmezőség szempontjából lesülyeszti magát nemcsak az orfeumok, de a legközönségesebb dalcsarnokok szinvonalára. Sőt ezek mögött marad. Mert még a dalcsarnokokban sincs megengedve (A rendőrség legalább betiltaná.), hogy nyilt szinen vetkőzzenek a szereplők, hogy olyan defekt toilettben jelenjenek meg, melyek csak pusztán csak a fehérnemüekre szoritkoznak, hogy a legnyersebb és legbrutálisabb, csapszékbe való kifejezésekkel nevettessenek a szereplők. Minden szinház bezárja a csarnokait a meleg idők beálltával. Ez a szinház inkább tönkre teszi a jó hirnevét, kikeres olyan obszczönitást, a mely nem méltó arra, hogy oly előkelő forditó, mint *Mihály* József leforditsa és nem méltó arra, hogy egy nivón álló szinház előadja, csak azért, hogy saisonja tovább tartson, mint a többi szinházaké.

Ez a megjegyzésünk a szinházra. A darabról nem mondunk komoly véleményt. A jóizlésnek, aesthétikának — mint emlitettük — semmi köze hozzá. Mit jelent az, hogy a férj vadászni jár, azt könnyen kitalálhatja az, a ki akarja. A ki nem akarja, azt mi sem tartjuk szükségesnek felvilágositani. Az igazság kedvéért konstatálnunk kell, hogy vannak benne komikus helyzetek és szczenikailag rendkivül sikerült, kaczagtató jelenetek, különösen a második felvonásban, a mikor a házasságtöréses felek a legkritikusabb momentumban énekelni kezdenek. Ezeket a jó előadás és a pompás szinpadi berendezés még inkább érvényre juttatja. Van az egyes párbeszédekben elmésség is, de mit ér mindez, ha tárgya és cselekménye a legaljasabb frivolitáson épül föl, a melyet jó társaságban szóvá sem lehet tenni.

Sejtjük, hogy ezekkel a megjegyzésekkel csak reklámot csinálunk a darabnak, mert talán vannak, a kik épen ilyenek kedvéért szeretnek szinházba járni. De reklám, vagy nem reklám: tartozunk ezzel az igazságnak tekintet nélkül arra, hogy mi hatása lesz felszólaláasunknak.

Szivesen adóznánk elösmeréssel *Lánczy* Ilkának, a ki diskrét tudott maradni a legkényesebb helyzetekben, *Nikó* Linának, a ki finom és eredeti volt, *Hegedüsnek*, *Góthnak*, *Tapolczainak*, *Szeréminek*, a kik csodálatos könnyedséggel és ervvel akarták expiálni azt, a mit a szerző és szinház vétett. De ilyen darab keretében a játékot sincs kedvünk méltatni. (*t.*)

— **A népszinházban** ebben az idényben ma volt az utolsó előadás, mely alkalommal zsufolt ház előtt Toledad került szinre *Küry* Klárával a czimszerepben. Ugy ő, mint Blaha Sári rokonszenves tüntetéseknek tárgya volt ma este s mindketten gyönyörü virágkosarakat és koszorukat kaptak. Meglátszott a közönségen, hogy sajnálja azt, hogy a népszinház kapui ma este két hónapra bezáródnak. Előadás után az egész közönség ülve maradt s végig nézte az érdekes záporpróbát.

— **Fővárosi nyári szinház.** Pénteken lesz az első franczia operette-ujdonság bemutatója a budai szinkörben. A darab a *Megázott Ámor*, a melynek bemutatását a beteg *Dienzl* karmester helyett a társulat zeneszerző tenoristája, *Stoll* Károly végezte. Az igazgató a csütörtöki *Dalma* előadására 50—50 darab jegyet küldött az árvaháznak és 100—100 at a közös és a honvédhadsereg legénységének.

— **A budai dalárda** a felvidéki magyar közmüvelődési egyesület meghivására julius 2-án Pöstyén-fürdőbe rándul és ott az egyesület avára nagyobbszabásu hangversenyt rendez több előkelő fővárosi müvész közremüködésével. Ugy Pöstyénben, a hol a rendező bizottság élén *Abaffy* Adolf főszolgabiró áll, mint a budai dalárdában nagyban folynak az előkészületek a hangversenyre.

— **A magyar zeneiskola** évzáró vizsgálatai ma kezdődtek meg *Káldy* Gyula elnöksége alatt és junius 20-ig bezárólag tartanak. A vizsgálati hangversenyeket e hónap 19., 20., 21., 22. és 23. napjain mindenkor este fél nyolcz órakor tartják meg. Az intézet helyiségei a dohány utcza 2. számu ház második emeleten vannak.

— **Az orsz. m. kir. zeneakadémia** az idei utolsó vizsgálati hangversenyét e hó 18-án délelőtt 11 órakor tartják meg a következő müsorral: 1. *Schönwald* Albert: Fuga. Orgonan előadja: *Rátzek* Rikárd. 2. *Ábrányi* Emil: «Ave Maria.» (Canon) Enekkar-, vonós zenekar- és orgonára. 3. Dr. *Haász* Rikárd: Elegia. Előadja: *a zeneakadémia vonós zenekara.* 4. a) *Várkonyi* Béla: Sonata. h-moll. I. tétel; előadja: *a szerző.* b) Dr. *Haasz* Rikárd: Sonata, e-moll. I tétel; előadja: *Bendiner* Nándor. 5. a) *Gyémánt* Miklós: Vonós négyes, g-moll. I. tétel; Allegro moderato. b) *Ábrányi* Emil: Vonós négyes. E-dur. II. Adagio. III. Scherzo. IV. Allegro molto. Előadják: *Mambriny* Gyula, *Tomm* Béla, *Szigeti* Dezső, *Schiffer* Adolf. 6. *Schönwald* Albert: XCIII. Zsoltár. «Oh Istenem, te uralkodol». Énekkar, sólók, vonós zenekar és orgonára.

— **A városligeti szinkörben** holnap, pénteken Sullivan bájos operettje a «Mikádó» ötödször kerül szinre. Az operette állandóan nagy közönséget vonz a szinkörbe.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Az országgyülési képviselőválasztók névjegyzéke.** A központi választmany ma délután folytatta és befejezte az országgyülési képviselőválasztók névjegyzékének az összeállitását. Az eredmény az, hogy a választók száma tetemesen fog növekedni, ezt azonban számszerüleg kimutatni nem lehet, mert a bizottság számos törlést tett s a reklamácziók is módositólag fognak hatni. A központi választmány nevében *Halmos* János polgármester, mint elnök hirdetményt fog kibocsátani. A szerint, a képviselőválasztók 1900. évre érvényes biró kiigazitott ideiglenes névjegyzékei, az 1899. évi *julius hónap 5-ikétől 25-ikéig* közszemlére lesznek kitéve, kerületenként az illető elöljáróságok helyiségében. A névjegyzéket reggel 8-tól 12-ig meg lehet tekinteni s az azok ellen beadott fölszólalásokat délután 2—6 óra közt le lehet másolni. Saját személyét illetőleg bárki felszólalhat s abban a választókerületben, a melynek a névjegyzékébe föl van véve, bármily jogtalan fölvétel vagy kihagyás ellen reklamálhat. A fölszólalásokat irásban kell beadni. *Fölszólalásokat 1899. évi julius hó 15 ikének délutáni 6 órájáig fogadtatnak el.* A fölszólalásokat mindenki megteheti, s azok, kik valamely választókerület névjegyzékébe föl vannak véve, jogositva vannak az ugyane kerület névjegyzéke elleni fölszólalásokra az 1899. évi julius 16-tól 25-ig terjedő időben az észrevételeiket irásban benyujtani. A fölszólalások és az azokra tett észrevételek a székes főváros központi választmányához czimzendők s okiratokkal fölszerelve, az illető elöljáróságnál nyujtandók be.

— **Az V. ker. uj elöljáróság** épitési bizottsága ma délelőtt dr. *Sereghy* Zoltan elnöklésével ülést tartott, a melyen megtartották az árlejtést az asztalosmunkákra. Négy ajánlat érkezett be, a melyek közül a bizottság *Kuzen* Józsefét ajánlja elfogadásra, a ki 18% árengedménynyel vállalkozik a munkálatokra. A bizottság végül felhivta a tanács figyelmét arra, hogy az uj épületnek augusztus hó végére készen kell lennie, tehát a munkálatok erélyesen megsürgetendők. Az elöljáróságnak ugyanis szeptember hó elsején már be kell költözködnie az uj épületbe.

— **Tanfolyam dadogóknak.** Dadogók és beszédfogyatékosok szünidei gyógytanfolyama julius 1-én veszi kezdetét a VII. kerületi állami fögimnazium bérházában (hársfa-utcza 24. sz.) Jelentkezni lehet itt naponkint 3—5 óra között, vagy bármikor a tanfolyam vezetőjének. *Skultety* Lajos tanárnak lakásán: I. ker. Paulerutcza 11. sz. alatt.

— **Óvóintézkedés a temetkezés körül.** Hogy a ragados betegségben meghalt emberek után minél kevesebb veszedelem támadhasson, dr. *Scheermann* Adolf tiszti főorvos javaslatba hozta a tanács előtt, hogy ezentul ne legyen megengedve az ilyen betegségben meghaltak holttestét közönséges halottszállitó-kocsin a temetőbe vinni. Kéri a tanácsot a főorvos, utasitana az öszszes temetők igazgatóságait, hogy ha ilyen esetben mégis közönséges kocsit használnának, minden egyes esetben értesitsék az illetékes kerületi elöljáróságot, a szállitó vállalat czimének és lakásának pontos megjelölése mellett. A kerületi elöljáróságok aztán meg fogják inditani a temetkező-vállalat ellen a megtorló eljárást.

— **Adókivetés.** A fővárosi adókivető bizottságok holnap, e hó 15-én a következő helyrajzi számu III. osztályu keresetadó-javaslatokat fogják targyalni: Az I. kerületben (Tabán) 1636—1887. számig; a II. kerületben (országut) 3331—3425. számig; a IV. kerületben a 422—440. számig; az V. kerületben az első bizottság 688—694. számig; a második bizottság 992—100. szám-ig, a VI. kerületben az első bizottság 3786—3791. számig; a második bizottság 3181—3203. számig; a VII. kerületben az első bizottság 4914—4926. számig; a második bizottság 4289/9—4291/d számig; a VIII. kerületben az első bizottság 5739—5748. számig; a második bizottság 6755—6800. számig; a IX. kerület a 9081—9094. számig; 6 X. kerületben a 8382—8440. számig.

EGÉSZSÉGÜGY.

)(**Egy kórház-orvos jubileuma.** Nagy-Kállón — mint nekünk irják — e hónap 10-én ülte kórház-orvosi müködésének huszonöt éves jubileumát dr. *Lórencz* Gyula. A jubiláns orvos 1874. óta müködik a nagykállói nyilvános közkórházban és ez idő alatt 29.605 beteg volt a kezelése alatt.

)(**Orvosok vándorgyülése Bazinban.** A magyarországi orvosszövetség pozsonymegyei fiókja a minap Bazinban tartotta meg ez idei vándorgyülését dr. *Lendvay* Benő, pozsonymegyei főorvos elnöklete alatt. A városi tanács ünnepiesen fogadta a mintegy 50 főből álló orvosi kart, mely a délelőtt folyamán a közgyülést tartotta meg, azután megtekintette gróf *Pálffy* Jánosnak történelmi mükincsekben bővelkedő kastélyát. Déli egy órakor 80 teritékü banket volt, a melyen a város előkelőségei és a vidékről is sokan vettek részt. Délután dr. *Zsigárdy* Aladár orvos a városház nagytermében nagy közönség előtt népszerü felolvasást tartott a lakások egészségtanáról, dr. *Stein* Lipót orvos pedig az élelmiszerek hamisitásáról.

)(**Az országos közegészségi egyesület** a következő két pályakérdést tüzte ki:

1. Irja le a pályázó hazánk valamely vidéke köznépének táplálkozását ugy minőségi, mint mennyiségi tekintetben, jellemezze a tápanyagokat, részletezze elkészitési módját, továbbá italait stb. adja elő, mennyire módosul a táplálkozás az év különböző szakaiban (munka, ünnep, böjt és egyéb viszonyok szerint); jelölje meg a tapasztalt hiányokat és visszásságokat és ezek esetleges hatásait a köznép egészségi viszonyaira és adja végül elő, hogy miképpen lehetne az illető vidék viszonyaihoz képest a leginkább szembetünő visszásságokat és hiányokat megszüntetni. A pályadij 200 korona. Érdemes más munka, esetleg második dijjal fog jutalmaztatni. A pályamunka beküldési ideje 1900. jan. 15-ike. A pályadij az 1900. évi közgyülésen adatik ki.

2. Állapittassanak meg, különös tekintettel hazai viszonyainkra, a szellemi tulterhelés körülményei és módjai, mutattassanak ki ennek okai, irassanak le mindezeknek káros hatásai az egészségre, ugy hatásuk módjára, mint a tanulók korára való tekintettel, végül pedig jelöltessenek ki ez irányban a higiéne követelményei, illetve adassék utmutatás a tulterhelés elkerülésére. A pályadij 200 korona. Érdemes más munka esetleg második dijjal fog jutalmaztatni. A beküldés ideje 1900. szeptember 1. A pályadij a közgyülésen adatik ki.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A vöröskereszt-egylet körirata.** A magyar vöröskereszt egylet központi igazgatósága ma küldötte szét a vidéki választmányoknak és fiókegyleteknek évi jelentését tartalmas körirat kiséretében. A körirat, melyet özvegy gróf *Teleki* Sándorné alelnök és *Latinovics* János igazgató irt alá az igazgatóság nevében, beszámol az egyesület mult évben elért eredményeiről és buzditja a választmanyokat és fiók-egyleteket, hogy a jótékonyság terén minél többet müködjenek.

Végül azt mondja:

Hollandia fővárosában a müvelt államok képviselői tanácskoznak a nemzetközi választott birósagok, a genfi egyezmény módositása és több oly rendkivüli horderejü kérdés megoldása felett, a melyek hivatva vannak a háboru veszedelmét minél kisebb térre szoritani s a nemzetek virágzó ifjuságát a polgári foglalkozásnak visszaadni s ez által a rejtett közgazdasági erőket felszabaditani s igy végeredményükben az emberiség féltett nagy javait előmozditani.

Mi lesz az értekezlet gyakorlati eredménye, azt nehéz volna előre megjósolni. Egy azonban tény, hogy a vörös-kereszt egyesületek még az esetben sem veszitenék el jelentőségüket, ha az általános lefegyverzés alma megvalósulna; mert az inség, nyomor és fájdalom mindig kisérői lesznek még a legeszményübb társadalomnak is s a nyomort enyhiteni s a fájdalom könyeit felszáritani mi volna inkább hivatva, mint a tiszta emberszeretetből, a nemes női gyöngédségből sarjadzott közhasznu intézmény: a vörös-kereszt!

— **A Dunántuli közmüvelődési egyesület** igazgató választmánya ma délután 3 órakor az egyesület József-körut 13. szám alatt levő helyiségében ülést tartott. Jelen voltak őrgróf *Pallavicini* Ede, *Porzsolt* Kálmán főtitkár, *Reiszig* Ede főispán, dr. *Fekete* Ignácz az egyesület főpénztárosa. *Brazay* Kálmán országgyülési képviselő, *Lakatos* Sándor, *Lőrinczy* György, *Szabó* Károly kir. tanfelügyelő, dr. *Fodor* Oszkár, *Hérics* Márton plébános stb. Őrgróf *Pallavicini* Ede elnök üdvözölte az egybegyülteket, megköszönte a tagok érdeklődését s rövid visszapillantást vetett a lefolyt évre. Az egyesület nagy eredményekre és fényes sikerekre ez idő szerint még nem hivatkozhatik, mivel még mindig a kezdet nehézségeivel kell küzdenie s anyagi eszközei nagyon korlátoltak. A reményt azonban nem adja fel, s hiszi, hogy a közel jövőben sikerül az egyesület érdekében általánosabb érdeklődést kelteni s az egyesület elé tüzött kulturális feladatok megoldásában gyorsabb tempóval haladni. *Porzsolt* Kálmán főtitkár felolvasta ezután a mult ülés jegyzőkönyvét, melynek hitelesitése után az egyleti pénzkezelés és lakáskérdés került napirendre. A napirend során foglalkozott az igazgató választmány a szlavóniai magyarok ügyével is, és *Antal* Gábor ev. ref. püspök kérelmére hatszáz forint tanitói segélyt szavazott meg a mostani évre. Elhatározta a választmány azt is, hogy a nyári menedékházat ez évben is fenntartja. *Óváry* Ferencz országgyülési képviselő nagy-vázsonyi ovodáját az egyesület anyagi viszonyainak javultával veszi át a saját kezébe. Őrgróf *Pallavicini* Ede elnök inditványára elhatározta az igazgató választmány, hogy legközelebbi ülését október első napjaiban fogja megtartani.

— **A magyar férfikalap divategylet** ma tartotta rendes évi közgyülését, a melyen határozatba ment, hogy az egylet czimét a hivatását és rendeltetését jobban meghatározó országos kalapipar egyesületre változtatja. Egyidejüleg az alapszabályok módositását is megejtették olyképpen, hogy azok megfeleljenek az egyesület munkaprogrammjának. A módositott alapszabályok értelmében az egyesület pártoló tagja lehet minden a magyar korona területén lakó oly honpolgár, a ki a hazai kalapipar fejlődését előmozditani óhajtja és az egyesület pénztárába évi 10 korona tagsági dijat fizet. A megejtett választáson az eddigi tisztikar egyhangulag ujolag megválasztatott. Elnök: Porfi Gyula. Alelnökök: Reinitz Samu és ifj. Skriván Ferencz. Pénztáros: Gyukits Gyula. Ellenőr: Reinitz Hugó. Jegyző: Fischer Izsó, az első magyar kalapos ujság helyettes szerkesztője.

TANÜGY.

— **A józsefvárosi polgári iskola ünnepe.** A józsefvárosi polgári iskola az idén pompás zászlót szerzett, a mely ünnepélyeknél és kivonulásoknál fog szerepelni. A zászlót junius 24-én, szombaton délelőtt fogják a józsefvárosi templomban fölszentelni. Az ünnep iránt tanügyi körökben igen nagy az érdeklődés s valamennyi fővárosi iskola igazgatója szöget fog a zászlóba verni. A felavató-ünnepet diszlakoma követi.

— **A kultuszminiszter a vallásos nevelés érdekében.** A kultuszminiszter 32.543/99. szám alatt a kir. tanfelügyelőkhöz a következő rendeletet intézte: «Ismételten hangsulyoztam, hogy a népiskolai iskolázást csak ugy tartom a népoktatási törvény intenczióival megegyezőnek és eredményesnek, ha a tanitás mellett *kiváló gondot forditanak a tanitók a házafias és vallás-erkölcsös nevelésre* és ha ugy az iskolában, mint a társadalmi és magánéletben gyöngédséggel és jó példával hatnak növendékeik vallásos érzületére. E czélból kötelezőleg elrendelem, hogy mindenütt, a hol az illető egyházak lelkészei a rendes tanórákat meg nem zavaró istentiszteletet tartanak a lelkész vagy az állami iskolai gondnokság kivánságára, illetőleg határozatára, nevelői feladatukból kifolyólag és fegyelmezés szempontjából is *kötelesek az állami elemi iskolák tanitói, illetve tanitónői a saját felekezetükhöz tartozó növendékeket az istentiszteletre elkisérni és ott rájuk felügyelni.* Megjegyzem, hogy mindennapi istentiszteletre való járásra az elemi iskolai tanulók őszszel a mennyiben az időjárás megengedi, legföljebb október végéig, tavaszszal pedig április hó 1-től kezdődőleg kötelezhetők és e mellett a téli ünnepi és vasárnapi istentiszteletre való járás alól is a gyöngébb szervezetü vagy gyöngébb ruházatu tanulók a szülők vagy az osztálytanitók óhajtására fölmentendők.

— **Felvételi vizsgák a Ranolder-intézetben.** A Ranolder-intézet igazgatósága közhirré teszi, hogy a közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében a budapest ferenczvarosi Ranolder-féle intézet tanilónő képzőjében a felvételi vizsgálatokat ez évi julius 3-ik és 4-ik napján tartják meg.

— **A magyar háztartási iskola-egyesület** ez évi junius hó 29-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor az egyesület helyiségében (VII. kerület, Rottenbiller-utcza 15. szám) tartja ez évi közgyülését a következő napirenddel: 1. Özv. dr. *Herich* Károlyné elnök megnyitója. 2. *Szécskay* István alelnök-igazgató előterjeszti a választmány és az iskola müködéséről szóló jelentését. 3. A felügyelő-bizottság évi jelentése. A felmentés megadása. 4. A választmány kiegészitése. 5. Esetleges inditványok targyalása.

— **Iskola államositás.** Szegeden — mint levelezőnk táviratozza — *Halász* Ferencz miniszteri tanácsos ma az iskolaszékkel tanácskozott a város 41 tanyai népiskolájának államositása ügyében. Beható tanácskozás után egyhangulag elfogadták az államositás tervet.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Bolcas Luczián párbaja.** A nagyváradi törvényszék ma ült törvényt *Bolcas* Luczián hirhedt román agitátor és *Ardelean* Jusztin, a nagyváradi *Vulturul* szerkesztője fölött, párviadal vétsége miatt. A törvényszék rövid tanácskozás után mindkét vádlottat vétkesnek mondotta ki és **14—14 napi államfogházra** itélte őket. Az itélet jogerős.

— **Szoczialista sajtópör.** A budapesti esküdtek ma ismét szoczialista sajtópörben itélkeztek. A főügyészség ugyanis osztálygyülöletre való izgatással vádolta *Talán* János asztalossegédet, a ki a «Népszava» 1899 február 14-iki számában *Bács-Madarason* czimmel keserü és tüzes czikket irt. A bács-madarasi szoczialista állapotokat a Dózsa-féle parasztlázadás utáni korhoz hasonlitotta és czikkét azzal a szokásos frázissal végezte, hogy majd eljön a szocziáldemokráczia napja és akkor stb. stb. A tárgyalást *Zsitvay* Leo törvényszéki elnök vezette *Langer* és *Madarassy* szavazó-birákkal. Jegyző dr. *Révy* László volt, a főügyészséget pedig dr. *Nagy* Géza kir. alügyész képviselte. Az esküdtek megalakitása után rövidesen lefolyt a bizonyitási eljárás és megkezdődtek a perbeszédek, melyek meghallgatása után az esküdtek *Talán* Janost az osztály elleni izgatasban egyhangulag vétkesnek mondották ki, mire a sajtóbiróság *egy havi államfogházra* és *200 frt* pénzbüntetésre itelte a vádlottat.

— **A kéményseprő és felesége.** *Del Medico* Péter kéményseprő-mester nem ugy bánik életepárjával, a mint rendes körülmények között a férjek szoktak bánni feleségükkel. Üti, veri ugy, hogy a szegény asszony testén a kék és zöld foltok igen gyakoriak. Del-Medico Péter ugyanis azt tartja, a mit sok más férfi, hogy a dió, mogyoró és az asszony verve jó. De egyik asszony sem szivesen veszi, ha e közmondás igazságát rajta próbálják ki és Del-Mediconé is megsokalta már a sok ütést. Feljelentést tett tehát férje ellen a budapesti büntető járásbiróságnál könnyü testi sértés miatt. A járásbiróságnál aztán elmondta, hogy férje egy alkalommal ütötte verte és a ruháját is letépte róla, majd olyan botrányt okozott, hogy az egész ház összeszaladt a nézésére. A kéményseprés érdemes mesterét el is itélte a biró minden védekezése ellenére 15 forint fő- és 5 forint mellékbüntetésre, esetleg 4 napi elzárásra. A tárgyalás után érdekes jelenet következett. Az asszony rárontott a folyosón férjére és igy szolt:

— *Megállj kutya! Agyonlőlek! Elraboltad vagyonomat, mindenemet! Meghalsz! . . .*

Ezután még kinosabb jelenet keletkezett és nagynehezen sikerült az ismerősöknek a veszekedő feleket egymástól eltávolitani.

A kir. tábla ma mondotta ki az itéletet a kéményseprő ügyében és *Zubovich* referálása után az elsőbiróság itéletét *helybenhagyta.*

— **Üldözött irónő.** «Egy brassói német birodalmi alattvaló szenzácziós politikai elmeháborodási pőre . . . Irta G. E.» Ez a magyar czime annak a német röpiratnak, a mely 1896-ban jelent meg és a melynek szerzője *Mayer* Maritta, *Mayer* Lajos Vilmos brassói gyártulajdonos neje. A röpiratban azt mondja el a szerzőnő, hogy mint zaklatták őt éveken át a brassói szász lakosság és a hasonló érzelmü szász hatóságok, különösen pedig a brassói rendőrség feje, Hiemesch Ferencz. A röpirat azt is megmondja, hogy mi az oka Mayer Maritta üldöztetésének. Az, hogy Rómay Adolf néven a külföldi lapokban, különösen a németországiakban nem igen hizelgő czikkeket tett közzé az erdélyi szaszokról. A magyarbarát asszony ellen fordult a sajat ferje is, a ki az akkori igazságügyminiszternél kérelmet adott be, hogy nejét elmeháborodottság miatt helyeztesse gondnokság alá. A brassói tiszti ügyész meg is inditotta a pert, de 1895 októberben a brassói kir. törvényszék mint elsőfoku biróság elutasitotta keresetével. Az ügyesz felebbezett és az igazsagügyi orvosi tanács tényleg elmeháborodottnak nyilvánitotta az asszonyt. Erre Mayer Maritta Perczel belügyminiszterhez fordult segitségért, a ki 1897-ben vizsgalatot is rendelt el ez ügyben. A hajsza csak ekkor kezdődött el igazában Mayer Maritta ellen, a kit a szászok mindenáron őrültté akartak nyilvánittatni. Az irónő külföldre menekült és a leghiresebb becsi és berlini egyetemi tanároknál megvizsgáltatta magát és azok normális elméjünek állitották. Azután letelepedett München mellett egy faluban és megszerezte a porosz állampolgári jogot, igy akarva menekülni attól a veszélytől, hogy Magyarországon őrültnek nyilvánitják és gondnokság alá helyezik. A brassói törvényszék ennek folytán meg is szüntette az eljárást és ezt a határozatot megerősitette a marosvásárhelyi kir. tábla is. A kuria azonban elrendelte az eljárás folytatását azzal az indokolással, hogy Mayer Maritta a porosz államjogi kötelékbe való ujra fölvetelével az 1873: L. törvényczikk 20. és 36. §-ai alapjan nem szünt meg magyar állampolgár lenni és hogy nincs bizonyitva, hogy Mayer Maritta csakugyan állandóan külföldön lakik-e. A magyar biróság tehát illetékes még a gondnokság kérdésében. Ennek folytán a brassói törvényszék ujra megkezdte az eljárást, de ezuttal elutasitotta a tiszti ügyésznek gondnokság elrendelését kérő keresetét. Még pedig abból az okból, mert a gondnokság elrendelésére a törvényes alap hiányzik, mivel Mayer Maritta nem elmebeteg. A törvényszék elé ugyanis beterjesztették a külföldi szakértők véleményét, ezenkivül az orvosszakértők megfigyelésének eredményét. A marosvásárhelyi kir. tábla, a mely a brassói tiszti ügyész felebbezése folytán foglalkozott az itélettel, helybenhagyta azt. Az ügyész ismét felebbezett és ma a kuria foglalkozott Mayer Maritta immár öteves ügyével. *Illyés* Károly referáló biró azonban azt jelentette a tárgyaló tanácsnak, hogy a brassói tiszti ügyész visszavonta a felebbezést. A tanács tehát érdemben nem is foglalkozott az ügygyel és Mayer Maritta ép elméjét többé senki sem vonhatja kétségbe.

— **Gyermekének gyilkosa.** *Kopf* Mari cselédleány a vidékről került fel a fővárosba és egy városmajori vendéglőbe állott szolgálatba. A szép tizennyolcz éves leány csakhamar áldozata lett a vendéglőt látogató katonák egyikének, Schmied Jánosnak. Mikor a gyermek megszületett, az anyja dajkaságba adta és 14 forintnyi havi bérének a felét a gyermek tartásdijára költötte. Egy év mulva már oly csekély bért kapott, hogy havonta 7 forintot nem birt fizetni kislányáért. Azután helynélkül is maradt és sehogy sem birt fizetni a gyermekét ápoló asszonynak. A gyermeket rongyok között, piszkosan, betegen találta, a mikor meglátogatta. A keserüség rettenetes tervet fogamzott benne. Elhatározta, hogy megöli gyermekét. Kiment vele a Dunapartra és beölte a vizbe. Azután öngyilkos akart lenne, de tervét nem hajtotta végre. A budapesti törvényszék szándékos emberölés büntette miatt vonta felelősségre. A tárgyaláson megjelent a csábitó férfi is, a ki az elnöknek arra a kérdésére, hogy nem sajnálja-e a leányt, a kit szerencsétlenné tett, czinikusan azt felelte:

— *Nem. Mondtam neki, ha enyém a gyerek, pöröljön be és akkor fizetek.*

A törvényszék *öt évi fegyházzal* sujtotta a vádlottat, a mely itéletet a tábla is *megerősitette.*

A kuria mai ülésében *Mikó* biró, előadása alapján *helybenhagyó* itéletet hozott.

— **Családi háboru egy millióért.** Erdekes öröksödési per folyik most *Temesvárott.* Pár évvel ezelőtt halt meg ott lovag *Bersuder* Lajos, egy különczködéseiről ismert milliomos, a ki tetemes készpénzvagyonán kivül Temesvárott, Budapesten és Bécsben több nagy bérpalotának volt ura. Vagyonából igen tekintélyes részt magánosoknak, vagy világosabban szólva: nőknek adományozott, a miről annak idején sokat beszéltek. Közczélra egy fillért sem adományozott, a milliók zömét pedig leánya és két fia örökölte. Legifjabb fia, *Ottó* a télen halt meg. Pár hónappal halála előtt feleségül vett egy vagyontalan és egyszerü polgárleányt, de házassága a legboldogtalanabb volt. Az asszony kénytelen volt elhagyni az urat, a ki válópert inditott ellene. De Bersuder meghalt, mielőtt a válóper be lett volna fejezve. Végrendeletében teljesen kitagadta özvegyét és *Luigi* nevü bátyját tette általános örökösévé. Arra az esetre pedig, mely akkor már előrelátható volt, hogy az asszonynak gyermeke születik: Luigit jelölték ki a gyermek gyámjává és vagyonkezelőjévé, sőt kimondotta, hogy a gyermek korai elhalálozása esetére ugyancsak bátyja örökölje az egész — *kerék egy millióra rugó vagyont.* Bersuderné még férje életében leánygyermeknek adott életet. Mikor lovag Bersuder Ottó meghalt, bátyja a végrendelet alapján követelte, hogy a *gyermeket* neki, mint gyámnak, adják gondjaiba s *vegyék el az anyjától.* De az árvaszék ezen keresetet elutasitotta, kimondván, hogy a továbbra is anyjánál, mint természetes és törvényes gyámjánál maradjon. E határozat ellen Bersuder Luigi Temesvár város közigazgatási bizottságához felebbezett, melynek árvaügyi felebbviteli választmánya — mint levelezőnk jelenti — tegnapelőtt tárgyalta az ügyet s egy szavazattöbbséggel kimondotta, hogy *a gyermek az anyjánál hagyandó.* Ez ellen Bersuder még a miniszteriumhoz felebbezhet. Megjegyzendő, hogy az özvegy, a ki gyermekével együtt havi 500 frt élelmezési dijat huz, perrel támadta meg a végrendeletet, egyuttal özvegyi jogát is követelvén, melynek erejénél fogva az örökösödési per eldöntéséig is feltétlenül őt illeti meg a vagyonnak mintegy 40.000 forintra rugó évi jövedelme. Ennek a milliós pernek az eldöntését Temesvárott és a Délvidéken nagy érdeklődéssel várják.

— **A tőzsdeügylet vége.** *Deutsch* Henrik kereskedő fia, Ede, az Eberwein és Kober tőzsdei bizományos czégnél bonyolittatta le tőzsdei ügyleteit. Ilyenkor minden esetben olyan kötlevelet adott át a czégnek az ügylet fedezésére, a melyre a maga nevén kivül az atyja nevet is rairta. Az ügyletek azonban nem mindig jártak szerencsével és a czég azt a taktikát követte, hogy mig a nyereményeket mindig hosszu ideig engedte felhalmozódni, a vesztesegre rögtön fedezetet kivant Deutschtól. Egyszer egy 2306 forintos kötlevelet a tőzsdebiróságnal perelt, még pedig nem Deutsch Edetől követelve az összeget, hanem atyjától Deutsch Henriktől. Ez utóbbi azonban a tőzsdebiróság előtt azt vallotta, hogy a kötlevelet nem ő irta alá. A tőzsdebiróság erre elutasitotta keresetével a czéget, a mely most a helyett, hogy Deutsch Edetől iparkodott volna behajtani a követelést, azt a modot választotta, a melyhez ujabb időben mind gyakrabban kezdenek fordulni azok a kereskedők, a kik máskép nem tudják megkapni adósuktól pénzüket. Okirathamisitás miatt jelentette föl Deutsch Edét, a kit azonban a törvényszék, ma *Bakonyi* biró elnöklete alatt tárgyalva az ügyet, felmentett a vád alól. És pedig azért, mert mint dr. *Back* Illes védőnek sikerült bebizonyitania, Deutsch az Eberwein és Kober czég tudtaval és atyja utólagos jóváhagyasaval irta a kötlevekre Deutsch Henrik nevet. Ez pedig nem okirathamisitas.

— **Egy hütlen asszony intrikái.** Nagy feltünést keltett annak idején az a pör, melyben *Rosenbaum* Gizella azzal vádolta a férjét, *Klinger* Zsigmond fővárosi fogorvost és apósát, dr. *Klinger* Alajost, hogy dr. *Klinger* Jenő miniszteri fogalmazót rábirták a vele való házasságtörésre az ő erkölcsi és anyagi megrontása végett. Nagy botrányt okozott ez a pör, a mikor megindult. Az egész fővárosi társadalom kiváncsian nézett a sokat szellőztetett pör fejleményei elé, melyben egy házasságtörési dráma keretében a hütlen feleség s a házasságtörő öcs az apát és a férjet akarták becsületén kivül, esetleg még a szabadságától is megfosztani. A budapesti büntetőtörvényszék és kir. tábla elutasitották Rosenbaum Gizellát panaszával, mert — indokolasuk szerint — a panasz nemcsak alaptalan, de kétségtelenül bebizonyult a nőnek a férj öcscsével évek óta folyó házasságtörő viszonya, mig a férj a váddal ellentétben éppen neje és főleg két kis gyermeke érdekében sokkal enyhébben járt el a feleséggel szemben, mint a hogy a házassági szerződésnél fogva jogositva lett volna. A kir. kuria I. büntető tanácsa *Nyers* Lajos kuriai biró előadása nyomán ma tárgyalta az ügyet, s kimondotta, hogy Rosenbaum Gizellának Klinger Zsigmond és Klinger A. ellen emelt vádjai «a mily regényesek, ép oly alaptalanok» s a panaszt visszautasitotta. A bevádolt apa és fiu most valószinüleg hamis vád miatt inditják meg a büntető eljárást a feleség és az öcs ellen.

— **Salátás kés és balta.** Az ujpesti piaczon mult nyáron zöldséget árult *Koronczai* Mihály a feleségével. Nagyon jól mehetett a vásárja, mert a végén eldicsekedett szomszédjának, *Benkő* Kelemennek, hogy milyen sok pénzt szerzett Benkő épésen vágott vissza:

— Most hát ideje volna megfizetni a tartozását annak a bizonyos falusi embernek.

A csipésre Koronczainé adta meg a feleletet kofanyelven, többek közt sulyosan becsületsértő kifejezésekben emlékezve meg Benkő édesanyjáról. Nagy szóvita támadt erre, a mely nem szünt meg a hazafelé vezető uton sem. Hazaérve pedig annyira elmérgesedett, hogy Benkő nagy salatás-késsel rohant neki Koronczainak. Ez felkapta a baltáját és ugy vagta főbe Benkőt, hogy menten elboritotta a vér. Ugy vittek behasitott fejjel haza. Szerencsére nem halt meg és Koronczait csupán szándékos emberölés kisérlete miatt helyezte vád alá a büntető törvényszék. Ügyét ma targyalta *Fekete* Gyula biró elnöklete alatt a törvényszék. Dr. *Minich* Jenő törvényszéki orvos-szakértő szerint a vádlott ingerlékeny természetü ember és ezt a körülményt dr. *Gonda* Dezső védő oly szerencsésen használta fel a védelem álláspontja mellett, hogy tudniillik Koronczai önvédelemből követte el tettét, hogy a törvényszék felmentette a vádlottat.

Egy havi fogházra elitélt kath. pap

Kepviselőválasztások idején elkövetett erőszak vadjat emelte az államügyész egy kath. pap ellen, a ki a néppárt érdekében oly nagy agitácziót fejtett ki, mely véres verekedésre vezetett és több választó s nemválasztó polgárnak többé-kevésbbé sulyos megsebesülésével végződött.

Kanczelparagrafus s kuriai biráskodás nélkül itélte el a másodfoku biróság a vádlott papot, a ki számos terhelő tanu vallomásával szemben a merő tagadásnál egyebet nem tudott védelmeül fölhozni.

Az érdekes s tanulságos eset részletei a következők:

A legutolsó képviselőválasztási mozgalmak idején a veszprémmegyei ugodi kerületben nagy agitácziót fejtett ki a néppárt, melynek egyik leghevesebb kortese, a jákói pap tüzzel-vassal és a kanczelparagrafusok ténykörülményeihez közel álló eszközökkel s módokkal téritgetett a néppárt jelöltjének pártjára. Korteskedésének volt is annyiban foganatja, hogy a jákói néppártiak kaszát-kapát is ragadtak az ellenjelölt hiveire.

A mikor ugyanis ez utóbbi 1896 október 6-án délután Jákón programmbeszédet akart tartani és párthivei 50—60 kocsin oda bevonultak, a jákói nép mindjárt kezdetben ellenséges magatartást tanusitott. Azután csoportokba verődve gunyolta a felvonuló menetet. Az egyik csoportban, épen a korcsma előtt, ott volt a jákói pap is, a ki maga ugyan nem vett részt a kiáltozásokban, de nem is igen gátolta társait a gunyos kifakadásokban.

A libasorban felvonuló kocsikról nem maradtak adósok, mire mindkét részről fenyegetések hangzottak. Majd egy-egy kocsi meg-megállt, hogy annál kényelmesebben kicserélhessék az alkotmányos pártjelszavakat. Ebből torlódás támadt a korcsma tájékán, a hol a jákói papot környező csoportból kővel kezdték dobálni a kocsiban ülő ellenpártiakat; ezek meg elővették az ostorokat, kiszedték a lőcsöket, mire verekedés támadt, utána pedig sok kékfolt s betört koponya hirdette a két párt elveinek s ökleinek szilárdságát.

Elvégre mégis csak a jákói pap s népe tartotta meg a csatatért, az ellenpárt pedig további alkotmányos eszközökből kifogyván, följelentette a jákói papot s társait.

Csakhamar megjelent Jákón a csendőrség éjszaka; a fölmerült ujabb bizonyitékok alapján letartóztatta a papot és szuronyos fedezett alatt Veszprémbe fogságba vitte.

Itt azonban már más oldalról is tekintették az eseményt és közbevetett fölszólamlásra a törvényszék még azon a napon szabadon bocsátotta a papot, minthogy nem forgott fön ama föltevés, hogy a veszprémi püspök papja szökésre kisérletet tegyen.

Ebben az ügyben a veszprémi kir. törvényszék előtt mult évi október 26—28-án három napig tartott a tárgyalás. Ennek során a fönebb előadott ténykörülmények a hit alatt tett vallomások folyamán kétségbevonhatatlan megerősitést nyertek, de a törvényszék nem találta bebizonyitottnak a jákói lelkész s a körüle állott csoport ellen a büntető törvénykönyv 176. §-a alapján magánosok ellen elkövetett erőszak büntette czimén emelt vádat, habár az emlékezetes jákói menetben résztvett több tanu a tárgyaláson hit alatt vallotta, hogy a beállott esti szürkületben mégis jól látták s hallották, a mint a jákói pap tüzelte a körülötte állott népcsoportot a kődobálásra. A törvényszék fölmentette a papot, mert ugy vélekedett, hogy a magánosok elleni erőszak büntettét csak egész csoport követheti el, a jákói pap csoportjára pedig ezt nem találta bebizonyitottnak.

Az államügyész fölfolyamodására a győri királyi itélő tábla a napokban megváltoztatta ezt az itéletet. Majdnem valamennyi vádlottat a magánosok ellen elkövetett erőszak vétségében mondotta ki bünösnek és a lelkészt egy havi fogsagra itélte.

Az itélet megokolásában az itélőtábla kimondja, hogy a mentő tanuk vallomása nem volt elfogadható, «mert ezek a tanuk is a néppárti csoportnak tagjai voltak» és igy érdekelvék is, különben pedig «az ellenpárti egyének iránt ellenséges indulattal viseltettek». Egyuttal pedig beigazoltnak mondja azt a tényt, hogy a néppartiak kezdték a verekedést és a kődobálás abból a csoportból indult ki, mely a jákói papot vette körül. Ennek a czélzata világos, holott — mondja tovább az itélet megokolása — «a programbeszédet tartani akaró ellenpárti egyének czelzatával telesen ellenkezett az, hogy a megnyerni akart vádlottakat ők támadják meg, mert ellenkezőleg az ellenpárti egyéneknek éppen az állott érdekükben, hogy jelöltjük programmbeszédét megtarthassa, és ily körülmények között teljesen ki van zárva annak a valószinüsége, hogy a támadás s kődobálás az ellenpárti egyének részéről kezdeményeztetett volna». Egyébként pedig a tanuk ellentmondó vallomásai között azoké bir több nyomatékkal, a kiknek a vádlottaktól nincs okuk vagy érdekük bármit is várniok vagy félniök.

A jákói papot a csoportjabeliekkel együtt el kellett itélni azért is, mert több tanu bizonyitotta, hogy tüzelte a körülállókat; mentő tanuja pedig jóformán csak olyan akadt, a ki vele együtt részesnek bizonyult az ellene emelt vádban.

Az itélet ellen vádlott védője fölebbezést nyujtott be és igy a törvényszünet miatt majd csak az őszszel fog ez ügyben végső fokon itélkezni a legfőbb biróság.

Érdekes még ebben az a körülmény, hogy az elitélt pap nincs fölfüggesztve lelkipásztori teendőitől, hanem tovább misész, keresztlel gyóntat, adja a bünföloldozást, s az Ur testét, részesiti a haldoklókat az utolsó szentségekben, és főképpen prédikál, a miben igen nagy kedve telik.

SPORT.

— **Krakói versenyek.** Ma futották Krakóban a meeting első napját, mely alkalommal jóval kisebb mezőnyök indultak az egyes versenyekben, mint a milyenekre az előzetes hirek alapján számitottunk.

A krakói közönség teljes[illegible] tájékozva lehet a mi lovaink klasszisáról, mert n[illegible]b osztalék egy versenyben sem jutott ki.

A versenyeket, bár közep[illegible]ámu, de előkelő közönség nézte végig, melyeknek [illegible]tes eredménye, mint tudósitónk távirata jelenti, a [illegible]kező volt:

I. *Totatizatőr-gátverseny* [illegible] 2000 kor. 2400 méter. Dittl-Wehrberg *Alár* (báró E[illegible]) első, Salem második, Streber harmadik. Tot.: 5 : 6.

II. *Rudawa-dij.* 2000 kor. 1600 méter. Capt. Pech *Fais ton chemin* (Hyams) első, Jaskólka második, Biegun harmadik, Plug negyedik. Tot.: 5 : 11. Helyre: I. 25 : 30. II. 25 : 27.

III. *Krakus-dij.* 2000 kor. 1400 méter Ottó főherczeg 3é *Highest time* (Kapusek) első, Sardelle második, Tristan II. harmadik, azután Berenice, Billnitz, Parta III., Mia Teresina, Tristan. Tot.: 5 : 23. Helyre: I. 25 : 34. II. 25 : 34. III. 25 : 33.

IV. *Tarnowski-memorial.* 10.000 kor. 1400 méter. Báró Springer 3é *Mindegy* (Hyams) első, Tip-Top második. Tot.: 5 : 7.

V. *Osztrák jockeyklub dija.* 5000 kor. 1000 méter. Lovag Lederer 2é *Pandur* (Hesp) első, Trifelan második, Silfide harmadik, azután Brin d'or, Haricot, Alice. Tot.: 5 : 8. Helyre: I. 25 : 28. II. 25 : 31.

VI. *Államdij.* 3000 kor. 3000 méter. Báró Springer 3é *Leader* (Hyams) első, Kadinca második. Tot.: 5 : 5.

VII. *Katonatiszti akadályverseny.* 2000 kor. 4000 méter. Kundl L. száz. 4é *Belle Helene* (báró Eltz) első, Cap második, Icannot harmadik. Tot.: 5 : 7.

— **Uszóverseny a Margit uszodában.** A magyar uszó egylet védnöksége alatt junius hó 28-án szerdán délután 4 órakor uszóversenyt rendeznek a Margit-uszoda tagjai, melynek létesitése körül nevezetes uszóbajnokunk: *Biegelbauer* Árpád fáradozik. A verseny feltételei és sorrendje a következő: 1. *Gyorsuszás.* 50 m. I. nagy ezüst, II. ezüst, III. bronzérem. 2. *Ifjusági verseny.* 25 m. csak a Margit-uszoda tagjainak. 3. *Junior-verseny.* 100 m. Első dijat nem nyert uszók részére. I. ezüst, II. és III. bronzérem. 4. *Háton uszás.* 50 m. csak a Margit-uszoda tagjainak. Elsőnek nagy bronzérem és tiszteletdij. II. és III. bronzérem. 5. *Margit-dij.* 100 m. csak a Margit-uszoda tagjai számára. I. ezüst érem és tiszteletdij. II. ezüst, III. bronzérem. 6. *Ifjusági verseny.* 50 m. 15 éven aloliaknak. 7. *Senior-verseny.* 200 m. I. nagy ezüst, II. ezüst, III. bronzérem. A nyilt versenyekben indulhat minden magyar amateur-uszó. Nevezési zárlat junius 26-án délután 6 óra. A nevezések Biegelbauer Árpád versenyfőintézőhöz a Margit-uszodába czimzendők.

— **országos lawn-tennis-verseny.** Az *Országos lawn-tennis-klub* Hermina-uti játszóterén ma kezdődött meg az országos lawn-tennis verseny, a mely három napra terjed majd. A mai első versenynapon Magyarország bajnokságáért versenyeztek, holnap lesz a férfi négyes verseny és holnapután a vegyes (férfi és hölgy) négyes verseny. Az első versenynap gyönyörüen sikerült sportünnepé nőtte ki magát, melyen Budapest előkelő társasága találkozott. A hölgyek nyári toalettjei, a játékosok szines kosztümjei és a játéktért környező szép növényzet pompás képet adott. A verseny lefolyása mindvégig sportszerü és érdekes volt. Győztes lett és Magyarország lawn-tennis bajnoka czimén kivül is nagy ezüst serleget kapta *Yolland* Arthur, a budapesti angol kolóniának ez a magyarrá lett tagja, a kinek a nevét már a football-játékban aratott sikerei is népszerüvé tették.

A versenyt *Demény* Károly döntnök vezette. Versenybirók dr. *Tőry* József és *Hoffert* Henrik voltak. A versenyen ott láttuk a következőket: gróf Csáky Károlyné, Horváth Margit, báró Klingspor, Dolinay Róza, Lányi Bertalanné, Lányi Márta, Hegedüs Ferenczné, Hegedüs Valerie, Horváth Emilné, Demény Károlyné, Rakovszky Istvánné, Rakovszky Etelka és Ida, báró Máriássy Jánosné, báró Pongrácz Emilné és leánya Margit bárókisasszony, Székács Ferenczné, Székács Irén, Pauler Katalin, Schmid Ödönné, Szabó Irma, Szabó Juliska, Szirmay Matild, Korizmics Antalné és leánya, Richard Royné és leánya, Tőry Józsefné, Vécsey Aranka, Dessewffy Ödönné, Horváth Lászlóné, Szabó Imréné és Szirmay Tamásné urhölgyek. Azután ott voltak: *Rakovszky* István az állami főszámvevőszék elnöke, *Szent-Györgyi* Imre nyug. kuriai tanácselnök, báró *Dániel* Tibor, báró *Máriássy* Tibor és mások.

A verseny délután négy órakor kezdődött. Egyszerre két játéktéren játszottak. A verseny részletes lefolyása a következő volt:

I. tér. Első forduló: Yolland Artur és báró *Máriássy* Tibor, első játszma: 6 : 0 győztes Yolland, második játszma: 6 : 1 győztes Yolland.

Második forduló: Yolland Artur és *Segner* Pál, első játszma 6 : 1 Yolland, második játszma 6 : 3 Yolland.

II. tér Első forduló: Schmidt Ödön és *Szentmiklóssy* Elemér, első játszma 6 : 0 Schmidt, második játszma 6 : 1 Schmidt.

Második forduló: Schmidt Ödön és ifj. *Szentgyörgyi* Imre, első játszma 6 : 4 Schmidt, második játszma 6 : 2 Schmidt.

Döntő küzdelem, melyben résztvesz a két győztes: *Yolland* Artur és *Schmidt* Ödön. Yolland mindkét játszmában fölénynyel vezet. Rendkivül nyugodtan és mégis fürgén játszik. Elháritbatatlan labdákat ad. Az eredmény a következő: első játszma 6 : 1 Yolland, második játszma 6 : 0 Yolland.

A verseny győztese tehát *Yolland* Arthur lett, a kinek *Rakovszky* István szép beszéd kiséretében adta át az ezüst serleget.

Ezzel a mai versenynap véget ért. Holnap lesz a férfinégyes verseny, a melyben a következő párok állnak egymással szemben:

Demény Károly és *Segner* Pál: *Schmidt* Ödön és *Szentgyörgyi* Imre. Az első párt a budai tornaegylet, a másodikat az orsz. lawn-tennis klub állitja ki. Vendégeket szivesen lát az egyesület a játéktéren (Hermina-ut 49.).

— **Regatta-verseny.** A magyar evezős egyletek országos szövetsége folyó hó 18-án, vasárnap délután öt órakor fogja amateur evezősversenyét báró *Atzél* Béla elnöklésével megtartani. A versenyen a budapesti *Nemzeti hajós egylet, Duna* és *Neptun* evezősegyleteken kivül részt vesz az *athléták csónakdája,* továbbá az *aradi Maros,* a *szegedi csónakázó egylet* s a becsiek legerősebb két egylete a *Normannen* és a *Donauhort.* Evezősink nagyban készülnek a versenyre, melynek számai közül a legérdekesebb lesz az államdij, melyben öt egylet indul és a *Neptun* evezős-egylet által alapitott nyolczas versenydijért való küzdelem. Itt a *Normannen* ellen egyedül a *Neptun* fog indulni, mely utóbbi egyletet tegnap az a baleset érte, hogy hajója egy lehorgonyzott hordóba ütődött és derékig betört. A hajó kijavitásához még az éjjel hozzáfogtak s remélik, hogy az a versenyre még elkészül. A Neptun trainingjét rendkivül megzavarta ez a baleset s igy nem lehetetlen, hogy a Normannen csapat, melyet a Neptun 1896 ban ő felsége előtt ugyanezen legénységgel felhajóhoszszal legyőzött, most revanchot fog venni.

— **Football és tekeverseny.** A rákos-szent-mihályi sporttelep a budapesti torna klub tagjainak közreműködésével junius 18-án délután 5 órakor football mérkőzés és tekeversenynyel egybekötött megnyitási ünnepélyt rendez.

— **Elitélt sportsmanok.** A brassói német kerékpár egyesület a mult hóban zászlószentelést ünnepelt s az alkalommal Románia szineit alkalmazta. A brassói rendőrség ezért *Teutsch* Viktor asztalossegédet, *Kypta* Agost mükertészt és *Lehmann* Henrik könyomdászt két-két napi elzárásra és 15 frt pénzbüntetésre, esetleg még két napi elzárásra itélte.

GYÁSZROVAT.

Perczel tábornok segédtisztje. *Perczel* Móricz tábornokot gyorsan követte a sirba volt segédtisztje, lőkösházi *Tavaszy* Antal nagybirtokos, Arad vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, a ki mint honvéd főhadnagy szolgálta végig a szabadságharczot és adjutánsa volt a nemrég elhunyt hős tábornoknak. Tavaszy Antal e hó 13-án halt meg Budapesten, 74 éves korában. Temetése ma délután ment végbe óriási részvét mellett.

TÁVIRATOK.

Páris, junius 15. A külügyminiszterium épületében ma gyült egybe az angol és franczia Guyana határának megállapitásával megbizott választott biróság. *Delcassé* külügyminiszter üdvözlő beszédében azt mondta, hogy a választott biróság a gyakorlatban többször meg fogja valósitani azt a nemes gondolatot, mely egy trónról kimondva, gyorsan megtalálta az utat a népek szivéhez és lelkiismeretéhez és ritka hatalommal tárgyává vált a kormányok gondos megfontolásának.

Belgrád, junius 15. Ideérkezett jelentések szerint tegnap a szerb-török határon egy eset történt, melyet itteni kormánykörökben komolynak mondanak. Számos albán banda egyesülve közel 2000 főnyi rendes török katonasággal, megtámadta Jablonica kerületénél a szerb határt. A szerb parasztok élénk ellentállást fejtettek ki. A harcz egész nap folyt és a határ 20 kilométerére terjed ki. Mindkét részről több halottat és sebesültet vesztettek. A támadóknak, kik tulnyomó számban voltak, sikerült a szerb határőrség három osztályát hatalmukba ejteni és három falut körülzárni. A szerb katonai hatóságok rendes csapatokat küldtek a helyszinére, hogy a támadókat üzzék ki a szerb területről és a rendet állitsák helyre.

Az olasz képviselőház ülése.

Róma, jun. 15. Az olasz képviselőház mai ülésen *Fabri* kérdésére válaszolva Visconti-Venosta külügyminiszter megerősitette Giletta tábornok letartóztatásának hirét, a ki ellen azt a vádat emelték, hogy franczia területén katonai czélokra felvételeket eszközölt. A miniszter azt mondja, hogy nem nyilatkozhatik részletesebben a történtekről, de kijelenti, hogy a kormány dologtól teljesen távol áll. Kijelentheti különben, hogy mind a két knrmány barátságos indulattal fogja ezt az esetet tárgyalni.

Grippo előadó védelmezi a politikai intézkedésekre vonatkozó javaslatot és igy szól: Olaszországot, mely oly sok áldozatba került, különösen egy nemzetközi hatalom fenyegeti. (Közbeszólások a szélső baloldalon.) Ezért szükséges, hogy erélyesen védelmezzék. Ha az a helyzet állana elő, hogy választani kellene a szabadság vagy az egység feláldozása közt, nem lehetne habozni, hanem a szabadságot kellene feláldozni. (Tetszés a jobboldalon és a czentrumban. Élénk mozgás.)

Bonasi igazságügyminiszter a javaslat mellett szól és kifejeti, hogy nem érti, mért küzdenek ellene, hiszen az államnak a gyülekezési jogra vonatkozó eddig korlátlan jogait bizonyos határok közé szoritja. Nem azt jetenti-e ez, hogy az önkény utját elzárják? Nem a szabadság garancziája-e? (Helyeslés.) A vitát bezárják. *Nofri* és *Gallini* módositások megokolása mellett obstrukcziós beszédeket mondanak, melyek az ülés végéig tartanak.

Az angol alsóház ülése.

London, junius 15. *Chamberlain* gyarmatügyi államtitkár kijelenti, hogy a szeszneműeknek a középafrikai gyarmatokban való vámkezelésére vonatkozólag nemrég aláirt egyezmény a szeszre gallononkint 3 shillingnyi minimális vámot állapit meg, az egész szesz-zónában Dahomey és Fogot kivéve, hol a vám mintegy *30 pence* lesz gallonkint. A mai ülés további folyamán kijelentette *Chamberlain,* hogy Milnert felhatalmazta arra a nyilatkozatra, hogy 1896. óta közte (Chamberlain) és *Rhodes* között semmiféle eszmecsere nem volt a transvali ügyeket illetőleg. Felhasználja az alkalmat arra, hogy óvja a házat, ne adjon hitelt annak a számos hirnek, a melyeket olyan időben mint a mostani, nagyon is felismerhető czélból koholnak. Az a hir, hogy ő előkészületeket tett abból a czélból, hogy Angországot elhagyja, teljesen valótlan. Sem itt, sem Francziaországban nem rendelt kocsit (Derültség.) és semmiképen sincs szándékában Londont mostanában elhagyni.

Ashmead-Bartlett azt kérdi, igaz-e, hogy a boér kormány jelentékeny pénzösszegeket költött a fokgyarmati angolellenes propagandára.

Chamberlain azt válaszolja, hogy eddig semmiféle jelentés nem érkezett hozzá; erről a tárgyról tehát nincs mit közölnie.

A békekonferenczia.

Hága, junius 15. (Reuter.) A veres-keresz ügyeivel foglalkozó albizottság ma délelőtt *d'Asser* megbizott elnöklésével ülést tartott. Az előadó a mult ülésben nyilvánult kivánságoknak megfelelően módositotta jelentését. *Mahan* megbizott kijelentette, hogy hozzájárul az előadó javaslataihoz, bár azok nem tartalmaznak intézkedéseket oly hajótöröttek helyzetéről, kiket a tengeri csata szinhelyének véletlenül közel járó hajók vesznek fel. A 9. czikket erre elfogadták, épugy a 10. czikket, mely szerint sebesült és beteg hajótörötteket, kik a helyi hatóság engedelmével semleges kikötőkben partra szallottak, e hatóságok felügyelet alatt tartoznak tartani, továbbá, hogy azok nem vehetnek ujból részt a hadmüveletekben és hogy a betegápolás és temetés költségeit az az állam viseli, melyhez a hajótöröttek tartoznak. *D'Asser* elnök ezután utalt arra, mily előnyös volna, ha a konferenczia tartama alatt az albizottság által elfogadott tervezet alapján az egyezmény aláirattatnék.

Renault csatlakozott e nézethez.

Bildt javaslatára elhatározták, hogy az egyezmény tervezete a konferenczia elé terjesztendő. A tervezet az elfogadott czikkeken kivül bevezető és záró czikket is tartalmaz, a melyek az aláirás és ratifikáczió alakszerüségeiről szólanak.

Fischer köszönetet mondott *d'Asser* elnöknek és konstatalta, hogy az albizottság munkálkodásainak eredménye abban áll, hogy a pozitiv nemzetközi jogba humanitárius intézkedéseket is felvesznek, a minek szüksége már hosszu idő óta érezhetővé vált.

A közönség köréből.

Magyar keramiai gyár

részvény-társaság

1898-iki szelvényét **folyó évi junius hó 16-ától a „Magyar ipar- és kereskedelmi bankrészvény-társaság"-nál** (Nádor-utcza 4.)

12 frttal o. é.

váltja be.

(Utánnyomás nem dijaztatik.) 36304

KÖZGAZDASÁG.

Bern, junius 15. A szövetségtanács a szövetségi gyülés elé határozati javaslatot terjesztett, mely szerint a szövetségtanács felhatalmaztatnék, hogy a jövendőbeli szövetségi vasuti kezelés számlájára megszerezze ama svájczi vasutak kötvényeit, melyek a vasutvisszavásárlásba bevonatnak. Az ilyen kötvények átvétele $3\frac{1}{2}\%$-os hasonló névértékü szövetségi kötvények ellenében történnek, melyek a szövetség jövőbeli vasuti adósságának egy részét képeznék. A szövetségtanács felhatalmaztatik, hogy ily vasuti kötvényeket készpénzen oly összegekért szerezzen meg, melyeket a jövőbeli vasuti adósság $3\frac{1}{2}\%$-os kötvényeinek kibocsátása által folyósit. A vasuti kötvények mindenkori átvételi árfolyamának megállapitása, a szövetségi kötvények kibocsátási árfolyamának megállapitása és a kölcsön közelebbi modalitásainak az általános törlesztési terv keretén belül való szabályozása a szövetségtanács dolga, mely e részben előzőleg egy általa kiküldendő szakértő bizottság véleményét fogja meghallgatni. Ily szerzéseknek összege, melyek vétel vagy csere utján történnek, 200 frankban állapittatik meg. Ezzel egyuttal hasonló összegü állami kölcsön felvétele engedélyeztetik.

— **Iskola államositás.** Szegeden — mint levelezőnk táviratozza — *Halász* Ferencz miniszteri tanácsos ma az iskolaszékkel tanácskozott a város 41 tanyai népiskolájának államositása ügyében. Beható tanácskozás után egyhangulag elfogadták az államositás tervet.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Bolcas Luczián párbaja.** A nagyváradi törvényszék ma ült törvényt *Bolcas* Luczián hirhedt román agitátor és *Ardelean* Jusztin, a nagyváradi *Vulturul* szerkesztője fölött, párviadal vétsége miatt. A törvényszék rövid tanácskozás után mindkét vádlottat vétkesnek mondotta ki és **14—14** napi államfogházra itélte őket. Az itélet jogerős.

— **Szoczialista sajtópör.** A budapesti esküdtek ma ismét szoczialista sajtópörben itélkeztek. A főügyészség ugyanis osztálygyülöletre való izgatással vádolta *Talán* János asztalossegédet, a ki a «Népszava» 1899 február 14-iki számában *Bács-Madarason* czimmel keserü és tüzes czikket irt. A bács-madarasi szoczialista állapotokat a Dózsa-féle parasztlázadás utáni korhoz hasonlitotta és czikkét azzal a szokásos frázissal végezte, hogy majd eljön a szocziáldemokráczia napja és akkor stb. stb. A tárgyalást *Zsitvay* Leo törvényszéki elnök vezette *Langer* és *Madarassy* szavazó-birákkal. Jegyző dr. *Révy* László volt, a főügyészséget pedig dr. *Nagy* Géza kir. alügyész képviselte. Az esküdtek megalakitása után rövidesen lefolyt a bizonyitási eljárás és megkezdődtek a perbeszédek, melyek meghallgatása után az esküdtek *Talán* Janost az osztály elleni izgatásban egyhangulag vétkesnek mondották ki, mire a sajtóbiróság *egy havi államfogházra* és *200 frt* pénzbüntetésre itelte a vádlottat.

— **A kéményseprő és felesége.** *Del Medico* Péter kéményseprő-mester nem ugy bánik életepárjával, a mint rendes körülmények között a férjek szoktak bánni feleségükkel. Üti, veri ugy, hogy a szegény asszony testén a kék és zöld foltok igen gyakoriak. Del-Medico Péter ugyanis azt tartja, a mit sok más férfi, hogy a dió, mogyoró és az asszony verve jó. De egyik asszony sem szivesen veszi, ha e közmondás igazságát rajta próbálják ki és Del-Mediconé is megsokalta már a sok ütést. Feljelentést tett tehát férje ellen a budapesti büntető járásbiróságnál könnyü testi sértés miatt. A járásbiróságnál aztán elmondta, hogy férje egy alkalommal ütötte verte és a ruháját is letépte róla, majd olyan botrányt okozott, hogy az egész ház összeszaladt a nézésére. A kéményseprés érdemes mesterét el is itélte a biró minden védekezése ellenére 15 forint fő- és 5 forint mellékbüntetésre, esetleg 4 napi elzárásra. A tárgyalás után érdekes jelenet következett. Az asszony rárontott a folyosón férjére és igy szolt:

— *Megállj kutya! Agyonlőlek! Elraboltad vagyonomat, mindenemet! Meghalsz!* . . .

Ezután még kinosabb jelenet keletkezett és nagynehezen sikerült az ismerősöknek a veszekedő feleket egymástól eltávolitani.

A kir. tábla ma mondotta ki az itéletet a kéményseprő ügyében és *Zubovich* referálása után az elsőbiróság itéletét *helybenhagyta.*

— **Üldözött irónő.** «Egy brassói német birodalmi alattvaló szenzácziós politikai elmeháborodási pőre... Irta G. E.» Ez a magyar czime annak a német röpiratnak, a mely 1896-ban jelent meg és a melynek szerzője *Mayer* Maritta, *Mayer* Lajos Vilmos brassói gyártulajdonos neje. A röpiratban azt mondja el a szerzőnő, hogy mint zaklatták öt éveken át a brassói szász lakosság és a hasonló érzelmü szász hatóságok, különösen pedig a brassói rendőrség feje, Hiemesch Ferencz. A röpirat azt is megmondja, hogy mi az oka Mayer Maritta üldöztetésének. Az, hogy Rómay Adolf néven a külföldi lapokban, különösen a németországiakban nem igen hizelgő czikkeket tett közzé az erdélyi szászokról. A magyarbarát asszony ellen fordult a saját ferje is, a ki az akkori igazságügyminiszternél kérelmet adott be, hogy nejét elmeháborodottság miatt helyeztesse gondnokság alá. A brassói tiszti ügyész meg is inditotta a pert, de 1895 októberben a brassói kir. törvényszék mint elsőfoku biróság elutasitotta keresetével. Az ügyész felebbezett és az igazságügyi orvosi tanács tényleg elmeháborodottnak nyilvánitotta az asszonyt. Erre Mayer Maritta Perczel belügyminiszterhez fordult segitségért, a ki 1897-ben vizsgálatot is rendelt el ez ügyben. A hajsza csak ekkor kezdődött el igazában Mayer Maritta ellen, a kit a szászok mindenáron őrültté akartak nyilvánittatni. Az irónő külföldre menekült és a leghiresebb becsi és berlini egyetemi tanároknál megvizsgáltatta magát és azok normális elméjünek állitották. Azután letelepedett München mellett egy faluban és megszerezte a porosz állampolgári jogot, igy akarva menekülni attól a veszélytől, hogy Magyarországon őrültnek nyilvánitják és gondnokság alá helyezik. A brassói törvényszék ennek folytán meg is szüntette az eljárást és ezt a határozatot megerősitette a marosvásárhelyi kir. tábla is. A kuria azonban elrendelte az eljárás folytatását azzal az indokolással, hogy Mayer Maritta a porosz államjogi kötelékbe való ujra fölvetelével az 1873: L. törvényczikk 20. és 36. §-ai alapjan nem szünt meg magyar állampolgár lenni és hogy nincs bizonyitva, hogy Mayer Maritta csakugyan állandóan külföldön lakik-e. A magyar biróság tehát illetékes még a gondnokság kérdésében. Ennek folytán a brassói törvényszék ujra megkezdte az eljárást, de ezuttal elutasitotta a tiszti ügyésznek gondnokság elrendelését kérő keresetét. Még pedig abból az okból, mert a gondnokság elrendelésére a törvényes alap hiányzik, mivel Mayer Maritta nem elmebeteg. A törvényszék elé ugyanis beterjesztették a külföldi szakértők véleményét, ezenkivül az orvosszakértők megfigyelésének eredményét. A marosvásárhelyi kir. tábla, a mely a brassói tiszti ügyész felebbezése folytán foglalkozott az itélettel, helybenhagyta azt. Az ügyész ismét felebbezett és ma a kuria foglalkozott Mayer Maritta immár öteves ügyével. *Illyés* Károly referáló biró azonban azt jelentette a tárgyaló tanácsnak, hogy a brassói tiszti ügyész visszavonta a felebbezést. A tanács tehát érdemben nem is foglalkozott az ügygyel és Mayer Maritta ép elméjét többé senki sem vonhatja kétségbe.

— **Gyermekének gyilkosa.** *Kopf* Mari cselédleány a vidékről került fel a fővárosba és egy városmajori vendéglőbe állott szolgálatba. A szép tizennyolcz éves leány csakhamar áldozata lett a vendéglőt látogató katonák egyikének, Schmied Jánosnak. Mikor a gyermek megszületett, az anyja dajkaságba adta és 14 forintnyi havi bérének a felét a gyermek tartásdijára költötte. Egy év mulva már oly csekély bért kapott, hogy havonta 7 forintot nem birt fizetni kislányáért. Azután helynélkül is maradt és sehogy sem birt fizetni a gyermekét ápoló asszonynak. A gyermeket rongyok között, piszkosan, betegen találta, a mikor meglátogatta. A keserüség rettenetes tervet fogamzott benne. Elhatározta, hogy megöli gyermekét. Kiment vele a Dunapartra és beölte a vizbe. Azután öngyilkos akart lenne, de tervét nem hajtotta végre. A budapesti törvényszék szándékos emberölés büntette miatt vonta felelősségre. A tárgyaláson megjelent a csábitó férfi is, a ki az elnöknek arra a kérdésére, hogy nem sajnálja-e a leányt, a kit szerencsétlenné tett, czinikusan azt felelte:

— *Nem. Mondtam neki, ha enyém a gyerek, pöröljön be és akkor fizetek.*

A törvényszék *öt évi fegyházzal* sujtotta a vádlottat, a mely itéletet a tábla is *megerősitette.*

A kuria mai ülésében *Mikó* biró, előadása alapján *helybenhagyó* itéletet hozott.

— **Családi háboru egy millióért.** Erdekes örökösödési per folyik most *Temesvárott.* Pár évvel ezelőtt halt meg ott lovag *Bersuder* Lajos, egy különczködéseiről ismert milliomos, a ki tetemes készpénzvagyonán kivül Temesvárott, Budapesten és Bécsben több nagy bérpalotának volt ura. Vagyonából igen tekintélyes részt magánosoknak, vagy világosabban szólva: nőknek adományozott, a miről annak idején sokat beszéltek. Közczélra egy fillért sem adományozott, a milliók zömét pedig leánya és két fia örökölte. Legifjabb fia, *Ottó* a télen halt meg. Pár hónappal halála előtt feleségül vett egy vagyontalan és egyszerü polgárleányt, de házassága a legboldogtalanabb volt. Az asszony kénytelen volt elhagyni az urat, a ki válópert inditott ellene. De Bersuder meghalt, mielőtt a válóper be lett volna fejezve. Végrendeletében teljesen kitagadta özvegyét és *Luigi* nevü bátyját tette általános örökösévé. Arra az esetre pedig, mely akkor már előrelátható volt, hogy az asszonynak gyermeke születik: Luigit jelölték ki a gyermek gyámjává és vagyonkezelőjévé, sőt kimondotta, hogy a gyermek korai elhalálozása esetére ugyancsak bátyja örökölje az egész — *kerék egy millióra rugó vagyont.* Bersuderné még férje életében leánygyermeknek adott életet. Mikor lovag Bersuder Ottó meghalt, bátyja a végrendelet alapján követelte, hogy a *gyermeket* neki, mint gyámnak, adják gondjaiba s *vegyék el az anyjától.* De az árvaszék ezen keresetet elutasitotta, kimondván, hogy a továbbra is anyjánál, mint természetes és törvényes gyámjánál maradjon. E határozat ellen Bersuder Luigi Temesvár város közigazgatási bizottságához felebbezett, melynek árvaügyi felebbviteli választmánya — mint levelezőnk jelenti — tegnapelőtt tárgyalta az ügyet s egy szavazattöbbséggel kimondotta, hogy *a gyermek az anyjánál hagyandó.* Ez ellen Bersuder még a miniszteriumhoz felebbezhet. Megjegyzendő, hogy az özvegy, a ki gyermekével együtt havi 500 frt élelmezési dijat huz, perrel támadta meg a végrendeletet, egyuttal özvegyi jogát is követelvén, melynek erejénél fogva az örökösödési per eldöntéséig is feltétlenül őt illeti meg a vagyonnak mintegy 40.000 forintra rugó évi jövedelme. Ennek a milliós pernek az eldöntését Temesvárott és a Délvidéken nagy érdeklődéssel várják.

— **A tőzsdeügylet vége.** *Deutsch* Henrik kereskedő fia, Ede, az Eberwein és Kober tőzsdei bizományos czégnél bonyolittatta le tőzsdei ügyleteit. Ilyenkor minden esetben olyan kötlevelet adott át a czégnek az ügylet fedezésére, a melyre a maga nevén kivül az atyja nevet is rairta. Az ügyletek azonban nem mindig jártak szerencsével és a czég azt a taktikát követte, hogy mig a nyereményeket mindig hosszu ideig engedte felhalmozódni, a vesztesegre rögtön fedezetet kivánt Deutschtól. Egyszer egy 2306 forintos kötlevelet a tőzsdebiróságnál perelt, meg pedig nem Deutsch Edetől követelve az összeget, hanem atyjától Deutsch Henriktől. Ez utóbbi azonban a tőzsdebiróság előtt azt vallotta, hogy a kötlevelet nem ő irta alá. A tőzsdebiróság erre elutasitotta keresetével a czéget, a mely most a helyett, hogy Deutsch Edetől iparkodott volna behajtani a követelést, azt a módot választotta, a melyhez ujabb időben mind gyakrabban kezdenek fordulni azok a kereskedők, a kik maskep nem tudjak megkapni adósuktól pénzüket. Okirathamisitás miatt jelentette föl Deutsch Edét, a kit azonban a törvényszék, ma *Bakonyi* biró elnöklete alatt tárgyalva az ügyet, felmentett a vád alól. És pedig azért, mert mint dr. *Back* Illes védőnek sikerült bebizonyitania, Deutsch az Eberwein és Kober czég tudtaval es atyja utólagos jóváhagyásával irta a kötlevekre Deutsch Henrik nevet. Ez pedig nem okirathamisitás.

— **Egy hütlen asszony intrikái.** Nagy feltünést keltett annak idején az a pör, melyben *Rosenbaum* Gizella azzal vádolta a férjét, *Klinger* Zsigmond fővárosi fogorvost és apósát, dr. *Klinger* Alajost, hogy dr. *Klinger* Jenő miniszteri fogalmazót rábirták a vele való házassagtörésre az ő erkölcsi és anyagi megrontása végett. Nagy botrányt okozott ez a pör, a mikor megindult. Az egész fővárosi társadalom kiváncsian nézett a sokat szellőztetett pör fejleményei elé, melyben egy házassagtörési dráma kereteben a hütlen feleség s a házassagtörő öcs az apát és a férjet akarták becsületén kivül, esetleg még a szabadságától is megfosztani. A budapesti büntetőtörvényszek és kir. tábla elutasitották Rosenbaum Gizellát panaszával, mert — indokolasuk szerint — a panasz nemcsak alaptalan, de kétségtelenül bebizonyult a nőnek a férj öcscsével évek óta folyó házassagtörő viszonya, mig a férj a váddal ellentétben éppen neje és főleg két kis gyermeke érdekében sokkal enyhébben járt el a feleséggel szemben, mint a hogy a házassági szerződésnél fogva jogositva lett volna. A kir. kuria I. büntető tanácsa *Nyers* Lajos kuriai biró előadása nyomán ma tárgyalta az ügyet, s kimondotta, hogy Rosenbaum Gizellának Klinger Zsigmond és Klinger A. ellen emelt vádjai «a mily regényesek, ép oly alaptalanok» s a panaszt visszautasitotta. A bevádolt apa és fiu most valószinüleg hamis vád miatt inditják meg a büntető eljárást a feleség és az öcs ellen.

— **Salátás kés és balta.** Az ujpesti piaczon mult nyáron zöldséget árult *Koronczai* Mihály a feleségével. Nagyon jól mehetett a vásárja, mert a végén eldicsekedett szomszédjának, *Benkő* Kelemennek, hogy milyen sok pénzt szerzett Benkő epésen vágott vissza:

— Most hát ideje volna megfizetni a tartozását annak a bizonyos falusi embernek.

A csipésre Koronczainé adta meg a feleletet kofanyelven, többek közt sulyosan becsületsértő kifejezésekben emlékezve meg Benkő édesanyjáról. Nagy szóvita támadt erre, a mely nem szünt meg a hazafelé vezető uton sem. Hazaérve pedig annyira elmérgesedett, hogy Benkő nagy salatás-késsel rohant neki Koronczainak. Ez felkapta a baltáját és ugy vagta főbe Benkőt, hogy menten elboritotta a vér. Ugy vitték behasitott fejjel haza. Szerencsére nem halt meg és Koronczait csupán szándékos emberölés kisérlete miatt helyezte vád alá a büntető törvényszék. Ügyét ma targyalta *Fekete* Gyula biró elnöklete alatt a törvényszék. Dr. *Minich* Jenő törvényszéki orvos-szakértő szerint a vádlott ingerlékeny természetü ember és ezt a körülményt dr. *Gonda* Dezső védő oly szerencsesen használta fel a védelem állaspontja mellett, hogy tudniillik Koronczai önvédelemből követte el tettét, hogy a törvényszék felmentette a vádlottat.

Egy havi fogházra elitélt kath. pap

Képviselőválasztások idején elkövetett erőszak vadjat emelte az államügyész egy kath. pap ellen, a ki a néppárt érdekében oly nagy agitácziót fejtett ki, mely véres verekedésre vezetett és több választó s nemválasztó polgárnak többé-kevésbbé sulyos megsebesülésével végződött.

Kanczelparagrafus s kuriai biráskodás nélkül itélte el a másodfoku biróság a vádlott papot, a ki számos terhelő tanu vallomásával szemben a merő tagadásnál egyebet nem tudott védelmeül fölhozni.

Az érdekes s tanulságos eset részletei a következők:

A legutolsó képviselőválasztási mozgalmak idején a veszprémmegyei ugodi kerületben nagy agitácziót fejtett ki a néppárt, melynek egyik leghevesebb kortese, a jákói pap tüzzel-vassal és a kanczelparagrafusok ténykörülményeihez közel álló eszközökkel s módokkal téritgetett a néppárt jelöltjének pártjára. Korteskedésének volt is annyiban foganatja, hogy a jákói néppártiak kaszát-kapát is ragadtak az ellenjelölt hiveire.

A mikor ugyanis ez utóbbi 1896 október 6-án délután Jákón programmbeszédet akart tartani és párthivei 50—60 kocsin oda bevonultak, a jákói nép mindjárt kezdetben ellenséges magatartást tanusitott. Azután csoportokba verődve gunyolta a felvonuló menetet. Az egyik csoportban, épen a korcsma előtt, ott volt a jákói pap is, a ki maga ugyan nem vett részt a kiáltozásokban, de nem is igen gátolta társait a gunyos kifakadásokban.

A libasorban felvonuló kocsikról nem maradtak adósok, mire mindkét részről fenyegetések hangzottak. Majd egy-egy kocsi meg-megállt, hogy annál kényelmesebben kicserélhessék az alkotmányos pártjelszavakat. Ebből torlódás támadt a korcsma tájékán, a hol a jákói papot környező csoportból kővel kezdték dobálni a kocsiban ülő ellenpártiakat; ezek meg elővették az ostorokat, kiszedték a lőcsöket, mire verekedés támadt, utána pedig sok kékfolt s betört koponya hirdette a két párt elveinek s ökleinek szilárdságát.

Elvégre mégis csak a jákói pap s népe tartotta meg a csatatért, az ellenpárt pedig további alkotmányos eszközökből kifogyván, följelentette a jákói papot s társait.

Csakhamar megjelent Jákón a csendőrség éjszaka; a fölmerült ujabb bizonyitékok alapján letartóztatta a papot és szuronyos fedezett alatt Veszprémbe fogságba vitte.

Itt azonban már más oldalról is tekintették az eseményt és közbevetett fölszólamlásra a törvényszék még azon a napon szabadon bocsátotta a papot, minthogy nem forgott fön ama föltevés, hogy a veszprémi püspök papja szökésre kisérletet tegyen.

Ebben az ügyben a veszprémi kir. törvényszék előtt mult évi október 26—28-án három napig tartott a tárgyalás. Ennek során a fönebb előadott ténykörülmények a hit alatt tett vallomások folyamán kétségbevonhatatlan megerősitést nyertek, de a törvényszék nem találta bebizonyitottnak a jákói lelkész s a körüle állott csoport ellen a büntető törvénykönyv 176. §-a alapján magánosok ellen elkövetett erőszak büntette czimén emelt vádat, habár az emlékezetes jákói menetben résztvett több tanu a tárgyaláson hit alatt vallotta, hogy a beállott esti szürkületben mégis jól látták s hallották, a mint a jákói pap tüzelte a körülötte állott népcsoportot a kődobálásra. A törvényszék fölmentette a papot, mert ugy vélekedett, hogy a magánosok elleni erőszak bűntettét csak egész csoport követheti el, a jákói pap csoportjára pedig ezt nem találta bebizonyitottnak.

Az államügyész fölfolyamodására a győri királyi itélő tábla a napokban megváltoztatta ezt az itéletet. Majdnem valamennyi vádlottat a magánosok ellen elkövetett erőszak vétségében mondotta ki bünösnek és a lelkészt egy havi fogsagra itelte.

Az itélet megokolásában az itélőtábla kimondja, hogy a mentő tanuk vallomása nem volt elfogadható, «mert ezek a tanuk is a néppárti csoportnak tagjai voltak» és igy érdekelvék is, különben pedig «az ellenpárti egyének iránt ellenséges indulattal viseltettek». Egyuttal pedig beigazoltnak mondja azt a tényt, hogy a néppártiak kezdték a verekedést és a kődobálás abból a csoportból indult ki, mely a jákói papot vette körül. Ennek a czélzata világos, holott — mondja tovább az itélet megokolása — «a programbeszédet tartani akaró ellenpárti egyének czélzatával teljesen ellenkezett az, hogy a megnyerni akart vádlottakat ők támadják meg, mert ellenkezőleg az ellenpárti egyéneknek éppen az állott érdekükben, hogy jelöltjük programmbeszédét megtarthassa, és ily körülmények között teljesen ki van zárva annak a valószinüsége, hogy a támadás s kődobálás az ellenpárti egyének részéről kezdeményeztetett volna». Egyébként pedig a tanuk ellentmondó vallomásai között azoké bir több nyomatékkal, a kiknek a vádlottaktól nincs okuk vagy érdekük bármit is várniok vagy félniök.

A jákói papot a csoportjabeliekkel együtt el kellett itélni azért is, mert több tanu bizonyitotta, hogy tüzelte a körülállókat; mentő tanuja pedig jóformán csak olyan akadt, a ki vele együtt részesnek bizonyult az ellene emelt vádban.

Az itélet ellen vádlott védője fölebbezést nyujtott be és igy a törvényszünet miatt majd csak az őszszel fog ez ügyben végső fokon itélkezni a legfőbb biróság.

Érdekes még ebben az a körülmény, hogy az elitélt pap nincs fölfüggesztve lelkipásztori teendőitől, hanem tovább miséz, kereszttel gyóntat, adja a bünfölöldozást, s az Ur testét, részesiti a haldoklókat az utolsó szentségekben, és főképpen prédikál, a miben igen nagy kedve telik.

SPORT.

— **Krakói versenyek.** Ma futották Krakóban a meeting első napját, mely alkalommal jóval kisebb mezőnyök indultak az egyes versenyekben, mint a milyenekre az előzetes hirek alapján számitottunk.

A krakói közönség teljes[illegible] tájékozva lehet a mi lovaink klasszisáról, mert n[illegible]b osztalék egy versenyben sem jutott ki.

A versenyeket, bár közep[illegible]ámu, de előkelő közönség nézte végig, melyeknek [illegible]tes eredménye, mint tudósitónk távirata jelenti, a [illegible]tkező volt:

I. *Totatizatőr-gátverseny.* 2000 kor. 2400 méter. Dittl-Wehrberg *Alár* (báró E[illegible] első, Salem második, Streber harmadik. Tot.: 5 : 6.

II. *Rudawa-dij.* 2000 kor. 1600 méter. Capt. Pech *Fais ton chemin* (Hyams) első, Jaskólka második, Biegun harmadik, Plug negyedik. Tot.: 5 : 11. Helyre: I. 25 : 30. II. 25 : 27.

III. *Krakus-dij.* 2000 kor. 1400 méter Ottó főherczeg 3é *Highest time* (Kapusek) első, Sardelle második, Tristan II. harmadik, azután Berenice, Billnitz, Párta III., Mia Teresina, Tristan. Tot.: 5 : 23. Helyre: I. 25 : 34. II. 25 : 34. III. 25 : 33.

IV. *Tarnowski-memorial.* 10.000 kor. 1400 méter. Báró Springer 3é *Mindegy* (Hyams) első, Tip-Top második. Tot.: 5 : 7.

V. *Osztrák jockeyklub dija.* 5000 kor. 1000 méter. Lovag Lederer 2é *Pandur* (Hesp) első, Trifelan második, Silfide harmadik, azután Brin d'or, Haricot, Alice. Tot.: 5 : 8. Helyre: I. 25 : 28. II. 25 : 31.

VI. *Államdij.* 3000 kor. 3000 méter. Báró Springer 3é *Leader* (Hyams) első, Kadinca második. Tot.: 5 : 5.

VII. *Katonatiszti akadályverseny.* 2000 kor. 4000 méter. Kundl L. száz. 4é *Belle Helene* (báró Eltz) első, Cap második, Icannot harmadik. Tot.: 5 : 7.

— **Uszóverseny a Margit uszodában.** A magyar uszó egylet védnöksége alatt junius hó 28-án szerdán délután 4 órakor uszóversenyt rendeznek a Margit-uszoda tagjai, melynek létesitése körül nevezetes uszóbajnokunk: *Biegelbauer* Árpád fáradozik. A verseny feltételei és sorrendje a következő: 1. *Gyorsuszás.* 50 m. I. nagy ezüst, II. ezüst, III. bronzérem. 2. *Ifjusági verseny.* 25 m. csak a Margit-uszoda tagjainak. 3. *Junior-verseny.* 100 m. Első dijat nem nyert uszók részére. I. ezüst, II. és III. bronzérem. 4. *Háton uszás.* 50 m. csak a Margit-uszoda tagjainak. Elsőnek nagy bronzérem és tiszteletdij. II. és III. bronzérem. 5. *Margit-dij.* 100 m. csak a Margit-uszoda tagjai számára. I. ezüst érem és tiszteletdij. II. ezüst, III. bronzérem. 6. *Ifjusági verseny.* 50 m. 15 éven aloliaknak. 7. *Senior-verseny.* 200 m. I. nagy ezüst, II. ezüst, III. bronzérem. A nyilt versenyekben indulhat minden magyar amateur-uszó. Nevezési zárlat junius 26-án délután 6 óra. A nevezések Biegelbauer Árpád versenyfőintézőhöz a Margit-uszodába czimzendők.

— **országos lawn-tennis-verseny.** Az *Országos lawn-tennis-klub* Hermina-uti játszóterén ma kezdődött meg az országos lawn-tennis verseny, a mely három napra terjed majd. A mai első versenynapon Magyarország bajnokságáért versenyeztek, holnap lesz a férfi négyes verseny és holnapután a vegyes (férfi és hölgy) négyes verseny. Az első versenynap gyönyörüen sikerült sportünnepé nőtte ki magát, melyen Budapest előkelő társasága találkozott. A hölgyek nyári toalettjei, a játékosok szines kosztümjei és a játéktért környező szép növényzet pompás képet adott. A verseny lefolyása mindvégig sportszerü és érdekes volt. Győztes lett és Magyarország lawn-tennis bajnoka czimén kivül is nagy ezüst serleget kapta *Yolland* Arthur, a budapesti angol kolóniának ez a magyarrá lett tagja, a kinek a nevét már a football-játékban aratott sikerei is népszerüvé tették.

A versenyt *Demény* Károly döntnök vezette. Versenybirók dr. *Tőry* József és *Hoffert* Henrik voltak. A versenyen ott láttuk a következőket: gróf Csáky Károlyné, Horváth Margit, báró Klingspor, Dolinay Róza, Lányi Bertalanné, Lányi Márta, Hegedüs Ferenczné, Hegedüs Valerie, Horváth Emilné, Demény Károlyné, Rakovszky Istvánné, Rakovszky Etelka és Ida, báró Máriássy Jánosné, báró Pongrácz Emilné és leánya Margit bárókisasszony, Székács Ferenczné, Székács Irén, Pauler Katalin, Schmid Ödönné, Szabó Irma, Szabó Juliska, Szirmay Matild, Korizmics Antalné és leánya, Richard Royné és leánya, Tőry Józsefné, Vécsey Aranka, Dessewffy Ödönné, Horváth Lászlóné, Szabó Imréné és Szirmay Tamásné urhölgyek. Azután ott voltak: *Rakovszky* István az állami főszámvevőszék elnöke, *Szent-Györgyi* Imre nyug. kuriai tanácselnök, báró *Dániel* Tibor, báró *Máriássy* Tibor és mások.

A verseny délután négy órakor kezdődött. Egyszerre két játéktéren játszottak. A verseny részletes lefolyása a következő volt:

I. tér. Első forduló: Yolland Artur és báró *Máriássy* Tibor, első játszma: 6 : 0 győztes Yolland, második játszma: 6 : 1 győztes Yolland.

Második forduló: Yolland Artur és *Segner* Pál, első játszma 6 : 1 Yolland, második játszma 6 : 3 Yolland.

II. tér Első forduló: Schmidt Ödön és *Szentmiklóssy* Elemér, első játszma 6 : 0 Schmidt, második játszma 6 : 1 Schmidt.

Második forduló: Schmidt Ödön és ifj. *Szentgyörgyi* Imre, első játszma 6 : 4 Schmidt, második játszma 6 : 2 Schmidt.

Döntő küzdelem, melyben résztvesz a két győztes: *Yolland* Artur és *Schmidt* Ödön. Yolland mindkét játszmában fölénynyel vezet. Rendkivül nyugodtan és mégis fürgén játszik. Elháríthatatlan labdákat ad. Az eredmény a következő: első játszma 6 : 1 Yolland, második játszma 6 : 0 Yolland.

A verseny győztese tehát *Yolland* Arthur lett, a kinek *Rakovszky* István szép beszéd kiséretében adta át az ezüst serleget.

Ezzel a mai versenynap véget ért. Holnap lesz a férfinégyes verseny, a melyben a következő parok állnak egymással szemben:

Demény Károly és *Segner* Pál: *Schmidt* Ödön és *Szentgyörgyi* Imre. Az első párt a budai tornaegylet, a másodikat az orsz. lawn-tennis klub állitja ki. Vendégeket szivesen lát az egyesület a játéktéren (Hermina-ut 49.).

— **Regatta-verseny.** A magyar evezős egyletek országos szövetsége folyó hó 18-án, vasárnap delután öt órakor fogja amateur evezősversenyét báró *Atzél* Béla elnöklésével megtartani. A versenyen a budapesti *Nemzeti hajós egylet, Duna* és *Neptun* evezős-egyleteken kivül részt vesz az *athléták csónakdája,* továbbá az *aradi Maros,* a *szegedi csónakazó egylet* s a becsiek legerősebb két egylete a *Normannen* és a *Donauhort.* Evezőseink nagyban készülnek a versenyre, melynek számai közül a legérdekesebb lesz az államdij, melyben öt egylet indul és a *Neptun* evezős-egylet által alapitott nyolczas versenydijert való küzdelem. Itt a *Normannen* ellen egyedül a *Neptun* fog indulni, mely utóbbi egyletet tegnap az a baleset érte, hogy hajója egy lehorgonyzott hordóba ütődött es derékig betört. A hajó kijavitásahoz még az éjjel hozzáfogtak s remélik, hogy az a versenyre még elkészül. A Neptun trainingjét rendkivül megzavarta ez a baleset s igy nem lehetetlen, hogy a Normannen csapat, melyet a Neptun 1896 ban ő felsege előtt ugyanezen legénységgel felhajóhoszszal legyőzött, most revanchot fog venni.

— **Football és tekeverseny.** A rákos-szent-mihályi sporttelep a budapesti torna klub tagjainak közreműködésével junius 18-án délután 5 órakor football mérkőzés és tekeversenynyel egybekötött megnyitási ünnepelyt rendez.

— **Elitélt sportsmanok.** A brassói német kerékpár egyesület a mult hóban zászlószentelést ünnepelt s az alkalommal Románia szineit alkalmazta. A brassói rendőrség ezért *Teutsch* Viktor asztalossegédet, *Kypta* Agost mükertészt és *Lehmann* Henrik könyomdászt két-két napi elzárásra és 15 frt pénzbüntetésre, esetleg még két napi elzárásra itélte.

GYÁSZROVAT.

Perczel tábornok segédtisztje. *Perczel* Móricz tábornokot gyorsan követte a sirba volt segédtisztje, lököshazi *Tavaszy* Antal nagybirtokos, Arad vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, a ki mint honvéd főhadnagy szolgálta végig a szabadságharczot és adjutánsa volt a nemrég elhunyt hős tábornoknak. Tavaszy Antal e hó 13-án halt meg Budapesten, 74 éves korában. Temetése ma délután ment végbe óriási részvét mellett.

TÁVIRATOK.

Páris, junius 15. A külügyminiszterium épületében ma gyült egybe az angol és franczia Guyana határának megállapitásával megbizott választott biróság. *Delcassé* külügyminiszter üdvözlő beszédében azt mondta, hogy a választott biróság a gyakorlatban többször meg fogja valósitani azt a nemes gondolatot, mely egy trónról kimondva, gyorsan megtalálta az utat a népek szivéhez és lelkiismeretéhez és ritka hatalommal tárgyává vált a kormányok gondos megfontolásának.

Belgrád, junius 15. Ideérkezett jelentések szerint tegnap a szerb-török határon egy eset történt, melyet itteni kormánykörökben komolynak mondanak. Számos albán banda egyesülve közel 2000 főnyi rendes török katonasággal, megtámadta Jablonica kerületénél a szerb határt. A szerb parasztok élénk ellentállást fejtettek ki. A harcz egész nap folyt és a határ 20 kilométerére terjed ki. Mindkét részről több halottat és sebesültet vesztettek. A támadóknak, kik tulnyomó számban voltak, sikerült a szerb határőrség három osztályát hatalmukba ejteni és három falut körülzárni. A szerb katonai hatóságok rendes csapatokat küldtek a helyszinére, hogy a támadókat üzzék ki a szerb területről és a rendet állitsák helyre.

Az olasz képviselőház ülése.

Róma, jun. 15. Az olasz képviselőház mai ülésen *Fabri* kérdésére válaszolva Visconti-Venosta külügyminiszter megerősitette Giletta tábornok letartóztatásának hirét, a ki ellen azt a vádat emelték, hogy franczia területén katonai czélokra felvételeket eszközölt. A miniszter azt mondja, hogy nem nyilatkozhatik részletesebben a történtekről, de kijelenti, hogy a kormány dologtól teljesen távol áll. Kijelentheti különben, hogy mind a két kormány barátságos indulattal fogja ezt az esetet tárgyalni.

Grippo előadó védelmezi a politikai intézkedésekre vonatkozó javaslatot és igy szól: Olaszországot, mely oly sok áldozatba került, különösen egy nemzetközi hatalom fenyegeti. (Közbeszólások a szélső baloldalon.) Ezért szükséges, hogy erélyesen védelmezzék. Ha az a helyzet állana elő, hogy választani kellene a szabadság vagy az egység feláldozása közt, nem lehetne habozni, hanem a szabadságot kellene feláldozni. (Tetszés a jobboldalon és a czentrumban. Élénk mozgás.)

Bonasi igazságügyminiszter a javaslat mellett szól és kifejeti, hogy nem érti, mért küzdenek ellene, hiszen az államnak a gyülekezési jogra vonatkozó eddig korlátlan jogait bizonyos határok közé szoritja. Nem azt jetenti-e ez, hogy az önkény utját elzárják? Nem a szabadság garancziája-e? (Helyeslés.) A vitát bezárják. *Nofri* és *Gallini* mógositások megokolása mellett obstrukcziós beszédeket mondanak, melyek az ülés végéig tartanak.

Az angol alsóház ülése.

London, junius 15. *Chamberlain* gyarmatügyi államtitkár kijelenti, hogy a szesznemüeknek a középafrikai gyarmatokban való vámkezelésére vonatkozólag nemrég aláirt egyezmény a szeszre gallononkint 3 shillingnyi minimális vámot állapit meg, az egész szesz-zonában Dahomey és Fogot kivéve, hol a vám mintegy *30 pence* lesz gallonkint. A mai ülés további folyamán kijelentette *Chamberlain,* hogy Milnert felhatalmazta arra a nyilatkozatra, hogy 1896. óta közte (Chamberlain) és *Rhodes* között semmiféle eszmecsere nem volt a transvali ügyeket illetőleg. Felhasználja az alkalmat arra, hogy óvja a házat, ne adjon hitelt annak a számos hirnek, a melyeket olyan időben mint a mostani, nagyon is felismerhető czélból koholnak. Az a hir, hogy ő előkészületeket tett abból a czélból, hogy Angországot elhagyja, teljesen valótlan. Sem itt, sem Francziaországban nem rendelt kocsit (Derültség.) és semmiképen sincs szándékában Londont mostanában elhagyni.

Ashmead-Bartlett azt kérdi, igaz-e, hogy a boér kormány jelentékeny pénzösszegeket költött a fokgyarmati angolellenes propagandára.

Chamberlain azt válaszolja, hogy eddig semmiféle jelentés nem érkezett hozzá; erről a tárgyról tehát nincs mit közölnie.

A békekonferenczia.

Hága, junius 15. (Reuter.) A veres-kereszt ügyeivel foglalkozó albizottság ma délelőtt *d'Asser* megbizott elnöklésével ülést tartott. Az előadó a mult ülésben nyilvánult kivánságoknak megfelelően módositotta jelentését. *Mahan* megbizott kijelentette, hogy hozzájárul az előadó javaslataihoz, bár azok nem tartalmaznak intézkedéseket oly hajótöröttek helyzetéről, kiket a tengeri csata szinhelyének véletlenül közel járó hajók vesznek fel. A 9. czikket erre elfogadták, épugy a 10. czikket, mely szerint sebesült és beteg hajótörötteket, kik a helyi hatóság engedelmével semleges kikötőkben partra szallottak, e hatóságok felügyelet alatt tartoznak tartani, továbbá, hogy azok nem vehetnek ujból részt a hadmüveletekben és hogy a betegápolás és temetés költségeit az az állam viseli, melyhez a hajótöröttek tartoznak. *D'Asser* elnök ezután utalt arra, mily előnyös volna, ha a konferenczia tartama alatt az albizottság által elfogadott tervezet alapján az egyezmény aláirattatnék.

Renault csatlakozott e nézethez.

Bildt javaslatára elhatározták, hogy az egyezmény tervezete a konferenczia elé terjesztendő. A tervezet az elfogadott czikkeken kivül bevezető és záró czikket is tartalmaz, a melyek az aláirás és ratifikáczió alakszerüségeiről szólanak.

Fischer köszönetet mondott *d'Asser* elnöknek és konstatálta, hogy az albizottság munkálkodásainak eredménye abban áll, hogy a pozitiv nemzetközi jogba humanitárius intézkedéseket is felvesznek, a minek szüksége már hosszu idő óta érezhetővé vált.

A közönség köréből.

Magyar keramiai gyár részvény-társaság

1898-iki szelvényét **folyó évi junius hó 16-ától a „Magyar ipar- és kereskedelmi bankrészvény-társaság"**-nál (Nádor-utcza 4.)

12 frttal o. é.

váltja be.

(Utánnyomás nem dijaztatik.) 36304

KÖZGAZDASÁG.

Bern, junius 15. A szövetségtanács a szövetségi gyülés elé határozati javaslatot terjesztett, mely szerint a szövetségtanács felhatalmaztatnék, hogy a jövendőbeli szövetségi vasuti kezelés számlájára megszerezze ama svájczi vasutak kötvényeit, melyek a vasutvisszavásárlásba bevonatnak. Az ilyen kötvények átvétele $3^1/_2\%$-os hasonló névértékü szövetségi kötvények ellenében történnek, melyek a szövetség jövőbeli vasuti adósságának egy részét képeznék. A szövetségtanács felhatalmaztatik, hogy ily vasuti kötvényeket készpénzen oly összegekért szerezzen meg, melyeket a jövőbeli vasuti adósság $3^1/_2\%$-os kötvényeinek kibocsátása által folyósit. A vasuti kötvények mindenkori átvételi árfolyamának megállapitása, a szövetségi kötvények kibocsátási árfolyamának megállapitása és a kölcsön közelebbi modalitásainak az általános törlesztési terv keretén belül való szabályozása a szövetségtanács dolga, mely e részben előzőleg egy általa kiküldendő szakértő bizottság véleményét fogja meghallgatni. Ily szerzéseknek összege, melyek vétel vagy csere utján történnek, 200 frankban állapittatik meg. Ezzel egyuttal hasonló összegü állami kölcsön felvétele engedélyeztetik.

Berlin, jun. 15. A képviselőház második olvasásban tárgyalja a Rajna-Elba-csatorna építéséről szóló törvényjavaslatot, a melyet a bizottság elvetett.

Hohenlohe herczeg birodalmi kanczellár ujra elfogadásra ajánlja a javaslatot és megczáfolja a javaslat ellenében támadt aggodalmakat, majd kijelenti az állami kormány nevében, hogy a csatorna kiépítését most is sürgős szükségnek tartja. A csatorna szükséges kiegészitése a monarchia forgalmi vonalainak, a gazdaság valamennyi ágára áldásthozó és a közjólétet emelő kulturmü és növeli az egész haza védőerejét. Az állami kormány elismeri ugyan, hogy a csatorna kiépitése a termelési és fogyasztási viszonyokban változásokat fog előidézni, a melyek az ország némely részeinek hátrányára válhatnak és a vita folyamán vissza fog térni erre a kérdésre, de már most is kijelenti, hogy idejekorán czélszerü intézkedéseket fog tenni e károk elháritására, viszont azonban elvárja, hogy az országgyülés ne vonja meg jóváhagyását olyan vállalattól, a melynek kivitelét az országgyülés 1886-ban törvénynyel kötelességévé tette a kormánynak. (Helyeslés.)

Heeremann (czentrum) azt inditványozza, hogy a javaslatot küldjék vissza a bizottságnak azzal, hogy szerezzen tudomást a kompenzácziók mivoltáról.

A ház 240 szavazattal 160 ellenében ilyen értelmü határozatot hoz.

Berlin, jun. 15. A birodalmi gyülés harmadik olvasásban nagy többséggel elfogadta a rokkantbiztositásról szóló törvényjavaslatot.

Bern, jun. 15. A nemzeti tanács 116 szavazattal 9 ellenében elhatározta, hogy megkezdi a szabadalmazott központi jegybank létesitéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Négy tanácsos nem szavazott.

Newyork, junius 15. *Liszt* 2.85. *Buza* juniusra $83^2/_8$, juliusra 83.—, augusztusra $84^3/_8$. *Tengeri* juniusra $40^6/_8$.

Chikágó, junius 15. *Buza* juniusra 77.—. *Tengeri* juniusra $34^7/_8$.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A pozsonyi téli kikötő. A földmivelésügyi miniszter a pozsonyi téli kikötőben szükséges mintegy 888.000 m³ kő- és kaviesanyag kotrására és kapcsolatos beépitésére, illetve elhelyezésére közelebb nyilvános versenytárgyalást fog kiirni. Ezen nagyszabásu téli kikötőnek a földmivelésügyi miniszteri tárcza terhére fedezett költségei mintegy egy millió forintba fognak kerülni és már 1897. évben kezdettek meg a szárazban kiemelt földmunkálatokkal. Ezen téli kikötő mintegy 225 gőzös és uszályhajó befogadására oly módon készül, hogy az forgalmi kikötővé is átalakitható. A részben a földmivelésügyi miniszter Pozsony szab. kir. várossal tárgyalásokat is folytatott és kijelentette, hogy elvileg hajlandó a téli kikötőt ily czélra a szabad királyi városnak átengedni.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Pozsonymegye termése.** Pozsonymegyében — mint levelezőnk jelenti — buzával 72.308 hold, rozszsal 57.259 hold, árpával 104.089 hold, zabbal 16.168 hold van bevetve. Ebből várható 579.225 métermázsa buza, 441.043 métermázsa rozs, 790.430 métermázsa árpa és 114.608 métermázsa zab.

* **Időjárás.** Az országos meteorológiai intézet jelentése szerint az időjárás 1899. junius hó 15-én a következő volt: Tegnap elvétve esett egy kevés eső, ma reggel az ország déli részein van gyenge esőzés. Károlyvároson, Zomborban, Drenkován, Zsombolyán, Szegeden, Nagyszebenben 1—3 mm. Herényben 6 mm. Az idő különben aránylag még mindig hüvös, bár az éjjeli lehülés mérséklődött.

Bács-Almás és környéke felett tegnapelőtt iszonyu orkán dühöngött, mely a virágzásban álló szőlőkben sok kárt tett. A gabonákat a szélvihar megdöntötte. Az időjárás szeszélyessége folytán — borus esős idő lévén — a levegő annyira lehült, hogy téli ruhákban kell járnunk, most pedig a vegetácziónak melegre van szüksége, sok helyen a gabonákban *rozsda* mutatkozik. s

* **Bonyhádi tájmarhavásár.** A tejelő képessége miatt méltán hiressé vált ugynevezett bonyhádi tájmarha tenyésztésének az egész országban leendő elterjesztése érdekében a földmivelésügyi kormány *Högyészen*, a bonyhádi tájmarha tenyésztésének központján, minden hónap első keddjén havi vásárt tartat abból a czélból, hogy az ország bármely vidékén lakó tenyésztő, ha ezt a fajmarhát beszerezni óhajtja, a hónap minden első keddjén egy helyen találhassa meg a szükségletének megfelelő anyagot és ne legyen kénytelen azt falururól-falura járva, vagy a közvetitő kereskedelem utján beszerezni. E vásárok nagy kényelmére vannak a vevőközönségnek azért is, mert Högyész község elöljárósága előzetes értesités esetén szivesen gondoskodik a Budapest-fiumei fővonalon a közelben fekvő szakály-högyészi állomásra kocsikról és a vevők elszállásáról, sőt kivánatra a megvett marha elszállitásáról és kisérteteséről is. A felhajtás az év különböző szakaihoz és a kereslethez alkalmazkodva 400—1000 drb között váltakozik és képviselve van a tájmarha minden neme a növendék és hasas üszőtől kezdve a friss fejős tehénig nagy választékban. A nemrég tartott vásárra felhajtatott 405 drb., közötte 55 drb friss fejős tehén szopós borjuval együtt 120 frttól 260 frtig, fejős tehén borju nélkül 100—180 frtig, növendék üsző és birka $^1/_2$ éves kortól 2 évesig 45— 165 frtig.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **A szegedi országos mezőgazdasági kiállitás** csongrádmegyei csoportjának minél teljesebbé tételére a megyei gazdasági egyesület kebelében központi kiállitási bizottság alakult, mely már megállapitotta munkaprogrammját s a kiállitásban való részvételre felszólitotta ugy a gazdaközönséget, mint a házi iparral és mezőgazdasági ipari termékek előállitásával foglalkozókat. A bizottság határozatából a tiszáninneni és tiszántuli járások községeibe dr. *Cicatricis* Lajos és dr. *Ecseri* Lajos utaznak ki, hogy a kiállitásnak propagandát csináljanak, a csongrádi járás községeibe pedig *Máthéffy* László és *Banfalvi* Lajos, a kik *Sohlya* Gyula csongrádi főjegyzővel a napokban fogják megalakitani Csongrádon a helyi bizottságot. Csongrádról leginkább a szőlő- és gyümölcs-kiállitásban fognak a gazdák résztvenni.

SORSOLÁS.

— **Az osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő főbb nyereményeket huzták ki: **70.000** koronát nyert 47667. **25.000** koronát nyert 63391. **5000** koronát nyert 46811. **3000** koronát nyertek 55377 74727. **2000** koronát nyert 23230. **1000** koronát nyertek 30615 58248. **500** koronát nyertek 17690 24525 25580 28477 29040 31401 45508 48541 89761 13553 97648. **300** koronát nyertek 16130 18177 18663 19566 25109 27348 29526 29774 29825 39551 43644 71072 73515 78418 39713 96239.

— **A budai sorsjegykölcsön** XLVI-ik sorsolása ma délután ment végbe a régi városháza tanácstermében *Vasilievits* János tanácsos elnöklete mellett. A sorsolást *Szlatiny* Ferencz számtanácsos vezette. A főnyeremény: **20.000** frtot nyerte a 28763. sz. sorsjegy; **1000** frtot nyert: 2352. sz.; **200—200** frtot nyertek: 20836 24788 35143 42672 47095 számok; **100—100** frtot nyertek: 7291 11181 12201 10957 49605 6303 8543 10503 25023 10204 39084 6039 31494 14273 37882 37278 3790 45727 számok. Kihuztak ezenkivül 975 sorsjegyet, [illegible] nyereményt.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A tőzsdetanács hirdetménye.** A budapesti áru- és értéktőzsde tanácsa tudatja, hogy a magyar folyam- és tengerhajózási r. t. részvényei mától kezdve szelvény nélkül s az 1899. év január hó 1. napjától 5%-os kamatokkal árultatnak s jegyeztetnek a tőzsdén.

** **A «Klotild» első magyar vegyipar-részvénytársaság** ma tartott közgyülése az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentéseket, valamint a mérleg- és zárszámadásokat jóváhagyta és a lefolyt évre a megfelelő leirások eszközlése után 5% osztalék kifizetését határozta el, mely holnaptól kezdve fizettetik a «Magyar ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaság» pénztáránál.

** **A magyar keramiai gyár részvénytársaság** ma tartotta évi rendes közgyülését *Tolnay* Lajos országos képviselő elnöklete alatt. Az igazgatósági jelentés szerint a lefolyt üzletév eredménye, daczára a tégla- és kerámiüzletben beállott pangásnak és a közmunkák jelentékeny megszoritásának, teljesen kielégitőnek mondható. Az értékcsökkenések leirása után 313.588 korona 43 fillér tiszta nyereség mutatkozik, a melyből a tartalékalap dotálása és egyéb jutalékok levonása után a részvények szelvényeinek egyenkint 24 koronával leendő bevallására 240.000 koronát forditanak. A fenmaradó 20 802 korona 19 fillért uj számlára viszik át. A szelvények e hó 16-ától kerülnek beváltásra. A jelentés végül köszönetet mond az országos iparegyesületnek az ez évi arany diszéremért, melylyel a vállalatot kitüntette. A közgyülés a jelentést tudomásul vette és az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta.

KÖZLEKEDÉS.

() **A lipótmezei vasut** első és második szakaszára vonatkozó épitési terveket a főváros tanácsa már letárgyalta és megadta a helyhatósági épitési engedélyt. A miniszter az első szakaszra vonatkozó tanácsi határozatot azzal a kiegészitéssel hagyta helyben, hogy a Rieger-féle telepnél egy utátjárát kell beigtatni. A második szakaszt illető épitési engedélyből a tanács kizárta a csalogány-utczán vezető vonalrészt, a melyre nézve azt a kérelmet terjesztette a kereskedelmi miniszter elé, hogy az utcza kiszélesitése egészben a baloldalon hajtassék végre. A miniszter e kérelem elutasitása mellett felhivta a tanácsot, hogy a függőben tartott engedélyt nyolcz nap alatt adja meg.

() **A német-osztrák-magyar belhajózási kötelék** ez évi szeptember 2—5-én fogja ülését tartani, még pedig ezuttal *Budapesten*. A magyar hajózási egyesület felkérésére a köteléki ülés védnökségét *Frigyes* főherczeg vállalta el.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Junius 15. —

Gabonatőzsde.

A készáruüzlet buzában ma is barátságos hangulattal nyilt meg. Minthogy azonban a kinálat gyenge volt s a vásárlásban csak néhány malom vett részt, a forgalom szük mederben mozgott. Összesen 10.000 mm. buza kelt el változatlan árakon, kivévén a finomabb fajtákat, melyekért 5—10 krajczárral magasabb árakat fizettek. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki:* 100 mm. 79·5 k. 10 frton, 400 mm. 79·5 k. $9.97^1/_2$ frton, 100 mm. 79·5 k. $9.82^1/_2$ frton, 100 mm. 79 k. 9.85 frton, 200 mm. 78·5 k. 9.90 frton, 400 mm. 77 k. 9.80 frton, 150 mm. 75 k. 9.55 frton, 100 mm. 75 k. 9.60 frton, mind három hónapra.

Fehérmegyei: 150 mm. 77 k. 9.75 frton, 450 mm. 76·6 k. 9.75 frton, 650 mm. 76·2 k. $9.72^1/_2$ frton, 600 mm. 75 k. $9.87^1/_2$ frton, mind három hónapra.

Pestmegyevidéki: 200 mm. 80 k. $9.87^1/_2$ frton, 100 mm. 79 k. 9.85 frton, 500 mm. 78·5 k. 9.65 frton, 100 mm. 78 k. 9.70 frton, 300 mm. 78 k. 9.75 frton, 250 mm. 77·5 k. 9.70 frton, 300 mm. 77·5 k. 9.70 frton, 100 mm. 76·5 k. 9.65frton, mind három hónapra.

Felsőmagyarvidéki: 1000 mm. 77·8 k. 9.50 frton, három hónapra.

Bácskavidéki: 1350 mm. 73·5 k. 9.40 frton, három hónapra.

Tolnai: 200 mm. 76 k. 9.60 frton, három hónapra.

Raktárból: 1040 mm. 78·3 k. 9.80 frton, három hónapra.

Árpa: 150 mm. 6.20 frton, 100 mm. 6.20 frton, 170 mm. 6.20 frton, 100 mm. 5.85 frton.

Rozs: 350 mm. 7.25 frton, 100 mm. 7.15 frton, 100 mm. 7.05 frton, 100 mm. 7.— frton.

A határidőüzlet gyengébben nyilt meg, de később megszilárdult az irányzat. Az októberi buza tegnapi 8 frt 86 kros árfolyama ellenében ma delig 8 frt 92 krig, októberi rozs 6 frt 85 kr ellenében 6 frt 80 krig emelkedett. Tengeri és zab alig változott. Tengeriben a hozatalok állandóan erősek s az utóbbi 24 órában e czikkből 52.422 mm. érkezett. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza októberre 8.82, 8.80, 8.92, 8.90, 8.95, 8.90 forinton.
Szokványrozs októberre 6.85, 6.88, 6.87, 6.93, 6.89 forinton.
Tengeri juliusra 4.62, 4.64, 4.62 frton.
Tengeri augusztusra 4.71, 4.72 frton.
Tengeri 1900. májusra 4.89, 4.84 forinton.
Szokványzab októberre 5.61, 5.67, 5.65 frton.

Déli 1 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak:

Szokványbuza juniusra	frt	9.35— 9.40
Szokványbuza októberre	frt	8.90— 8.91
Szokványrozs októberre	frt	6.83 — 6.93
Tengeri juniusra	frt	4.57 — 4.5
Tengeri juliusra	frt	4.62— 4.63
Szokványzab októberre	frt	5.63— 5.66
Repeze augusztusra	frt	13.——13.05

Délutáni forgalom.

A délutáni tőzsdén alacsonyabb berlini jegyzésekre, a hol a buza ára $1^1/_2$ márkával esett, gyengült az irányzat. — Köttetett:
Szokványbuza októberre 8.90—8.86 frtig.
Szokványrozs októberre 6.89—6.85 frtig.
Tengeri juliusra 4.61—4.62 frtig.

Délután 4 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak:

Szokványbuza októberre	frt	8.86— 8.87
Szokványrozs októberre	frt	6.86— 6.87
Tengeri juliusra	frt	4.61— 4.62
Tengeri augusztusra	frt	4.69 — 4.70
Tengeri 1900. májusra	frt	4.82— 4.84
Szokványzab őszre	frt	5.63 — 5.65
Káp. repeze augusztusra	frt	13.10—13.20

Terménytőzsde.

Terményekben ma sem volt forgalom.
Disznózsir szilárdabb, *szalonna* gyengébb irányzatot követett.
Szesz, nyersáru 16.50—16.75 frt.

Értéktőzsde.

Aggódó várakozással néz Magyarországon mindenki, tehát a tőzsde is az idei aratás elé, a melyről már csak két hét választ el. Ha az eredmény kedvező lesz, ugy közgazdaságunk uj életre fog kelni általa s a pénzügyi tevékenységet is nagyobb elevenségre fogja serkenteni. A ma közzétett hivatalos jelentés a legjobb reményekre jogosit, s a mai tőzsdén is kedvező hangulatot keltett. Igaz, hogy a mérvadó üzérkedési értékek árfolyama nem emelkedett jelentékenyen, de ezt csak a kedvezőtlen berlini tőzsdei tudósitások akadályozták meg. Az ottani spekuláczió ugyanis, a melynek berlini értékekben a la baisse nagy mértékben érdekelve van, napról-napra kedvezőtlenebb hireket bocsát világgá az ottani bányapiacz helyzetéről mi által sikerül neki az árfolyamokra nyomást gyakorolni s a német közönséget, a mely a la hausse van óriási mértékben érdekelve, eladásokra birni. A mi tőzsdénk a berlini eseményekkel szemben teljesen tartózkodó, minek következtében nálunk a kedvező tudósitások is hatástalanok maradnak. Ma mindazonáltal barátságosabb hangulat uralkodott s a két hitelrészvény valamint az osztrák-magyar államvasut részvényei 0·75 frttal emelkedtek. Ideiglenesen gyengült az irányzat, mert Berlinben a magánkamatláb 4%-ra emelkedett. A zárlat azonban ismét szilárd volt.

Előtőzsde.

A tegnapi frankfurti esti tőzsde lanyha zárlata daczára, az előtőzsde barátságos hangulatban nyilt meg, mivel a hivatalos jelentés a vetések állásáról kedvező hatást gyakorolt. Osztrák hitelrészvények nagymérvü helyi vásárlásokra emelkedtek. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 358—358.60, magyar hitelbank 388—387.50, osztrák-magyar államvasut 356.50—357.10, rimamurányi vasmü 306.75—307.75, közuti vasut 377, városi villamos vasut 222.50—222.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 358.30—358.60, magyar hitelbank 387.50—358.—, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 259.75—260.75, magyar ipar- és kereskedelmi bank 101.——101.50, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 249.75—250.—, osztrák-magyar államvasut 357.——357.25, déli vasut 69.50—69.75, rima-murányi vasmü 307.25—307.50, magyar koronajáradék 97.——97.10, közuti vasut 377.——377.50, városi villamos vasut 222.25—222.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde csekély üzlet mellett nyugodtan folyt le. Magyar jelzálogbank részvények, valamint közutiak kissé hanyatlottak. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 358.30—358.80-ig, magyar hitelbank 388.25—388-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 249.——28.475, déli vasut 70.——69.75, oszták-magyar államvasut 356.80—357.20, déli vasut 70—69.75, magyar koronajáradék 97—96.95, közuti vasut 376.50—375.50, városi villamos vasut 222.25—221.75. — Helyi értékekben köttetett: Hazai bank 112.50. kereskedelmi bank 1423—1425, salgó kőszénbánya 328—326, czukoripar 1081—1082.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 358.60—358.70 ig, magyar hitelbank 388.——388.25-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 259.50—260.—, magyar ipar- és kereskedelmi bank 101.——101.50-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 248.50—249.—, osztrák-magyar államvasut 357.——357.25-ig, déli vasut 69.75—70.—-ig, rimamurányi vasmü 307.——307.50 ig, magyar koronajáradék 96.90—97.10, közuti vasut 376.——376.50-ig, városi villamos vasut 222.——222.50-ig.

Prämium-üzlet: Dijbiztositások: osztrák hitelrészvényben holnapra 1.50—2.— frt, nyolcz napra 3.50—4.— forint, junius végére 5.——6.— frt, julius végére 9.—10.— frt.

Utótőzsde.

Gyengébb kezdet után, berlini kedvezőbb jelentésekre megint javult az irányzat. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 358.50—358.75, magyar hitelbank 388.——388.25, osztrák-magyar államvasut 356.90—357.20-ig, városi villamos vasut 222.50.

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 358.70—358.80, magyar hitelbank 388.25—388.50, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 259.50—260.—, magyar ipar- és kereskedelmi bank 101.——101.50, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 249.——249.50, osztrák-magyar államvasut 357.20—357.50, déli vasut 69.75—.70—, rimamurányi vasmü 307.——307.50-ig, magyar koronajáradék 96.95—97—-ig, közuti vasut 376—376.50-ig, városi villamos vasut 222.50—222.75-ig.

Sertés kereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Kőbánya, junius 15. *A)* Hizott sertésárak: I. *Magyar* elsőrendü: Öreg nehéz 42—$42^1/_2$ kr. Öreg közép 42—$42^1/_2$ kr. Fiatal nehéz 44—$44^1/_2$ kr. Fiatal közép $44^1/_2$—45 kr. Fiatal könnyü 45—46 kr. II. *Magyar szedett:* Nehéz —.— kr. Közép —.— kr. Könnyü —.— kr. III. *Romániai:* Nehéz —.— kr. Közép —.— kr. Könnyü —.— kr. IV. *Romániai eredeti* (Stachl): Nehéz —.— kr. V. *Szerbiai:* Nehéz 44—45 kr. Közép $43^1/_2$—$44^1/_2$ kr. Könnyü 45—46 kr.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett, egy kilogramm sulyra krajczárokban értendők. Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az eletre páronkint 45 klgr. vonandó le a sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vetetik irányadónak.

Sertéslétszám: 1899. év jun. 13. napján volt készlet 47 484 db. 1899 junius 14. napján felhajtatott 594 db, junius 14. napján elszállittatott 281 drb, junius 15. napjára maradt készletben 47.797 drb. A hizott sertés üzletirányzata: Csendes.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenczvárosi petroleum-rakodónál levő székes fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése junius 14-én. Előző napról visszamaradt 685. Uj felhajtás 438 összes felhajtás 1123. Budapesti fogyasztásra elszállittatott 512, eladatlanul visszamaradt 609. Napi árak: 120—180 kilogr. sulyban 44—45 kr.-ig. 220—28[illegible] klg. sulyban 43—45 kr.-ig. 320—380 klg. sulyba[illegible]2—45 kr.-ig. Öreg nehéz 41—44 kr.-ig. Malaczok [illegible]—42 kr.-ig. A vásár hangulata lanyha volt.

Gabona f[illegible]almi kimutatás.

A m. kir. központi s[illegible]ikai hivatal kimutatasa az 1899 évi junius hó 13-án est[illegible]rától junius 14-én esti 6 óráig *Budapestre* vasuton é[illegible]ajón érkezett s innen elszállitott gabonaküldeményekről [illegible] a budapesti fővámhivatalnál előjegyzett gabona- és lis[illegible]ennyiségekről:

Az áru megnevezése	Érkezett: vasuton	Érkezett: hajón	Érkezett: együtt	Elszállittatott: vasuton	Elszállittatott: hajón	Elszállittatott: együtt
	métermázsa					
a) helyi forgalomban						
buza	6789	12374	19163	—	—	—
rozs	409	834	1243	—	—	—
árpa	553	395	948	—	—	—
zab	1256	8992	10248	—	3037	3037
tengeri	413	52009	52422	304	—	304
összesen	9420	74604	84024	304	3037	3341
b) átmeneti forgalomban						
buza	—	—	—	—	—	—
rozs	—	—	—	—	—	—
árpa	—	—	—	—	—	—
zab	—	—	—	—	—	—
tengeri	—	—	—	—	—	—
összesen	—	—	—	—	—	—

c) a fővámhivatalnál előjegyeztetett

Az áru megnevezése	A visszkivitel czéljából valóbehozatalra előjegy. mennyiség métermázsakban	Az áru megnevezése	A visszkivitelre előjegyzett mennyiség métermázsakban
buza	3640	buzaliszt	6780
rozs	—	rozsliszt	—
árpa	—	árpaliszt	—
összesen	3640	összesen	6780

Magánhajók forgalma.

— Junius 13—15. —

Budapestre érkezett: «Haladás» Tisza-Dobbról 4143 mm. buzával, «Ferencz» Aradról 4696 mm. buzával, «Nábob» Verbászról 1974 mm. buzával, «Tibor» Mohácsról 91 mm. buzával, 202 mm. árpával, 131 mm. zabbal és 876 mm. rozszsal, «Gambeta» Petrováczról 222 mm. buzával, 1040 mm. tengerivel és 1036 mm. zabbal, 10. sz. u. Duna-Szekcsőről 624 mm. buzával, «Duna» Adonyból 470 mm. buzával, 114 mm. zabbal, 767 mm. rozszsal és 61 mm. köleskásával, «Ipar» Duna-Pentelérol 1233 mm. buzával és 187 mm. árpával, «Archimedes» Ercsiről 641 mm. buzával, 128 mm. árpával és 84 mm. rozszsal. «Olga» Pancsováról 506 mm. buzával és 1259 mm. tengerivel, «Szövetség» Petrováczról 2004 mm. tengerivel, «Ipar» Cservenkáról 2066 mm. buzával, «Rózsa» Torzsáról 1825 mm. buzával, «Ágnes» Szegzárdról 1751 mm. buzával, 12. sz. u. Petrováczról 2134 mm. tengerivel, «Vilma» Petrováczról 1940 mm. tengerivel.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, junius 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A prolongáczió ma könnyen folyt le. A vetések állásáról érkező jelentések is kedvező hatást gyakoroltak a spekuláczióra, a mely határozottan szilárd irányzatot követett. Az árfolyamok is emelkedő irányzatot követtek. Valuták változatlanok.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 358.25, magyar hitelbank 387.50, Länderbank 239.50, unionbank 320.—, anglo-bank 152.75, bankegyesület 274.—, osztrák-magyar államvasut 356.75, déli vasut 69.75, alpesi bányarészvények 237.25, rimamurányi 306.75, török sorsjegy 65.—, német birodalmi márka 58.96.

A *déli tőzsdén* az árak tartották magukat. — Köttetett: Osztrák hitelrészvény 358.37, magyar hitelbank 387.50, Länderbank 239.50, unionbank 320.—, angló bank 152.50, bankegyesület 274.—, Tramway 487, osztrák-magyar államvasut 356.75, déli vasut 70.—, elbavölgyi vasut 263.50, dohányrészvények 141.50, alpesi bányarészvények 237.10, rimamuranyi vasmü 307., prágai vasipar 1262.—, májusi járadék 100.80, magyar koronajáradék 97.—, török sorsjegyek 65.—, német birodalmi márka 58.96.

Később a helyzet változatlan.

A *délutáni magánforgalomban* a déli tőzsde zárlata után maradt: Osztrák hitelrészvény 358.50, magyar hitelbank 389.—, angol-osztrák bank 152.50, bankegyesület 274.75, Unionbank 320.—, Länderbank 239.75, osztrák-magyar államvasut 357.25, déli vasut 70.12, elbavölgyi vasut 263.50, északnyugati vasut 249.50, török dohányrészvény 141.75, rima-murányi vasmü 307.50, alpesi bányarészvények 236.90, májusi járadék 100.50, magyar koronajáradék 96.90, török sorsjegy 65.40.

Bécs, junius 15. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 119.40, tiszai és szegedi kölcsönsorsjegy 138.—, magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.80, magyar kel. vasut áll. kötvény 120.10, magyar leszámitoló- és váltób.-részvény 259.—, magyar kereskedelmi bank 1423, magyar koronajárad. 96.90, 4%-os magy. földtehermentesitési kötv. 95.25, magyar hitelbank-részvények 388.50, magyar nyeremény-k.-sorsjegy 161.—, kassa-oderbergi vasut-r. 186.10, rimamurányi vasmü 307.—.

Bécs, junius 15. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papir-járadék 100.50, 4%-os osztrák aranyjáradék 119.45, 1860. sorsjegy 139.40, osztrák hitelsorsjegy 202.50, angol-osztrák bank 152.50, bécsi Bankverein 274.75, osztrák-magyar bank 918.—, déli vasut részvény 70.—, dunagőzhajózás társulat 422.—, dohányrészvény 141.25. cs. és kir. vert arany 5.69, német bankváltók 58.92, 4·2%-os ezüstjáradék 100.20, osztrák koronajáradék 100.40, 1864. sorsjegy 194.75, osztrák hitelintézeti részvény 358.87, union-bankrészvény 320.—, osztrák Länderbank 239.75, osztrák-magyar államvasut 357.13, elbavölgyi vasut 263.—, alpesi részvények 236.75, 20 frankos arany 9.55, londoni váltóár 120.50, bécsi Tramway 487.—. Nyugodt.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, junius 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Jóllehet a magyarországi vetések állásáról kiadott hivatalos jelentés eléggé kedvező és különösen a buzatermés becslése kielégitő, mégis a jelentésnek az a része, a melyaz időjárásról szól, volt nagy hatással a spekuláczióra, a mely szilárd irányzatot követett, a nélkül azonban, hogy az árak emelkedtek volna. — Eladatott: buza május—juniusra 9.48, 9.49 frton, buza őszre 8.98, 8.96, 9.02, 9.01 frton, rozs május—juniusra 7.65, őszi 7.17, 7.16 frton, zab május—juniusra 5.98, őszi 5.92, 5.96, 5.93, 5.95 frton, tengeri julius—augusztusra 4.90, 4.98 frton, május—juniusra 4.85, 4.87 frton, repcze augusztus—szeptemberre 13.15, 13.25 frton. Felmondtak: 500 mm. buzat, 500 mm. zabot és 500 mm. tengerit.

Délután csak gyér forgalom volt és az árfolyamok is csak lényegtelenül változtak s az irány bágyadt külföldi jelentések daczára aránylag szilárd volt. — Köttetett: buza május—juniusra 9.48 frton, buza őszre 9.01—8.98 frton, rozs őszre 7.15 frton, tengeri szeptember—októberre 5.05 frton. Egyéb kötés nem fordult elő. Jegyeztek: rozs május—juniusra 7.60—7.65 frton, zab május—juniusra 5.96—5.97 frton, tengeri május—juniusra 4.88—4.89 frton, repcze augusztus—szeptemberre 13.15—13.25 frton. A készárupiaczon az irány jelentéktelen üzlet mellett szintén jól volt tartva és buzában még 5 krral magasabb árakat követeltek.

Szesz. Nyersáru 18.——18.20 frt.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Berlin, junius 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Azok után a tegnapi forcirozott blancoeladások után, melyek a hivatalos utótőzsde zárlata után bányaés bankértékekben történtek, a mai megnyitásnál ezek az értékek fedezeti vásárlásokra százalékonkint emelkedtek. A többi forgalmi tér csendes volt. Spanyol járadék magasabb annak reményében, hogy a juliusi szelvényt teljesen kifizetik. Később elbágyadt az irány. Helyi értékek arra, hogy a csatornatörvényjavaslatot a porosz képviselőházban bizottsághoz utasitották, elbágyadtak. Később az irány a magánkamatláb 4%-ra való emelkedése miatt elbágyadt. Az utótőzsde megszilárdult.

Berlin, junius 15. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészvény 223.90, osztrák-magyar államvasut 152.40, osztrák déli vasut 31.25. Szilárdult.

Frankfurt, junius 15. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 223.90, osztrák-magyar államvasut 152.50. Nyugodt.

Hamburg, junius 15. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 223.90. Nyugodt.

Hamburg, junius 15. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék 100.05, osztrák aranyjáradék 101.—, osztrák ezüstjáradék 99.90, osztrák hitelrészvény 223.80, osztrák 1860-as állami sorsjegy 147.—, osztrák-magyar államvasut 152.—, osáztrk déli vasut 31.50, olasz járadék 95.—. Nyugodt.

Páris, jun. 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Aranybányarészvények és rézpapirok ma érzékenyen hanyatlottak. Különben a tőzsde igen szilárd volt, mert a minisztenválság gyors megoldását várják.

3 óra 40 perczkor záródnak: 3%-os franczia járadék 102.22, $3^1/_2$%-os járadék 102.82, magyar aranyjáradék 102.80, osztrák aranyjáradék 102.15, olasz járadék 96.40, osztrák déli vasut 156, török dohányrészvény 308.—, Banque de Paris 1125, ottomán bank 581. Nyugodt.

London, junius 15. (Megnyitás.) $2^3/_4$%-os angol consol $108^3/_4$.

London, junius 15. (Zárlat). Magyar aranyjáradék $101^1/_2$, osztrák déli vasut $6^1/_4$, angol consol $108^3/_4$, uj spanyol járadék $65^1/_4$, olasz járadék $95^1/_4$, 4%-os rupia $66^5/_8$, ezüst $27^3/_4$. bécsi váltóár 1221. Magánkamatláb $2^1/_8$%. Állandó.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Prága, junius 15. *Nyersczukor* Aussigban 14.40 frt, finomitvány Prágában 36.— frt.

Trieszt, junius 14. Czukor nyugodt, készáru $14^1/_8$—$15^1/_8$ forint, október—deczemberre és november—márcziusra $13^7/_8$—$14^1/_4$ frt.

Hamburg, junius 15. *Kávé* juniusra $27^3/_4$, szeptemberre $28^1/_4$, deczemberre $28^3/_4$ fillér fontonkint.

Hamburg, junius 13. *Petroleum* helyben 6.35, nyugodt.

Antwerpen, junius 14. *Petroleum* 17.75. Nyugodt.

Boroszló, junius 15. Buza 16.10, 16.—, rozs 14.30, zab 13.10, szesz (50-es) juniusra 59.20, (70-es) 39.20, tengeri 12.75.

Berlin, junius 15. Szesz 40.80.

Stettin, junius 15. Szesz 38.30.

Köln, junius 15. Olaj 52.50.

Páris, junius 14. *Nyersczukor* 32.75—33.—, állandó; fehér czukor folyó hóra $34.87^1/_2$, juliusra $34.87^1/_2$, nyugodt; julius—augusztusra 35.— október—januárra 31.—, finomitott készáru 106—106.50.

Páris, jun. 15. *Buza* folyó hóra 20.20, juliusra 20.20, julius—augusztusra 20.30, szeptember—deczemberre 20.50, renyhe; *rozs* folyó hóra 13.35, juliusra 13.50, julius—augusztusra 13.50, szept.—deczemberre 13.70, nyugodt; *liszt* folyó hóra 42.90, juliusra 43.30, julius—augusztusra 43.50, szept.—deczemberre 28.10, renyhe; *repczeolaj* folyó hóra 49.75, juliusra 50.—, julius—augusztusra 50.25, szept.—deczemberre 51.25, nyugodt; *szesz* folyó hóra 42.75, juliusra 43.—, julius—augusztusra 43.—, szept.—deczemberre 38.—, nyugodt. **Idő**: felhős.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

A székesfővárosi vásárcsarnok árjegyzései. (*Magánjelentés.*) A mai forgalom elég élénk volt s az árak átlag csekélységgel emelkedtek. Drágább lett a hus, a baromfi, gyümölcs és a vaj. Tojásból 47 darabot olvastak 1 frtért. A rántani való csirke apraja 40, nagyja 60 krajczár darabja. Idei hizott lud élő 2 frt 80 kr, tisztitva aprólék nélkül 1 frt 60 kr.

A mai detailárak ezek:

Husféle. Marhahus eleje 68, leveshus 72, rostélyos, felsál, hátszin fartő 80, marhanyelv 70, vesepecsenye 85, tisztitva 220, növendékhus eleje 38, hátulja 50 kr, borjuhus 72, szegye, lapoczkája 76, czombja 80, szelet 90 kr, sertéshus 60, czombja, lapoczkája 64, karaj és nyulpecsenye 90, nyers sonka 64, prágai sonka 90 kr kilója, zsir 60 kr, háj 56 kr kilója, olvasztani való szalonna 56 kr, ludzsir kilója 1 frt 30 kr.

Baromfi és tojás: Idei csirke darabja 40 kr, tyuk 90 kr, kappan 1.— frt, pulard 80 kr, hizott kacsa 120 kr, hizott lud 2.— frt.

Leölt és tisztitott baromfi: Csirke 50 kr, pulárd 80 kr, kappan 100 kr, lud 160 kr, kacsa 120 kr darabja.

Tojás: Tojás nagyobb 47 darab 100 kr, kisebb 20 db 40 kr, teatojás 6 db 20 kr.

Hal. Ponty 60 kr, harcsa 80 kr, süllő 60 kr, apró kevert hal 30 kr, tök 1 frt, tengeri hal 2 forint, tengeri rák kilója 2 frt 20 kr, édesvizi rák darabja 7 krajczár.

Különlegesség: Alma kilója 35 kr, dió kilója 28 kr. Cseresznye kilója 40 krajczár meggy 35 kr, szamócza literje 40 kr. Teavaj 1 forint 10 krajczár, parasztvaj 90 krajczár, tejföl literje 28 kr, édes turó 20 krajczár kilója, idei burgonya 10 kr, idei zöld borsó literje 20 kr, idei zöldbab kilója 40 kr, idei tök darabja 40 kr, idei paradicsom kilója 50 kr, idei saláta-uborka darabja 12 kr, sampion-gomba 3 darab 10 kr, idei kalarábé darabja 4 kr, spárga kilója 40 kr.

Marhavásár.

Budapest, junius 15. (Braun József és fia czég jelentése az *Egyetértés* számára.) Felhajtatott: magyar ökör 980, magyar tehén 435, szerbiai ökör 1181, szerbiai tehén 138, bika 129, bivaly 99, összesen 2962 darab vágómarha. — Miután ma több idegen vevő vett részt a vásárlásban, ennélfogva az üzlet kedvezőbb irányzat mellett folyt le. — Az egységi árak 1.— frttal javultak métermázsánkint. — Következő árakat jegyeztünk métermázsánkint:

Jómin. elsőrendü magy. hiz. ökrökért	28 frttól	30 frtig
Kivételesen	»	$33^1/_2$ »
Középminőségü magyar ökrökért	25 »	27 »
Alárendelt min. magyar ökrökért	22 »	24 »
Jó minőségü tarka tehenekért	26 »	28 »
Középminőségü »	22 »	24 »
Jómin. szerbiai ökrökért	26 »	31 »
Alárendelt min. ökrökért	20 »	24 »
Bikákért	23 »	30 »
Bivalyokért	18 »	20 »

Juhvásár.

Budapest, junius 12. (Braun József és fia jelentése az *Egyetértés* számára.) Felhajtatott 556 darab birka. A vásár kedvező irányzat mellett folyt le. Következő árakat jegyeztünk: Elsőrendü (ürü) birkákért 18—21 frtig. Jó minőségü birkákért 16—17 frtig páronkint. Jó minőségü (ürü) birkákért 21—22 krig. Középminőségü birkákért 20—21 krig kilogrammonkint.

Bécs, (St.-Marx.) junius 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Felhajtás: 1274 darab. Az üzletmenet lanyha. Az árak $^1/_2$—1 krral olcsóbbak. Prima juh 22—24 krajczár kilónkint.

Szurómarhavásár.

Bécs (St.-Marx), junius 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Felhajtás: 4067 borju, 2864 élő sertés, 1115 leölt sertés, 236 leölt juh és 617 bárány. A borjuvásáron a megcsappant kereslet folytán nagy áresés következett be. A többi czikkben a forgalom pang. Eladatott: leölt borju 30—58 kr, élő borju 26—32 kr, prima 34—45 kr, primissima 46—52 kr, fiatal sertés 38—42 kr, leölt nehéz sertés 48—52 kr, leölt juh 34—44 kr kilónként. Bárány párja 5—12 frt.

Szerkesztői üzenetek.

M. D. *Budapest.* Ujra visszatérünk az emlitett idézetre, most már határozott adatok nyomán. Noha nem állitottuk első izben, hogy bölcs Salamon mondása volt, de határozott tagadásával szemben idézzük *Salamon* Orédikátornak, a *Dávid* fiának Jeruzsálembeli királyának beszédeiből:

„A mi volt, ugyanazon a mi azután is lészen, és a mi most lészen ugyanazon a mi ennek utána is lészen: *és semmi nincsen uj dolog a nap alatt.*" (Prédikátor I. Rész. 9. *Károli* forditás.)

És igy az idézett első eredete mégis csak Salamonra vezethető vissza. A mi *Ben Akiba Józsefet* illeti, az törvénytudó volt, a ki a Talmud szerkesztésében vett részt s különösen a Misna neki köszöni főkép eredetét. Részt vett Bár = Kochba véres lázadásában, ezért Hadrián kivégeztette (135-ben.) A másik *Akibá ha Kóhen* hires talmud tudós volt Mátyás korában Budán. Jótékonyságáért hitsorsosai „nászi" = fejedelem disznévvel ruházták fel, de később kiüzték maguk közül. Prágában telepedett le, s ott talmud iskolát nyitott, mely később nagy hirre vergődött.

J. K. *Budapest.* Tudomásul veszszük, hogy tanácsunkat elfogadta és a mennyiben jóra fog vezetni (a miben nincs kétség) szerencsét kivánunk.

Joel. *Nagymaros.* A beküldött forditás már megjelent az egyik napilapban.

D. K. *Fehértemplom.* Magánlevél ment. Köszönet.

Deborah. Regényforditással ez idő szerint bőségesen el vagyunk látva.

T. J. f. *Pécs.* A fiumei hadtengerészeti akadémiának, a 4 évi tanfolyamnak megfelelőleg, 4 osztálya van. A felvehető növendékek száma 130, ezek közül kincstári ingyenes hely 65, félfizetéses hely 26, alapitványi és fizetéses hely 39. Az iskolai év szeptember 16-án veszi kezdetét és tart junius 30-ig. Julius 1-től a tanév kezdetéig a növendékek gyakorlati kiképeztetésük végett a haditengerészet valamelyik hajóján utazást tesznek. A sikerrel végzett növendékek II. osztályu tengerész-hadapródokká neveztetnek ki. A katonai nevelő- és képzőintézetek általános követelményei szerint felszerelt kérvények a közös hadügyminiszterium tengerészeti osztályához intézendők és szolgálati uton, vagy a legközelebbi hadparancsnokság utján, oda julius 31. előtt eljuttatandók. A magyar állami alapitványi helyekre vonatkozó folyamodványok mindig május 15-ig a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz beadandók. A fizetéses helyeknél az évi 800, illetőleg a félfizetéses helyeknél az évi 400 frt utolsó félévi részletével azon összeg is lefizetendő, mely annak tengerészhadapródi felszerelésére szükséges. A kincstári és alapitványosok felszerelése a közös hadügyi javadalomból történik. A pályázók közül felvételre kijelölt ifjak Fiuméban felvételi vizsgálatot kötelesek tenni.

Loncsl. *Kassa.* Virágadományt mindig el lehet fogadni. Ha az idegen ur, a ki nagysádnak a másik asztaltól virágcsokrot küldött és azt minden feltünés nélkül tiszteletteljesen tette s tényleg ott vetté helyben, egy szegény asszonytól, semmi illemsértő nem lett volna benne, ha elfogadja. Már mostan, nagysád nem fogadta el a virágot s véleményünket szeretné erre nézve megtudni, mert „egy kicsit bántja a dolog, hogy azt az idegen urat megszégyenitette." Erre nézve csak annyi mondani valónk van, hogy a visszautasitásnak is ezer módja van. Ha ugy küldötte vissza a virágokat, hogy az abban a zsufolt étkezőben mindenkinek feltünt, az méltán megszégyenitette az ismeretlen lovagot, a ki különben, levele szerint: „disztingvált megjelenésü." De ha a visszautasitás — a mint hisszük — szerény módon, feltünés nélkül történt, semmi sértőt nem látunk benne. Az illető magára vessen miatta, mert idegen hölgynek virágot küldeni mindig reszkirozással jár. Leveléből azt vesszük ki, hogy sulyosbitó körülményül, mintegy saját mentségére hozza föl, hogy már éjfélre járt az idő. Erre nézve csak az a megjegyzésünk, hogy ha azon a disztingvált megjelenésü uron *nem látszott meg*, hogy már közeledik az éjfél, ugy az idő előre haladottsága nem volt sulyosbitó körülmény. Különben az egész dolog nem olyan lényeges, hogy sok fejtörést czináljon magának miatta.

Felelős szerkesztő: **Dienes Márton.**

Tulajdonos és kiadó:

„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.

Kivonat a hiv. lap junius 15. számából.

Árverések a fővárosban. *Mautner* Adolf 3998 frtra becs. ingós. junius 16. V. ker nagykorona-utcza 10 szám. *Schlesinger* Mór 4464 frtra becs. ingós. junius 16. X ker. jászberényi ut 12. szám. *Pick* Frigyes 4726 frtra becs. ingós. V. ker. Zápolya-utcza 40. szám. *Rotter* Kelemen 360 frtra becs. ingós. junius 16. VI. kerület sziv-utcza 42. szám. *Kohn* Jozefin 681 forintra becs. ingós. junius 16. I. ker. Istenhegy, költő-utcza 9. szám. *Brunner* Miklós 525 frtra becs. ingós. junius 16. IV. ker. fővámtér 6. szám. *Schmidt* Mihály 208 frtra becs. ingós. junius 1. V. ker alkotmány-utcza 22. szam. *Szemenyey* János 448 frtra becs. ingós. julius 25 VI. ker. ó-utcza 8 szám. *Strasser* Adolf E. 4500 frtra becs. ingós. julius 5. V. ker. alkotmány-utcza 22. szám. *Seidler* Miksa 2000 frtra becs. ingós. julius 4. V. ker. alkotmány-utcza 22. szám. *Géber* Katalin 3662 frtra becs. ingós. Ifj. *Bobula* János 2359 frtra becs. ingós. junius 16. VIII. ker. Józse körut 11. szám. Báró *Splényi* Ödön 2810 frtra becs. ingós. julius 3. VII. ker. Erzsébet-kör-ut 2. szám. *Nedelkó* P. 272 frtra becs. ingós. junius 16 V. ker. váczi-körut 66. szám.

Árverések a vidéken. *Stepanov* Zsiváné 209 frtra becs. ingós. junius 17. Nagy-Kikinda. *Milosev* Daniló 6000 frtra becs. ingatl. julius 4. Nagy-Kikinda. *Zsombolyai butorraktár és temetkezési vállalat* 2153 frtra becs. ingós. junius 26 Zsombolya. *Jankulov* Vuka 122 frtra becs. ingatl. julius 3. Módos. *Tanyay* Géza 448 frtra becs. ingós. junius 21. Ujpest Jókai-utcza 4. *Popa* Ravéka 2000 frtra becs. ingatl. julius 10. Szászváros. *Milatovits* Lázár 2316 frtra becs. ingatl. augusztus 19. *Lobmayer* Józsefné 15260 frtra becs. ingatl. julius 11. Debreczen. *Ingiczi* Ignácz 231 frtra becs. ingatl julius 27. Szent-Gotthárd. *Brezina* Tódor 140.000 frtra becs ingatl. julius 12. Halmi. *Tauber* Mór 3268 frtra becs. ingatl. junius 28. Békés-Csaba. *Babeszku* Joszim 451 frtra becs. ingatl. julius 1. Módos. *Rába* László 4533 frtra becs. ingós. junius 12. Mátészalka. *Szikszay* Gyula 3246 frtra becs. ingós. julius 19. Debreczen.

Csődmegnyitás. A nanykanizsai kir. törvényszék részéről *Fehér* Pál nagykanizsai lakos bejegyzett szabómester ellen. Csődbiztosul Huszár Sándor törvényszéki biró, tömeggondnokul dr. Bentzik Ferencz, helyetteséül dr Fábián Zsigmond nagykanizsai ügyvédek neveztettek ki. Bejelentési határidő augusztus 21. A maros-vásárhelyi kir. törvényszék részéről *Kohn* Gidály maros-vásárhelyi kereskedő ellen. Csődbiztos Kovács Béla kir. törvényszéki biró, tömeggondnokul ifj Barátosi Sz. Antal, helyetteséül dr. Ötvös Gyula ügyvédek neveztettek ki Bejelentési határidő aug. 18.

Csődmegszüntetés. A kecskeméti kir. törvényszék részéről *Cserekly*ei Imre kecskeméti lakos ellen, a csőd megszüntettetett.

Napirend 1899. junius 16.

Naptár: Péntek, junius 16. Róm. kath. Reg. Fer. — Prot. Jusztina — **Görög-orosz:** (junius 4.) Metrofán. — Zsidó: Tham. 8. — **Nap kél:** 3 óra 47 perczkor reggel, **nyugszik** 7 óra 43 perczkor este, Hold kél: 12 óra 5 perczkor reggel, **nyugszik:** 11 óra 45 perczkor este.

A miniszterelnök fogad délután 4—5-ig.

A főváros középitési bizottságának ülése d. u. 4 órakor az uj városházán

A főváros pénzügyi és gazdasági bizottságának ülése d. u. fél 5 órakor a régi városházán.

A nemzeti muzeum: régiségtára **nyitva** d. e. 9 órától d. u 1 óráig. — **Többi tárai megtekinthetők 50 kr. dij mellett.**

Országos képtár és a Van Dyck kiállitás az akadémiában nyitva délelőtt 9-től d. u. 1-ig.

Technológiai iparmuzeum nyitva d. e. 9 órátó 11-ig d. u. 3-tól 5-ig.

Tavaszi nemzetközi tárlat városligeti műcsarnokban nyitva délelőtt 9 órától, délután 6 óráig. Belépődij 50 kr.

Iparművészeti muzeum és az iparművészeti társula állandó bazárja az üllői-uton hétfő és péntek kivételéve naponkint 9—1-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva9—1-ig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

A „Hodoló díszfelvonulás" Eisenhut Ferencz óriási körképe látható Városliget. Andrássy ut végén, reggel 9-től este 6 óráig. Belépő dij 50 kr., gyermekjegy 30 kr.

Egyetemi könyvtár nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 3—8-ig

Az iparművészeti muzeum könyvtára nyitva este fél 7-től fél 9-ig.

M. kir. mezőgazdasági muzeum. Városliget, Széchenyi-sziget, történelmi épületcsoport. A gyüjtemények a hétfő napok kivételével, megtekinthetők naponkint d. e. 10 órától 1 óráig és d. u. 3 órától 5 óráig. A látogatás ingyenes

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva d. u. 3 órától 5-ig.

Az 1848—49-iki szabadságharczi emlék-gyüjtemény és Kossuth-muzeum: Stefánia-ut 51. sz. a. délelőtt 9—11-ig.

Nemzeti szalon kiállitása (Ferencziek-tér 9. sz.) nyitva reggel 9-től, esti 9-ig. Belépődij 20 kr.

Magyar kereskedelmi muzeum. Állandó kiállitas: kereskedelem történeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban, d. e. 9—12-ig és délután 3—6-ig. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott 9 órától d. u 2-ig. — Magyar házi ipar központi bazár kerepesi-ut 22. sz. I. emelet d. e. 9-től déli 1 óráig es d. u. 3-tól esti 7 óráig. Tudakozó Iroda és nyilvános szakkönyvtár Kerepesi-ut 20. sz., I. em. d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 9—12-ig.

IDEGENEK NÉVSORA.

Hungária szálloda. Gr. Roemer W. és csal. Plagwitz. — Lvg Biedermann R. neje és kiserete Szigetvár. — Bölönyi I. neje és kiserete Kolozsvar. — Cuppers W. Drezda. — Dr. Hartwig F. Cassel. — Telegdy I. Mezőtelek. — Rellin H. és csal. Stokholm. — Hillengass O. és neje Kiesbaden — Irion G. London. — Brouson D. és neje Salem. — Pobl O. és neje Iglau. — Bendoeim C. Berlin. — Beller C. Kassa. — Kühne E. Kassa. — Mandel C. Debreczen — Schwarcz I. Elesd. — Meyerstein F. Berlin. — Dorau M. Páris. — Hartwig J. Cassel. — Gais P. London. Bauer A. Berger A Igló. — Orbán L. Langer T. Lemberger M. Scharf L. Riess C. Fank C. Löwy L. Bécs.

Metropol szálloda Gr. Berditsoff N. Odessa. — Br. Beichenberg R. Magdeburg. — Markus J. Arokszallas. — Hegedüs I.-né Szolnok. Lanyi E. Eger. — Sarkady J. N.-Varad. — Hokor L. Szeged. — Elek I. Eger. Hojzlsy J Szentes. — Mater S. Stanislau. — Fekete I. N.-Kőrös. Szabó K. Kecskemet — Siegler Gy. Som. — Várady Sándor D.-Pataj. Born J. Gödöllő. — Krusinsky I. Dr W isz J. Debreczen. — Reisner E. Gyula. Neumann J. Szentes. — Friedmann H. Győr. — Feier A. N.-Várag. Szücs F. Mezőtur. — Hovath J Szeged.

Pannonia szálloda. Dr. Belicza P. A.-Maroth. Papp J.-né Nyalas. Fáy At B.-Gyarmat. — Pfaler K. Félegyháza. — Mezőssy B. Ujfehértó. Szappanos G. Solt. — Horny H. Jögeendorf. — Gajzgó B. Kolozsvár. Grosz A. Szászvaros. — Habermann O. Pozsony. — Derzsy J.-né Szolnok. Ress Frigyes Siker. — Piathy N Esztergom. — Kiss J. Sz.-Somlyó. Fischer B. Bécs. — Bosnyák K. Tótmegyer. — Bordai Gy. Pancsova. Schmeltz E. Berlin. — Bhaly F. Igmand

Ifj. Máyer József Erzsébet királyné szállodája. Lvg Ixel J. Venedik. — Somkeresty M. Szék. — Adám K. Veszény. — Sarközy K. Aba. — Br. Janosy V. Debreczen. — Dr. Hirmann F. Zembor. Schmeck I. Bécs. — Enyves M. Esztergom — Nagy Gy. Szeged. — Verbasz B. Mohács. — Varo F. Kolozsvár. — Kopp I. Klagenfurt. — Bastiánela M. Vinkova. — Czirják I. Brünn. — Urieszky D. Brassó. — Buza Ji R. Szombat. — Dozsa K. Sampatak.

Vadászkürt szálloda. Gr. Harbuval C. és kisérete, Berlin — Gr. Krasicki N. és kisérete, Krakkó. — Br. Backe L. és kisérete. München. Dr. Éder O., Kassa — Molnar J. és neje Kecskemét. — Csebol K., Prága. Sebők A., Bakony. — Dr. Leopold L., Pécs. — Krausz M., Pest. — Zácry I., Vaisrló. — Rubinszky L., Szt Pétervár. — Sabaniel N., Bulgária. Rubaffol P., Bulgária.

Elhaltak névsora 1899. junius 14-én.

Erika J. 29 é. N.-Fuvaros-u. 18.
Bihal I. 30 é. Szövetség-u. 27.
Bruder Klára, 37 é. Maglódi-ut 8348.
Uchlár J. 50 é. Utról.
Klauszán I. 39 é. Erzsébetfalva.
Rabiás A. 49 é. Hunyadi téglagyár.
Sztano F.-né 28 é. Család-u. 28.
Gajdon Anna, 30 é. Verseny-u. 22.
Hans R. 20 é. Hernád-u. 23.
Ehrlich M. 71 é. Józsika-u 7.
Lédeczy S. 53 é. Üllői-ut 46.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Budapest, 1899 junius 16 án.
Zárva.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1899 junius 16-án.
Zárva.

VIG-SZINHÁZ.

Budapest, 1899 junius 16-án.
Másodszor:
A férj vadászni jár.
Bohózat 3 felv. Irta Georges Feydeau. Ford. Mihály J.

Személyek:

Justinian	Hegedüs
Leontine	Lánczy
Gontran	Tapolczai
Gustav	Góth
Cassagne	Szerémy
Latour	Nikó
Babet	Boros
Bridois	Gyöngyi
Polgári biztos	Nánássy
1 ső rendőr	Kassay
2-ik rendőr	Szőke

Kezdete 7½ órakor.

BUDAI SZINKÖR.

Budapest. 1899 junius 16-án.
Megázott Ámor.
Operette 3 felv.
Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ

Budapest, 1899 junius 16 án.
Az irógép.
Vigjáték 1 felvonásban.
Kezdete 7½ órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Igazgató Feld Zsigmond.
Budapest, 1899 junius 16-án.
A mikádó.
Operette 2 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Budapest. 1899 junius 16-án.
HIMFY DALAI.
Vigjáték 3 felv., 1 előjátékkal. Irta Berczik.

Személyek:

Kisfaludy S.	Mihályfi
Szegedy R.	Cs. Alszeghi
Rosty Antal	Vizvári
Jolán	Gerő L.
Bezerédy K.	Pálfi
Takács J.	Horváth
Skublics I.	Náday B.
Fehér Gy.	Bakó
Horváth J.	Egressy
Gaál J.	Faludi
Ágh F.	Gabányi
Kisfaludy K.	Dezső
Biró J.-né	Rákosi Sz.
Bay A.	Ligeti J.
Szalóky P.	Zilahi
Nagy Pál	Latabár
Nagy Pálné	Vizváriné
Janka	Széchy
Bogyai L.-né	Györgyné
Stanczi	Batizfalvi

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Budapest. 1899 junius 16-án.
Egyiptom gyöngye.
Operett 3 felv. Irta Heltai J. Zenéjet szerzette Forrai M.

Személyek:

XIII. Szezosztrisz	Sziklai
Szinapisz	Rózsahegyi
Kalzisz	Giréth
Memnosz	Boross
Hepontesz	Füredi
Arabarzesz	Bessenyei
Hubbley	Mátrai
Fox	Halasi
Kapitány	Szilágyi
Muki	Kardos
Auguszt	Láposi
Tom-Tom	Takáts
Zeneisz	Komáromi
Zobejda	Szilassy
Marietta	Varga
Athletine	Lenkeffyné
Irmisz	Hében
Kakukfü	Szalóczy
Pimpimpáré	Serlegi
Sárgarepcze	Bilkei
Luczerna	Rózsa

Kezdete 7½ órakor.

Szinházi játékrendek.

A nemzeti szinház játékrendje *Szombaton* Kőkai ház **A vigszinház játékrendje:** *Szombaton* A férj vadászni jár (harmadszor). *Vasárnap* délután Irma öröksége, este A férj vadászni jár.

A magyar szinház játékrendje: *Szombaton* A Gésák. *Vasárnap* délután A bolond (I. felv.), — A Gyurkovics-lányok. (I. kép). — Hoffmann meséi (III. felv.), este Aranylakodalom.

A fővárosi nyári szinház játékrendje: *Szombaton* Megázott Ámor (másodszor.) *Vasárnap* délután Romeo és Julia, este Megázott Ámor (harmadszor).

Somossy Mulató

(Nagymező-utcza). 34630

ALBRECHT FERENCZ bérlő.

A mulató 16 fokig szellőztetve van.

Kezdete ½9 órakor, vége 12 órakor.

Ma első fellépte a párisi szépségnek

La belle Jane Valder

az 5 seccessionistikus plastikus állásaiban.

Pont ½11 órakor

Miss CHARMION

az ő egyedüli és felülmulhatatlan mutatványaiban „Egy Boudoir-jelenet a nyujtón vagy átváltoztató jelenet a levegőben."

A modern világ legpikánsabb és legbájosabb artistanője. Miss CHARMION csak rövid időre szerződtetve van.

Az összes műerők fellépése.

Szombaton, junius 17-én Blasel Károly ur közkedvelt komikus első fellépése.

HUNGARIA SZÁLLODA 2080

Ma este az étteremben **Radics Béla** ismert s kedvelt zenekara játszik Kezdete 8 órakor.

Vizállás, 1899. junius 15-én.

Folyó / állomás		Czentiméter	
Inn:			
Schärding	+ 200	>	5
Duna:			
Passau	+ 262	>	1
Linz	+ 18		
Bécs	+ 6	<	6
Pozsony	+ 232	<	10
Komárom	+ 278	<	13
Budapest	+ 256	<	12
D.-Földvár			
Mohács	+ 363	<	2
Gombos	+ 442	<	8
Ujvidék	+ 40	<	15
Zimony	+ 440	<	20
Pancsova	+ 417	<	20
Drenkova	+ 354	<	18
Orsova	+ 410	<	17
Vág:			
Szered	+ 84	>	25
Rába:			
Győr	+ 242	<	6
Dráva:			
Zákány	+ 48	<	4
Bars	+ 112	<	5
Eszék	+ 248	<	16
Száva:			
Sziszek	+ 115	<	15
Mitrovicza	+ 414	<	33
Béga:			
Kiszető	+ 80	<	4
Temesvár	+ 6	<	10
N.-Becskerek	+ 44	<	11
Tisza:			
M.-Sziget	+ 74	<	11
Tekeháza	+ 90	>	50
Tisza-Ujlak	+ 36	>	66
V.-Namény	+ 164	>	108
Záhony (Csap)	+ 60	>	12
Tokaj	+ 66	<	9
Tisza-Füred	+ 110	<	4
Szolnok	+ 112	<	18
Csongrád	+ 125	<	15
Szeged	+ 196	<	25
Török-Becse	+ 220	<	22
Titel	+ 394	<	16
Körös:			
Sebes: N.-Várad	+ 14	>	8
Fekete: Tenke	+ 9	<	1
Fehér: B.-Jenő	— 8		
Kettős: Békés	+ 56	<	8
Hármas: Gyoma	+ 80	<	4
Maros:			
Arad	— 90	<	6
Makó	+ 22	>	3

Jegyek magyarázata: + nullfölött, — null alatt. > árada t < apadat.

Időjárás.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1899 junius 15 én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700+	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya	ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérsék maxi-mum	mini-mum
Árvaváralja	—	—	—		—	—	—	—
Selmecbánya	56 2	+ 10.0	W	2	4	—	14	—
Kis-Kartal	56 6	+ 12.0	—		4	—	20	5
N.-Szombat	57·3	+ 12.1	N	1	2	—	18	9
Magyar-Óvár	58·1	+ 14.8	NW	2	1	—	20	10
Ó-Gyalla	57·4	+ 10 9	N	1	4	—	17	9
Budapest	57·1	+ 12 0	—		≡	—	18	9
Sopron	57 5	+ 12 4	NW	1	4	—	18	8
Hereny	57 1	+ 11.5	—		4	6	16	8
Keszthely	57 2	+ 14.2	NE	4	2	—	17	12
Zágráb	57·9	+ 13 0	NE	1	4	—	19	11
Károlyváros	58 3	+ 11 4	N	1	4	1	17	9
Fiume	56 2	+ 15 2	E	2	2	—	20	14
Cirkvenica	56 4	+ 16.2	NE	4	2	—	20	14
Pancsova	55 7	+ 12.3	NE	2	●	—	24	10
Drenkova	—	+ 15.1	NE	2	●	3	18	13
Zsombolya	55·7	+ 10.8	—		4	3	17	10
Arad	55 3	+ 12.8	SW	3	4	—	19	11
Szeged	56 1	+ 13.1	N	1	●	1	18	11
Szolnok	56·2	+ 12 6	N	5	4	—	22	12
Eger	56·9	+ 13 0	N	2	4	—	24	4
Debreczen	56 1	+ 13.2	—		3	—	17	10
Késmárk	57·9	+ 8 5	N	1	3	—	—	—
Ungvár	57·4	+ 12.5	NE	3	2	—	16	8
Akna-Szlatina	57·3	+ 13.3	E	3	3	—	—	—
Szatmár	57 0	+ 10 1	SE	2	2	—	18	8
Nagy-Várad	54·8	+ 16 0	N	3	4	—	18	12
Kolozsvár	56·8	+ 14.2	E	2	0	—	23	10
Nagy-Szeben	56 3	+ 15.4	W	1	1	1	17	8
Bécs	57 4	+ 11 7	W	2	4	—	16	10
Salzburg	57·8	+ 9 8	S	2	4	1	15	9
Klagenfurt	58·2	+ 9.2	S	1	4	3	18	5
Póla	56·2	+ 15.0	N	2	0	—	18	11
Lesina	54·8	+ 18 1	—		1	17	22	15
Sarajevo	56 0	+ 10.9	SW	1	●	20	20	10
Torino	—	—	—		—	—	—	—
Florencz	56·5	+ 16.5	N	3	4	16	18	15
Róma	55·2	+ 19.2	SW	2	4	—	—	—
Nápoly	56 3	+ 9 9	NW	0	3	6	—	—
Brindisi	56·9	+ 28 5	W	2	0	—	—	—
Palermo	53·7	+ 24.6	—		0	—	—	—
Malta	—	—	—		—	—	—	—
Zürich	59·9	+ 10 6	SW	3	3	—	—	—
Biarritz	64·0	+ 5.6	NE	3	3	—	—	—
Nizza	56 2	+ 16 9	—		3	6	—	—
Páris	63 7	+ 10.1	N	2	≡	—	—	—
Kopenhága	63·8	+ 15.6	N	2	0	—	—	—
Hamburg	60 2	+ 15 9	N	2	0	—	—	—
Berlin	56·7	+ 11 7	NW	3	4	10	—	—
Christiansund	64·0	+ 10.7	N	2	4	—	—	—
Stockholm	—	—	—		—	—	—	—
Szent-Pétervár	56·4	+ 12 2	S	1	4	19	—	—
Moszkva	—	—	—		—	—	—	—
Varsó	—	—	—		—	—	—	—
Kiew	60·3	+ 15 4	SE	2	4	10	—	—
Sulina	—	—	—		—	—	—	—
Szófia	—	—	—		—	—	—	—
Konstantinápoly	56·5	+ 16.0	SN	0	0	—	—	—
Athen	—	—	—		—	—	—	—

A szélirányok jelölése: N = észak, E = kelet, S = dél, W nyugodt. — **Felhőzet:** 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 0 = egészen borult, ● = eső, ✱ = hó, ≡ = köd. R zivatar.

A legnyomás eloszlása meglehetősen bonyolódott. A maximum ma is északnyugaton tartózkodik, mig az alacsony nyomás a Földközi tengertől Finnország felé huzódó széles sávot képez.

Az idő a kontinensen tulnyomóan borult s annak középén esős, a hőmérséklet itt még mindig alacsony.

Hazánkban csupán szórványosan volt eső, az ország déli részein ma reggel is esik. A hőmérséklet nem változott lényegesen.

Egyelőre még hüvös idé várható helyenkint esővel.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése

1899. junius 15.

Időjárás	Vizállás	Hőmérő	Légsulymérő
Időjárás borult	Vizállás reggel 7 órakor 273 cm.	Hőmérő reggel 7 órakor + 13 C.	Légsulymérő reg. 7 ó. 760 m/m.

A) Árutőzsde.

I. Gabonanemüek.

a) Kész áru.

A budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben kilogrammonkint. — A minőségi suly hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	73		74		75		76		77		78		79		80	
tiszavidéki	—.—	—.—	—.—	—.—	9 20	9 25	9.35	9 45	9 50	9 55	9 55	9 65	9.70	9.80	9.80	9.95
fehérm.	—.—	—.—	—.—	—.—	9 15	9.20	9 25	9.35	9.40	9 50	9.50	9 60	9.60	9 70	9.75	9.85
pestvidéki	—.—	—.—	—.—	—.—	9 10	9.15	9.20	9.30	9 35	9.40	9 45	9 55	9.60	9.70	9.75	9.85
bánsági	—.—	—.—	—.—	—.—	9 10	9.15	9.15	9 25	9 25	9.35	9.35	9.45	9.45	9.55	9.65	9.75
bácskai	—.—	—.—	9.20	9 25	9 25	9.30	9.30	9 40	9.45	9.55	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
szerb atm.	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
román	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bolgár	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

	Minőség	Árfolyam frttól	frtig
Rozs	Elsőrendü	7.20	7.35
	Középminőségü	7.—	7.15
Árpa	Takarmány, elsőrendü	6.15	6.35
	másodrendü	5.80	6.10
	Sörfőzésre tiszavidéki	—.—	—.—
	felsőmagyarországi	6.50	7.—
	dunántuli	—.—	—.—
Köles	—	4.15	4.45
Zab	Elsőrendü	5.90	6.—
	Középminőségü	5.65	5.85
Tengeri	Belföldi	4.40	4.45
	Román v. bolgár	—.—	—.—
	Szerb	—.—	—.—
	Cinquantin	5.—	5.25
Repcze	Káposzta	11.50	12.—
	Bánsági	—.—	—.—

b) Határidőre.

	Határidő	Pénz frt	Áru frt
Buza	1899 május	—.—	—.—
	junius	9.35	9.40
	szept.	—.—	—.—
	október	8.90	8.91
Rozs	1899 május	—.—	—.—
	szept.	—.—	—.—
	október	6.88	6 90
Tengeri	1899 május	—.—	—.—
	julius	4.57	4.58
	augusztus	4.62	4.63
Zab	1899 május	—.—	—.—
	szept.	—.—	—.—
	október	5.65	5.66
Káp.-repcze	1899 augusztus	13.—	13.05
	február	—.—	—.—

II. Leszámoló árfolyamok junius 15-ről.

Buza	9 35
Rozs	—.—
Tengeri	4.55
Zab	—.—
Árpa	—.—
Káp.-Repcze	—.—

IV. Hajózási fuvardij.

	Honnan	kr.
Duna	Pancsova	23
	Ujvidék	19
	Bezdán	16
	Kalocsa	14
	D.-Földvár	13
Tisza	Szentes	28
	Szeged	25
	Zenta	24
	Titel	22
Száva	Mitrovicz	28
Béga	Temesvár	32
	N.-Becsk.	24

A fuvardij 100 kilogrammonkint a szállitási adóval és a biztositási dijjal értetik. **Győrbe** a fuvardijtétel 8 – 10 krral magasabb

III. Különféle termények.

Ár 100 kilogrammonkint.

		Faj	Pénz frt	Áru frt
Ingyen hordó	Disznózsir	budapesti	49.50	50.—
		vidéki	—.—	—.—
100 kgr.	Szalonna	magyar Ia légenszáritott vidéki	—.—	—.—
		városi légenszáritott, 4 darabos	42.—	42.50
		3 darabos	45.—	45.50
		füstölt	49.50	50.—
Zsákkal együtt göngysuly tisztasuly helyett. Minőség 500 grammonkint	Szilva	bosznai, 1898 évi, usance-minőség	9 75	10.—
		100 darabos	11.25	11 75
		85	14.—	14.50
		szerbiai, usance-minőség	8.60	8 90
		100 darabos	10.25	10.50
		85	13 75	14.—
Ingyen hordó	Szilvaiz	szlavoniai 1898	14.50	15.50
		szerbiai 1898	13.—	13.50
—	Heremag	luczerna magyar, 1898	40.—	46.—
		lóhere aprószemü 1898	28.—	30.—
		középszerü 1898	32.—	34.—
		nagyszemü 1898	36.—	40.—

B) Értéktőzsde.

Kamatláb	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz	áru
	I. Államadósság.		
	a) Magyar államadósság.		
4 %	Aranyj. 100,500, 1000 frt névért. drbokban, adóm.	119.50	120.—
4 %	10,000 frt névért. darabokban adóm.	119.50	120.—
4 %	Koronaértékü járadék, adómentes	96.90	97.30
3½%		86.75	87.25
5 %	1876. keleti vasuti államk. aranyb., adólev. 10%	120.25	121.25
4½%	1889. évi államvasuti aranykölcsön, adómentes	120.25	121.25
4½%	1889. ezüstkölcsön	101.—	102.—
4 %	Államk. vask. czélj. arany adóm., 200 K. névért.	85.50	86.50
—	1870. évi nyereménykölcsön, 100 frtos darab	161.—	162.—
—	1870. 50	161.—	162.—
4½%	Magyar regále-kárt. kötvény, adómentes	100.30	101.30
4½%	Horvát-szlavon	100.50	101.—
4 %	Magyar földtehermentesitési kötvény, adómentes	95.50	96.50
4 %	Horvát-szlavon	96.75	97.75
4 %	Tiszai és szegedi nyereménykölcsön	138.—	139.—
	Horvát-szlavon jelz. földv. kötv. adólev. 7%	—.—	—.—
	b) Osztrák államadósság.		
4⅕%	Egyesitett járadék papirban február—augusztus	100.50	101.—
4⅕%	május—november	100.50	101.—
4⅕%	Egyesitett járadék ezüstben január—julius	100.10	100.60
4⅕%	április—október	100.10	100.60
4 %	Aranyjáradék, adómentes	119.75	120.25
4 %	Koronaértékü járadék	100.25	100.75
4 %	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt. p. p. adólev. 20%	171.50	173.50
5 %	1860. 500 o. é.	139.50	140.50
5 %	1860. 100	156.75	157.75
	1864. 100	195.—	196.—
	1864. 50	195.—	196.—
	c) Idegen államadósságok.		
6 %	Bolgár államvasuti zálogkölcsön	110.50	111.50
2 %	Szerbia ny.-kölcsön 100 frank ar.	34.75	35.75
2 %	100 (osztr. felülb.	35.50	36.50
	II Más kölcsönök.		
4 %	Bosnyák-herczegovinai orsz. kölcsön 1895. évből	95.—	96.—
4½%	Bosnyák-herczegov. orsz. vasuti kölcs. 1898. évről	101.30	102.—
4 %	Budapest főváros 1890. évi kölcsöne, adómentes	99.75	100.75
4 %	Budapest székes-főváros kölcsöne adómentes	96.50	97.50
4 %	Temes-bégavölgyi vizszab. társ. kölcsöne	95.50	96.50
	III. Záloglevelek és kölcsönkötv.		
	a) Budapesti intézetek kibocsátásai.		
4½%	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	100.—	101.—
4½%	Egyesült bpesti fővárosi takarékpénztár	100.—	101.—
4 %	koronaért.	95.50	96.50
4½%	Ganz és társa vasönt. s gépgyár r.-t. köles. köt.	100.25	101.25
5 %	Kisbirtokosok országos földhitelint.	101.50	102.50
5 %	50½ évre kor. ért.	100.75	101.50
4½%	50½ évre	99.75	100.75
4½%	M. agr.- és járadékbank r.-t. szőlőkötv. kor. ért.	9 .—	96.75
4½%	járadékjegy visszafiz. 102%	99.75	100.75
4½%	Magyar földhitelint. o. é.	100.50	101.50
4 %	41 évre	95.50	95.50
4 %	koronaértékben 50 évre	95.25	96.2
3½%	koronaértékben 63 évre	85.50	86.50
4 %	szabály. és talajjav.	95.—	96.—
4½%	Magyar helyiérd. vasutak kötv. 50½ évre	98.—	99.—
4 %	50 évre kor. ért.	93.—	94.—
4 %	50 évre 105%	97.75	98.75
4½%	Magyar jelzáloghitelbank	102.—	103 —
4 %		100.—	101.—
4 %		97.75	98.75
4½%	50 évre koronaértékben	97.50	98.—
4 %	közs. k. 50 é., vf. 110 frt.	100.—	100.50
4 %	közs. kötv. 50 évre	98.25	99.25
4½%	közs. kötv. 50 évre	100.—	101.—
—	nyer.-kötv.	120.50	121.50
—	osztr. felülb.	122.—	123.—
—	nyer.-jegy	16.—	17.—
—	osztr. felülb.	17.50	18.50
3 %	nyer.-kötv.	103.50	104.50
4½%	Magyar országos közp. takarékpénztár	100.—	101.—
4 %	kor. ért.	100.—	101.—
4 %		97.—	98.—
4½%	Magyar takarékpénzt. közp. zálogbankja	100.25	101.25
4 %	Magyar takarékpénzt közp. zálogb. kor. ért.	96.—	97.—
4½%	közs. k.	99.—	100.—
4 %		96.—	97.—
4 %	Osztrák.magyar bank 40½ évre	100.20	101.20
4 %	50 évre	100.20	101.20
4 %	Pesti hazai első takarékp. közs. kötv.	95.—	95.50
4 %	zálogl. kor. ért.	97.25	9 .25
4½%	Pesti m. keresk. bank	100.—	101.—
4 %		97.0	98.50
4½%	közs. k. vissz. 110 frt	103.50	104.50
4 %	közs. k. vissz. 210 k.	98 75	99.75
	b) Vidéki és külföldi int. kibocsátásai.		
5 %	Albina takarék- és hitelintézet	101.—	102.—
5 %	Aradi polgári takarékp. 40 évre	—.—	—.—
5 %	40 é. visszafiz. 110 frt.	—.—	—.—
5½%	40 évre	—.—	—.—
4½%	Aradmegyei takarékpénztár	98.50	99.50
5 %	Bosnyák-herczegovinai szabad. országos bank	—.—	—.—
4½%	Debreczeni első takarékpénztár	99.—	99.50
5 %	Erdélyr. m. jelzáloghitelb. 40 évre	100.—	101.—
4½%	40 évre visszafiz.	98.50	99.50
4½%	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	100.50	101.25
4½%	közs. kötv.	100.—	100.50
5 %	Nagyszeb. ált. takp. 31½ é., vissz. 110 frt	102.—	—.—
5 %	40 évre, vissz. 106 frt	102.—	—.—
5 %	40 évre, III. kib.	101.75	102.25
5 %	35 évre, IV. kib.	100.25	101.25
5 %	Nagyszebeni földhitelintézet	102.50	103.50
5½%		102.—	—.—
6 %		103.—	—.—
4½%	VI. kib.	100 —	101 —
3 %	Osztrák földhitelintézet nyer.-kötv.	119.50	120.50
—	nyer.-jegy	1 .—	16.—
5 %	Temesvár első takarékpénztár	100.—	101.—
4½%		99.25	100 —
	IV. Elsőbbségi kötvények.		
4½%	Adria m. kir. tengerhajózási részvényt.	100.50	101.50
4 %	Budapesti közuti vaspálya-társ. koronaért.	98.—	99.—
4 %	Budapest villamos városi vasut r.-t.	97.—	98.—
4 %	Budapest-pécsi vasut	97.—	98.—
4 %	Déli vasut	—.—	—.—
6 %	Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társ.	—.—	—.—
5 %	Kassa-oderbergi vasut 1889, ezüst	98.—	99.—
5 %	1889, arany	118.—	119.—
5 %	1891, ezüst	98.—	99.—
5 %	1891, arany	118.—	119.—
4 %	(oszt. von.) 1889. ez.	99.—	100.—
4½%	Magyar folyam- és tengerhajózási r.-t.	100.—	101.—
5 %	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	108.—	109.—
5 %	II. kib.	108.—	109.—
4 %	ezüst	98.50	99.50
5 %	Magyar ny. v. (székesf.-győr-gráczi vonal)	108.—	109.—
5 %	1874. kib.	108.—	109.—
4½%	Magyar v. els. kölcsön beruh. czélra, arany	118.50	119.50
4 %	Osztrák-magyar államvasut 1883.	—.—	—.—
3 %	X. kib. 1885	—.—	—.—
4½%	Torontáli helyi érdekü vasutak	98.50	99.50

Osztalék 1898-ra	Értékpapirok		Utolsó árfolyam pénz	áru
	V. Bankok részvényei.			
8.—	Angol-osztrák bank	120	152.—	153.—
6.—	Budapesti bankegyesület	100	94.—	96.—
10.—	Első magyar iparbank	150	171.—	172.—
5.20	Fiumei hitelbank	80	94.—	96.—
—.—	Fővárosi bank-részvénytársaság	100	62.—	65.—
50.—	Budapesti giro- és pénztár-egylet	2000 K.	—.—	—.—
6.—	Hazai bank-részvény-társaság	200 K.	112.50	113.50
—.—	Hermes magy. ált. váltóüzlet részvt.	200 K.	117.—	122.—
15.—	Horvát kereskedelmi bank	240 K.	—.—	—.—
5.60	Horvát leszámitoló bank	400 K.	—.—	—.—
18.—	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	100	113.—	114.—
6.—	Magyar általános hitelbank	200	—.—	—.—
fr.24.—	Magyar ipar- és kereskedelmi bank	100	—.—	—.—
12.—	Magyar jelzáloghitelbank	100 ar.	—.—	—.—
14.—	Magyar kereskedelmi r.-t.	200	195.—	198.—
27.50	Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	400 K.	—.—	—.—
16.—	Magyar takarékp. közp. jelzálogbankja	500	510.—	520.—
—.—	Osztrák hitelintézet	160	—.—	—.—
44.10	Osztrák-magyar bank	600	920.—	925.—
70.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	1425.—	1426.—
16.—	Unionbank	200	20.—	321.—
	VI. Takarékpénztárak részvényei.			
6.—	Belvárosi takarékpénztár	100	103.—	105.—
7.—	Budapest III. kerületi takarékpénztár	50	118.—	120.—
5.—	Budapest-erzsébetvárosi takarékpénztár	200 K.	80.—	82.—
14.—	Budapesti tak. pénzt. és orsz. zálogk. r. t.	400 K.	225.—	227.—
62.—	Egyesült budapesti fővárosi takarékp.	300	1185.—	1190.—
18.—	Magyar általános takarékpénztár	500 K.	298.—	300.—
40.—	Magyar országos központi takarékpenzt.	300	775.—	780.—
400.—	Pesti hazai első takarékpénztár	1000	8175.—	8225.—
	VII. Biztositó-társaságok részv.			
—.—	Bécsi biztositó társaság	200	210.—	215.—
13.—	Bécsi élet- és járadék-biztositó intézet	200	260.—	265.—
62.—	Első magyar általános biztositó társaság	1000	307 .—	3 25.—
—.—	Foncière, pesti biztositó intézet	100	100.—	102.—
—.—	Lloyd, magyar viszontbiztositó társ.	100	80.—	85.—
—.—	Magyar jég- és viszontbiztositó r.-t.	100	93.—	99.—
—.—	Nemzeti baleset-biztositó r.-t.	200 K.	122.—	12 .—
16 —	Pannonia viszontbiztositó intézet	300	755 —	765.—
	VIII. Gőzmalmok részvényei.			
—.—	Concordia-gőzmalom r.-t.	400	250.—	260.—
—.—	elsőbbségi részv.	400	400.—	—.—
40.—	Első budapesti gőzmalom r.-t.	500 K.	650.—	655.—
12.—	Erzsébet-gőzmalom-társ.	200	250.—	254.—
12.—	Lujza-gőzmalom r.-t.	160	160.—	162.—
15.—	Pesti hengermalom-társ.	400	580.—	585.—
16.—	Pesti molnárok és sütők gőzmalom r.-t.	200	231.—	233.—
8.—	Pesti Viktória-gőzmalom	150	132.—	135.—
	IX. Bányák és téglagyárak részv.			
6.—	Budapesti tégla- és mészégető r.-t.	200 K.	103.—	105.—
16.—	Budapest-szentlőrinczi téglagyár	100	205.—	215.—
5.—	Egyesült tégla- és czementgyár r.t.	100	75.—	79.—
5.—	Északm. egyesült kőszénb. és iparv.	100	2 .—	13 .—
5.50	Felsőmagyarorsz. bánya és kohom. r.-t.	100	102.—	104.—
5.—	István téglagyár r.-t.	100	68.—	70.—
—.—	Kassa-somodi kőszénbánya r.-t. id. elism.	30	24.—	25.—
8.—	Kis-sebesi granitbánya r.-t.	200 K.	37.—	140.—
+40.—	Kőbányai gőztéglagyár r.-t.	160	6 .—	67 .—
22.—	Kőszénbánya és téglagyár r.-t.	20 K.	300.—	05.—
6.—	Lechner rákosi téglagyár r.-t.	100	100.—	103 —
15.—	Magyar asphalt r.-t.	100	217 —	218.—
—.—	Magyar ált. kőszénbánya r.t.	100	98.—	100.—
—.—	Magy. gőztégla-, czem.- és gypszgyár r.-t.	100	75.—	80.—
—.—	Magyar keramiai gyár r.-t. elöv. jog. n.	100	158.—	160 —
—.—	Péterhegyi téglaipar r.-t.	200 K.	2.—	44 —
32.—	Salgótarjáni kőszénbánya r.-t.	100	327.—	328.—
15.—	Ujlaki tégla- és mészégető r.-t. elöv. jog. n.	150	196.—	198.—
	X. Vasmüvek és gépgyárak részv.			
—.—	Első magyar gazdasági gépgyár r.-t.	200	140.—	145.—
—.—	„Danubius" m. hajó- és gépgyár r.-t.	200 K.	92.—	93.—
100.—	Ganz és társa vasöntöde és gépgyár	400	2005.—	2030.—
—.—	Magyar belga fémipargyár r.-t. elsőbbs.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Nadrági vasipar társulat	200	—.—	—.—
6.50	„Nicholson"-gépgyár részv.-társ.	200 K.	107.—	110.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü r.-t.	100	—.—	—.—
13.—	Schlick-féle vasöntöde és gépgyár	200	210.—	212.—
11.—	Teudloff & Dittrich gépgyr.-t. A) sor. elölj.	200 K.	104.—	108.—
12.—	Weitzer János gép-, waggongyár r.-t.	400 K.	232 —	240.—
	XI. Könyvnyomdák részvényei.			
20.—	„Athenaeum" irodalmi és nyomdai r.-t.	100	360.—	370.—
—.—	Franklin-társulat	150	270.—	280.—
—.—	„Kosmos" müintézet	100	90.—	95.—
—.—	„Pallas" irodalmi és nyomdai r.-t.	200	190.—	195.—
80.—	Pesti könyvnyomda r.-t.	500	1420.—	1450.—
	XII. Különféle vállalatok részv.			
32.—	Általános waggonkölcsönző-társulat	400 K.	569.—	571.—
—.—	„Apollo" kőolajfinomitó-gyár r.-t.	200 K.	—.—	100.—
37.50	Bantlin-féle vegyi gyárak r.-t.	500 K.	595.—	600.—
—.—	Bihar-Szilágyi olajipar r.-t.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Brassói cellulose gyár r.-t.	200 K.	140.—	142.—
5.—	Budapesti általános villamossági r.-t.	200 K.	134.—	135.—
100.—	Bpesti Zsolnay-féle porcz.-fayenczegy.r.-t.	2000 K.	1200.—	1250.—
6.—	Első magyar betüöntöde r.-t.	100	145.—	150.—
28.—	Első magyar gyapjumosó- és bizom. r.-t.	200	420.—	—.—
—.—	Első magyar óragyár r.-t.	500 K.	—.—	—.—
—.—	Első magyar részvény serfőződe	300	1280.—	1300.—
12.—	Első magyar sertéshizlaló r.-t.	200	270.—	280.—
—.—	Első magyar szállitási vállalat r.-t.	200	—.—	—.—
8.—	Első magyar szálloda r.-t.	80	225.—	228.—
—.—	Első pesti spódium és csontliszt gyár	100	142.—	144.—
100.—	Fiumei rizshántoló- és rizskeményitő gyár	500	1525.—	1600.—
28.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	478.—	481.—
—.—	„Hungária" müttrágya és kénsav-gyár	100	—.—	—.—
—.—	Jordán Viktor-féle bőrgyár r.-t. els. részv.	100	45	—.—
—.—	Kabelgyár részvénytársaság	200	310.—	325.—
+72.—	Kőbányai király serfőző r.-t.	200 K.	40.—	42.—
—.—	Kőbányai polgári serfőző részvény-tár.	200 K.	86.50	87.50
—.—	Magyar czukoripar r.-t.	1200 K.	1080.—	1084.—
—.—	Magyar fém- és lámpaáru-gyár r.-t.	200 K.	120.—	125.—
—.—	Magyar ruggyantaárugyár r.-t.	100	190.—	—.—
12.—	Magyar vasuti forgalmi r.-t. elöv. jog. n.	200 K.	315.—	318.—
7.50	Magyar villamossági r.-t.	200 K.	153.—	154.—
—.—	Magyar gazdasági gép- részv.-társ.	200	—.—	—.—
—.—	Nagyszebeni villamosmü r.-t.	500	490.—	510.—
—.—	Nemzetközi villamossági társaság	200	319.—	320.—
32.—	Nemzetközi waggonkölcsönző r.-t.	400 K.	543.—	546.—
—.—	Popper Lipót faipar r.-t.	2000	—.—	—.—
—.—	Quarnero részvénytársaság	100	—.—	—.—
—.—	Royal nagyszálloda részvénytársaság	200 K.	42.—	45.—
16.—	Szegedi kenderfonógyár r. t.	200	285.—	290.—
—.—	Sziszeki tárházak r.-t.	100	—.—	—.—
—.—	Telefon-Hirmondó r.-t.	100 K.	—.—	—.—
—.—	Törökbirodalmi dohányegyedárusági r.-t.	200 fr.	141.50	142.50
	XIII. Közlekedési váll. részv.			
12.—	Adria m. kir. tengeri hajózási r.-t.	100	237.—	238.—
—.—	Aradi és csanádi egyes. v. r.-t. törzs.-r.	100	110.—	112.—
—.—	Baja-Zombor-Ujvidéki helyi érd. v. r.-t.	100	—.—	—.—
—.—	Barcs-pakráczi vasut elsőbbs. részv.	200	204.—	206.—
15.—	Budapesti közuti vaspálya társ.	100	—.—	—.—
—.—	id. részj.	100	—.—	—.—
10.—	élv. jegy	—	255.—	260.—
8.—	Budapesti villamos városi vasut r.-t.	100	221.75	222.25
3.—	élv. jegy	—	90.—	95.—
—.—	Budapest-szent-lőrinczi h. é. vasut	100	—.—	—.—
—.—	els. részv.	100	—.—	—.—
1.—	Bpest-ujpest-rákosp. vill. köz. vasut r.-t.	200 K.	75.—	78.—
—.—	Debreczen-hajdunánási vasut h. é. v. els. r.	100	102.—	103.—
frt 1.—	Déli vasut	200 ar.	—.—	—.—
16.—	Első cs. kir. szab. dunagőzhajó-társ.	500 p. p.	432.—	437.—
—.—	Gölniczvölgyi vasut r.-t. elsőbbs. részv.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Kassai közuti vasut	100	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	200	186.—	188.—
—.—	Kassa-tornai helyi érd. vasut r.-t. els. r.	200	197.50	198.50
—.—	Lonyavölgyi vasut r.-t. részv.	400 K.	180.—	185.—
—.—	Magyar folyam- és tengerhajózási r.-t.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Magyar-gácsországi vasut	200	212.—	213.—
—.—	Magyar helyi érdekü vasutak r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Magyar nyugoti vasut	200	213.50	214.50
—.—	Máramarosi sóvasut els. részvény	100	95.—	97.—
—.—	Máramarosi sóvasut törzsrészvényei	100	62.—	67.—
—.—	Máramarosi sóvasut B. részvényei	100	62.—	67.—
—.—	Marosvásárh.-szászrég. vasut els. részv.	100	100	101.—
3.—	Nagykikinda-nagybecsker. vasut els. r.	100	100	101.—
fr.—.—	Oriente magy. tengeri hajózási r.-t.	1000 K.	—.—	—.—
—.—	Osztrák-magyar államvasut	200 ar.	—.—	—.—
—.—	Pécs-barcsai vasut	200	216.—	218.—
—.—	els. r. K.	200	—.—	—.—
—.—	Szlavoniai h. é. vasut els. részvény	200	170.—	175.—
—.—	els. r.	100	80.—	85.—
—.—	Temesvár-Módosi h. érd. v. r.-t. els. r.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Zsibó-Nagy-Bányai h. é. vasut els. r.	400 K.	180.—	185.—

Névérték drbkint	**XIV. Sorsjegyek.**		pénz	áru
5	Bazilika sorsjegy		6.75	7.25
5	osztr. felülbélyegzéssel		6.90	7 40
—	nyeremeny-jegy		1.70	1.90
100	Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évről		184.—	186.—
40	Budavárosi sorsjegy		64.—	66.—
40	osztr. felülbélyegzéssel		66.—	68.—
2	„Jó sziv" egyesületi sorsjegy		3.40	3.80
2	osztr. felülbélyegz.		3.80	4.20
5	Magyar vörös-kereszt sorsjegy		10.25	10.75
5	osztr. felülbélyegz.		11.25	11.75
—	nyeremeny-jegy		2.80	3 20
25 L.	Olasz vörös-kereszt sorsjegy		11.—	11.50
25 L.	osztr. felülbélyegz.		12.25	12.75
10	Osztrák vörös-kereszt sorsjegy		20.50	2 .—
100	Osztrák hitelintézeti sorsjegy		20 .50	20 .50
40 p. p.	Pálffy sorsjegy		64.50	65.50
	XV. Pénznemek.			
	Arany, cs. és kir. vert		5.69	5.74
	kör.		5.66	5.71
	osztrák vagy magyar 8 frtos		9.5	9.59
	20 frankos		9.55	9.59
	20 márkás		11.78	11.82
	török aranylira		—.—	—.—
	Német birod. vagy egyenért. bankj. (100 márka)		58.90	59.10
	Franczia bankjegy (100 frank)		47.75	47.95
	Olasz bankjegy (100 lira)		44.70	44.90
	Papirrubel darabonkint		1.27½	1.28½
	Román bankjegy (100 lei)		—.—	—.—
	Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)		—.—	—.—
Bank-kamatl.	**XVI. Váltók árfolyama (látra).**			
2½%	Amsterdam	100 hollandi frt ért	99.30	99.60
4 %	Brüssel	100 frankért	—.—	—.—
3 %	London	10 sterlingért	120.50	120 90
4 %	Német bankpiaczok	100 márkaért	58.90	59.05
5 %	Olasz bankpiaczok	100 liráért	44 .5	44.95
3 %	Páris	100 frankért	47.80	47.95
4½%	Svájczi bankpiaczok	100	47.55	47.75
4½%	Szentpétervár	100 rubelért	127.50	128.50
	XVII. Határidőre kötött értékp.			
	Junius hó végére.			
	Magyar aranyjáradék		119.40	119.60
	Magyar koronajáradék		96.90	97.10
	Magyar általános hitelbank		388.—	388.25
	Magyar ipar- és kereskedelmi bank		101.—	101.50
	Magyar jelzáloghitelbank		248.50	249.—
	Magyar leszámitoló és pénzváltó bank		259.50	260.—
	Rimamurányi vasmü		307.—	307.50
	Budapesti közuti vaspálya-társaság		376.—	376.50
	Osztrák hitelintézet		358.60	358.80
	Déli vasut		69.75	70.—
	Osztrák-magyar államvasut		357.—	357.25

Leszámitoló árfolyamok junius 13-áról.

Magyar ált. hitelbank	386.—	Pesti m. keresk. bank	1428.—	Salgó Tarjáni kőszénb. t.	329.—
Osztrák hitelintezet	359.—	Első magyar reszv.-serfőző	—.—	Ganz-féle vasöntöde r.-t.	—.—
Magyar aranyjáradék	119.50	Magyar czukoripar r.-t.	1078.—	Kőszénbánya és téglagyár r. t	—.—
Magyar koronajáradék	97.—	Kis-sebesi granitbányak	—.—	Felsőm. bánya és kohó r. t.	—.—
Magyar ip. és keresk. bank.	101.—	Magyar asphalt r.-t	—.—	Bpesti takp. és zálogk. r.-t.	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	250.—	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	—.—	Budapesti vill. városi vasut	222.—
Magyar leszámitoló bank	260.—	Magy. ált. kőszénb. r.-t.	—.—	M. orsz. közp. takarékp.	778.—
Rima-Murányi vasmü r.-t.	307.—	Bp. közuti vasp. id. r. jegy	—.—	Adria m. tengerhajózási r.-t.	—.—
Bpesti közuti vaspálya t.	379 —	Ujlaki téglagyár r.-t.	—.—	Nemzetközi waggonkölcs.	—.—
Déli vasut	69.—	Magyar vasuti forg. r.-t.	—.—	Kőbányai polgári serfőző	87.—
Osztr.-magyar államvasut	358 —	Magyar villamossági r.-t.	—.—	Egyes. Bp. föv. takarékp.	—.—
Budapesti bankegyesület	—.—	Magy. keramiai gyár r.-t.	—.—	Pesti hazai első takarékpénztár	—.—
Első magyar iparbank	—.—	Schlick-féle vasöntöde r.-t.	—.—	Bp.-ujpest-r. villam. vasut	—.—
Hazai bank r.-t.	113.—	Foncière pesti bizt. társ.	—.—	Budapesti villamossági r.-t.	132.—

Kamatozó kincstári utalvány kamatlába (6 hó) 4%. — Az Osztrák-Magyar bank kamatlába váltóleszámitolásnál 4½%. — Járadékok és bankzálogievelek elzálogositásánál 5%. — Más értékpapirok elzálogositásánál 5½%.

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositás ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

TELEFON 6354. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 6354

Kis hirdetéseket

elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal Papnövelde-utcza 8. sz. és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje VI. ker., Teréz-körut 54. szám.

Burger Vilmosné dohánytőzsdéje Andrássy-ut 51. (Oktogon.)

Deutsch Julia dohánytőzsdéje József-körut 60. sz.. (Baross-utcza sarkán.)

Nemecsek A. dohánytőzsdéje IV. Petőfi-tér 3. szám.

Toldi Lajos könyvkereskedése Buda, II., Fő-utcza 2. szám,

valamint minden **hirdetési iroda.**

Kiadóhivatali üzenet.

Tudakozódásoknál csakis olyan levelekre válaszolunk, a melyekért a válaszbélyeg beküldetett.

Jeligés hirdetéseknél a hirdető a kiadóhivatal előtt ismeretlen.

Fin de siecle.

Ne haragudjék, hogy ily sokára s most is csak röviden irhatok, sokat, nagyon sokat szenvedek és nem akarom magát bajaimmal untatni vagy esetleg szomoritani. Szeretem nagyon s végtelen fáj, hogy a nyáron nem láthatom, de hát annak ugy kell lenni. Semmi hir róla, semmi izenet tőle, de hát ezt is értem, ebbe is belenyugszom. 7635

Eladás.

Használt és uj

pénz-szekrények

rendkivüli olcso áron kaphatók a bécsi penzszekrénygyár raktárában, **Budapest, V., Báláány-utcza 6. sz.** 31885

Urak, hölgyek!

Az általam feltalált szabadalmazott poloska irtó gőzgéppel és szerrel felelősség mellett elvállalom a poloskák, svábok és oroszférgek kiirtását; levélbeli felhivásra házhoz megyek. Gépeim ára 2 frt; a hozzá való szer üvegenkint 35, 50, 75 kr. Gépem minden eddig feltalált készüléket felül mul és könnyü kezelés mellett biztos sikert ér el. Kapható a feltalálónál: **Rácz János**, Budapest VII., Peterdi-u. 36. sz. 7632

Uj találmányaimat

betegség miatt odadom csak gazdag vállalkozónak, ki a biztosan befolyó több százezer forintnyi haszonból nekem is juttasson valamit. Kimutatom, hogy elég tekintélyes vagyonomat is régibb találmányaimból szereztem. Leveleket „Nagy szerencse“ czimzéssel e lap kiadóhivatala továbbit. 11122

Eladó muzeum.

Képtáramnak nagyérdekü képeit lemásoltattam és eladom a muzeumomban fölöslegessé vált eredeti érmek, fegyverek, szobrok, másodpéldányaival. Erték negyvenezer forint. E gyüjtemény nagyobb városokban kiállitva évi tizezer forintnál többet jövedelmezhet. A vevő által folytatható képmásolások és kiadványok is jövedelmeznek évi több ezer forintot. Levélbeli ajánlat: „**Történelmi képtár**“ czimmel e lap kiadóhivatalába irandó. Közvetitők jól dijaztatnak. 11123

Eladom olcsón;

vagy elcserélem tizenötezer forint értékü butoraimat, ezüstömet, ékszereimet, birtokért, vagy házért. Leveleket „Nagy-szerencse“ czimzéssel e lap kiadóhivatala továbbit. 11124

Alkalmazást keres.

Müvelt árvaleány házikisasszonynak, pénztárosnőnek, komornának vagy bármiféle tisztességes foglalkozásra ajánlkozik. Leveleket „**Fiatal**“ czimen kér a kiadóhivatalba. 11130

Alkalmazást nyer.

Tanulónak felvétetik 13—14 éves tisztességes fiu, Beliczay Béla mézeskalácsos és viaszgyertya öntő üzletébe. Budapesten, VII. ker., Csányi-utcza 3. sz 7628

Oktatás.

Une demoiselle française cherche un engagement d'été. Ecrire à l'expedition sous chiffre „C. J. 23.“ 11134

Lakás és bérlet.

Bártfa-fürdő.

A Bornemisza Ádám-féle minden kényelemmel ellátott házakban több rendbeli lakás (két vagy három szobás, esetleg konyhával is), valamint egyes szobák — valamennyien csinosan butorozva — az egész fürdő-idényre, vagy hetenkint kiadók. Bővebbet a tulajdonosnál, Bártfa-fürdő. 7634

Raktár-helyiség

olcsó, világos utczai és udvari pincze, a belső körut közvetlen közelében **azonnal** kiadó. Czim a kiadóban. 11125

Különféle.

Makacs,

viszketeg, sömör, bőrkiütésekben, izzadásban szenvedők, vegyenek Erényi-féle „**Ichtiol Salicylt**“, tégelyenkint 3 korona utasitással. Czim a kiadóhivatalban. 36190/II.

Nagy vagyont

alapitható szabadalmak gyártásához társat keresek 1000 frt. tőkével. Czim a kiadóban. 7633

Butort minden stilben jót és olcsón vehet **Sárkány és Schütz** butorczégnél VII., Erzsébet-körut 12. sz. a New-York kávéház átellenében. Árjegyzék 25 kr. bélyeg ellenében bérmentve. 36265

Kölcsönt

törlesztésre, közhivatalnokoknak, katonatiszteknek (házassági óvadékra is), nyugdijasoknak előzetes költség nélkül eszközöl **Általános Forgalmi Intézet.** Budapest, Ujvilág-utcza 9. (Válaszbélyeg kéretik.) 7637

Hirdetmény.

Magyar királyi államvasutak. 94407/A. IV. sz. Első osztályu kocsiknak forgalomba helyeztetése a Budapest ny. p. u. és Palota-Ujpest között közlekedő helyi vonatoknál. Folyó évi junius hó 20-ától kezdve a Budapest ny. p. u. és Palota-Ujpest között közlekedő összes helyi vonatoknál, a melyek eddig csak II. és III. osztályu kocsikkal közlekedtek, I. osztályu szakaszok is fognak a közönség rendelkezésére állani. Budapest, 1899. junius 14-én. Az igazgatóság. 1288

Pályázatok

(a Budapesti Közlönyből.)

Rózsahegyi kir. adóhivatalnál adótiszt. **Csikszeredai** kir. törvszéknél tvszéki és fogház-orvos. **Nagyszombati** kir. jbiróságnál albiró. **Sásdi** m. k. adóhivatalnál pénztárnok. **Nagyváradi** kir. jbiróságnál irnok. **Battonyai** kir. jbiróságnál albiró. **Fogarasi** kir. jbiróságnál aljegyző. **Marosujvári** kir. sóbányahivatalnál mázsa esküdt. **Galánthai** kir. jbiróságnál aljegyző. **Nagyvárad-városi** kir. jbiróságnál irnok. **Debreczeni** kir. ügyészségnél hivatalszolga. **Ipolysági** kir. tvszéknél segéd telekkönyvvezető. **Makói** kir. adóhivatalnál adótiszt. **Abrudbányai** kir. jbiróságnál végrehajtó. **Mezőkövesdi** kir. jbiróságnál segédtelekkönyvvezető. **Eperjesi** m. k. pénzügyigazgatóságnál pénzügyi titkár. **Predeáli** m. kir. fővámhivatalnál vámgyakornok. **Fiumei** m. k. fővámhivatalnál vámgyakornok. **Pozsonyi** m. k. állami kórházban másodorvos. **Zágrábi** kir. pénzügyigazgatóságnál segédtitkár. **Szabadkai** kir. tvszéknél aljegyző. **Budapesti** kir. itélő táblánál itélő biró. **Székelyhidi** kir. jbiróságnál segéd telekkönyvvezető. **Békési** kir. jbiróságnál irnok. **Szarvasi** kir. jbiróságnál albiró. **Hátszegi** kir. jbiróságnál telekkönyvvezető. **Nagykállói** kir. jbiróságnál végrehajtó. **Privigyei** kir. jbiróságnál telekkönyvi átalakitó dijnok. **Mária-radnai** kir. jbiróságnál aljegyző. **Borosjenői** kir. jbiróságnál albiró. **Kisjenői** kir. jbiróságnál járásbiró. **Aradi** kir. jbiróságnál albiró. **Aradi** kir. törvényszéknél biró. **B.-csabai** kir. jbiróságnál segéd telekkönyvvezető. **Dévai** m. kir. pénzügyigazgatóságnál számgyakornok. **Fehérgyarmati** kir. adóhivatalnál gyakornok. **Nagy-somkuti** kir. adóhivatalnál gyakornok. **Csornai** kir. jbiróságnál albiró. **Nagyváradi** kir. itélő táblánál biró. **Karansvári** kir. tvszéknél biró. **Alibunári** kir. járásbiróságnál irnok.

Uton megbecsülhetetlen. — Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva.

(Bizonyitvány Bécs, 1887. julius 3.)

Sarg's Kalodont

elismert legjobb 35080

FOGTISZTITÓ SZER.

A száj kiöblögetése száj- vagy fogvizzel egymagában nem elegendő a fogak tökéletes tisztántartására. E czélra okvetlenül szükséges valamely **fogtisztitó szer** használata.

Mindenütt kapható.

A már 45 év óta dicséretreméltónak ismert, a magyar királyi egészségügyi hatóság által jónak talált és engedélyezett 36005

Dr. SPITZER-féle

arcztisztitó kenőcs szeplő, himlőhely, sömör, májfoltok, fakadékok, forrósági persenések, orrvörösség és minden egyéb arczvirágzások ellen,

valamint a **Dr SPITZER-féle**

bőrszépitő szappan mely az arczkenőcscsel a használati utasitás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruló s fiatal kinézést kölcsönöz.

Egy nagy tégely arczkenőcs ára **80 kr.**, kisebb **50 kr.**, szappan **50 kr.**, Utánzásoktól óvakodjunk! Csak **Krajcsovics** által **Vukováron** készitett kenőcs valódi. Minden tégelyen **Krajcsovics**, a készitő arczképe látható. **Főraktár:**

BUDAPEST, VI., Király-utcza 12. szám. **Török József** gyógyszertára.

BIKSZÁDI GYÓGYFÜRDŐ

Szatmármegyében.

Fürdőidény május 20-tól szept. 20-ig.

Ezen égvényes konyhasós savanyuviz kitünő hatásu: **heveny és idült gyomor bélhurutban**, a **légzőszervek hurutos bántalmaiban**, **máj** és **epebajokban**, a **vese** és **hugyhólyag betegségeiben, aranyér, sárgaság,** és **lépdaganatokban**, **nyálka** és **hugysav** oldó hatás tekintetében a budapesti kir. tudomány-egyetemen történt kisérletek szerint a legkitünőbb égvényes savanyuviznek bizonyult be.

A fürdőben **ivó-, fürdő-** és **belegző-gyógymód** van, azonkivül **hidegvizgyógyintézet** és **savókura.**

A beteg szórakoztatásáról kellően gondoskodva van.
A fürdő acetylen világitással van berendezve.

Helyben orvos, gyógyszertár és posta.

Vasuti állomás: Sz.-Váralja és Técső,

hol kényelmes kocsik kaphatók és honnan a fürdőbe 2 és fél óra alatt lehet eljutni.

Levélbeli megkeresésre mindenről készséggel szolgál felvilágositással

36145 *a fürdőigazgatóság.*

Salzerbad Bécs mellett.

Vasutállomás: Hainfeld

(A.-Ausztria).

Javallatai: Karlsbaddal és Franzensbaddal analógok. — **Hidegvizgyógyintézet. I. rangu alpesi gyógyhely.** — **Gyógyintézet** nők számára, Oertel, Schroth, Plaifair, Weir-Mitschel-féle gyógymódok, tej-, savó-, kumis- és kefir kura, villamos kezelés, massage stb., villamos-, iszap-, fenyőtű-, **odorisatiós-**, kénes- és aczélfürdők. Kezelés idegbajokban, idegességben, hysteriában stb. physikai gyógyeszközökkel. Olcsó és kényelmes nyári **lakások** (konyhával is.) Prospektust küld az igazgatóság. Vezető orvos dr. Schenk A. Bécs, IX., Thurmgasse 15. sz. 35924

Régihirü kénfürdő

Horvátországban

Vasut-állomás **Varasd-Töplicz** Posta és távirda.

a zagoriai vasut mellett (Zágráb-Csáktornya).

Dr. Ludwig tr. udvari tanácsos elemzése 1894-ben: 58 C. foku hőforrás: a kénlap felülmulhatatlan hatásu izom- és izületi csuz, izületi bajok, zsugorodás (előre ment gyuladás és csonttörés után), köszvény, neuralgia (mint ischias stb.), női bajok, bőr- és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyaghurut, görvély, angol kór, fém-mérgezések (mint ólom- és higanykór) stb. ellen.

Ivókura torok-, gége-, mell- máj-, gyomor- és bélbántalmak, aranyér stb. ellen.

Villamosság.—Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel. Egész éven át nyitva. Idény május 1-től október 1-ig. Nagyszerü, pompás park, terjedelmes telepitvények, csinos kirándulások, állandó térzene **zágrábi kir. opera zenekara által**, táncmulatságok, koncert stb.

Varasd-Töplicz állomáson naponta egy omnibusz várja a vendégeket.

Külön kocsik is állanak rendelkezésre s ez iránti megrendelések előre a fürdőigazgatóságnál teendők.

Orvosi felvilágositást nyujt **dr. LONGHINO A** fürdőorvos. 35917

Prospektust ingyen és bérmentve küld a

fürdőigazgatóság.

Tarcsa gyógyfürdő Vasmegyében.

Glaubersó tartalmu szénsavdus vasforrások.

A legujabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványviz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes, hüvös égalj; a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások; villamvilágitás, 2 jó vendéglő, gyógyszertár, naponta 2-szer zene; szép kirándulások. A női szervek bántalmai, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 15-től szeptember 20-ig.

Az évad kezdetétől junius 15-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágositással szolgál és kivánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdőorvos dr. Rhorer Aladár, t. m. főorvos. Tarcsai Károlyforrás különösen mint óvszer járvány esetén, ivóvizül ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatósághoz Tarcsára intézendők. Posta- és távirdaállomás helyben. Vasuti állomás Felső-Eőr, a Szombathely-Pinkafői vonalon, honnan a 30 perczynyire (5·6 klmt.) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér- és társaskocsik (omnibuszok) tartják fenn; egy négyüléses bérkocsi ára 2 frt 25 kr., társaskocsin egy hely 40 kr. 35978

Gmunden.

Sanatorium

pensioval

Gmundenben, Salzkammergut, Felső-Ausztria.

Gyógy- és üdülőintézet gyengélkedők, üdülők és bármily nemü idült bajban szenvedők számára.

Megnyitás 1899 május havában.

A gyógyhely legpompásabb helyén, **egész ujonnan épitve nagy park-telepitvénynyel** van a modern **fürdőtelep** a szó legjobb értelmében, a tudomány által ajánlott **physikai és étrendi gyógyhatányok** felszerelve. Kitünő berendezésü **hydrotherapia, gyógytorna** (Zander-szal), **massage, villamosság, sópára-inhalatio, pneumatikus kamra** (harang), **ásványviz** és **savó-gyógymod, étrendi** és **talaj-kura** (Oertel stb.), **sós, szénsavas** és **villamos fürdők** sétatérrel és nagy **füthető uszómedenczével.**

Fango-kezelés.

Közvetlenül az intézet mellett pompás **sétautak** minden irányban, **nyugalmas üdülő helyek** a tó partján és erdő szélén. 35426

Figyelmes orvosi kezelés és felügyelet.

Felvilágositást és prospektust küld Gmunden Sanatorium igazgatósága.

A MAGYAR NÉP MULTJA ÉS JELENE

ELSŐ KÖTET.

A SZOLGASÁGTÓL A SZABADSÁGIG.

Irta **BENEDEK ELEK.**

31 részben szinnyomatu müméllékletlel és 207 szövegképpel.

Ára pompás diszkötésben 8 forint.

Megrendelhető

az EGYETÉRTÉS kiadóhivatalában.

2119 ad szám 36283

Értesités.

A pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katona élelmező raktároknál és pedig: Pozsonyban 1899. évi julius 5-én, Sopronban 1899. évi julius 10-én és Komáromban 1899. évi julius 13-án délelőtt 10 órakor az illető élelmezési kerületek számára 1899. évi szeptember 1-től, 1900. évi augusztus 31-ig terjedő időre, széna, alom- és ágyszalma, tüzifa mint köszén élelmezési szükséglet bérbeadása nyilvános tárgyalásban lepecsételt ajánlatokkal fog biztosittatni.

Az egyes czikkek és azoknak a különféle állomásokban való szükséglete, valamint minden ezen bérleti üzletre irányuló feltételek a pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katona élelmezési raktáraknál meglevő feltételi füzetekből naponta a hivatalos órák alatt kivehetők.

Az 50 kr.-os bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok a bánatpénzzel együtt és egy időben a pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katona élelmező raktároknál a tárgyalási napon legkésőbb 10 óráig délelőtt benyujtandók.

Kelt Pozsony, 1899. évi junius hó 1-én.

Az 5. hadtest cs. és kir. hadbiztossága.

Gyógyszertáraim készitményei a párisi, bordeauxi és brüsseli kiállitásokon nagy arany érmekkel és diszoklevéllel lettek kitüntetve. 35599

Fontos tüdőbetegeknek

Az egyedüli bevált szer a tüdő és légzési-szervezet megbetegedése ellen a **Kanten pater fenyőkivonata.** Biztos siker. Számos elismerő levél elsőrangu orvosoktól és előkelő egyenektől. Ára 1 liter 25 frt. ½ liter 12 frt 50 kr. ¼ liter 6 frt 25 kr.

Asapol folttisztitó szappan, eltávolit minden foltot (zsir, szurok, kocsikenőcs, ténta) bármely ruhából. Ára dobozként világos ruha részére 2 korona, sötét ruha részére 2 korona.

Storin rozsda foltviz, eltávolit minden rozsda-foltot a fehérneműből a szövet rongálása nélkül. 1 üvegcse 2 korona. Tisztitó szereim ártalmatlanságáért és hatásáért jótállok.

Utasitás ingyen. Valódi egyedül a készitőnél.

BECKER JÁNOS gyógyszerész

Billéd, (Torontálmegye.) Posta-, vasut- és távirda-állomás.

Főraktár: Török Józsefnél, Budapest, Király-utcza 12.

10,000 Fl. Baargewinn

bei minimalstem Risiko

kann Jedermann jährlich erzielen, der einer Vereinigung zur

Ausnützung sicherer, in ganz Oesterr.-Ungarn

erlaubter Werthpapiere

als Mitglied beitritt. 35764

Monatsbeitrag 6.— Fl. halber Antheil 3.— Fl. Mitgliedsbedingungen über diese **streng solide** Einrichtung versendet gratis und franko

(Briefe 10, Karten 15 Krzr. Porto)

AMSTERDAM, Nicolaas Witsenkade 13. Direction der Commerce & Creditbank

Tüchtige Vertreter gesucht.

SZLIÁCS ACZÉLFÜRDŐ

Felső-Magyarországon.

Egyedül ismeretes szénsavdus vasas hévforrás.

Dus vastartalmu források belső használatra.

Idény május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatlan hatásu **vérszegénység, sápkór-, női bajok, gerinczvelő- és idegbántalmaknál, hüdéseknél,** megfeszitett munka és **kiállott betegségek** után erősitésre.

Az osztrák-magyar tisztviselő egylet tagjai május 15-től junius 15-ig és augusztus 15-től szeptember végeig fürdődijból és lakbérből 50% kedvezményben részesülnek. Fürdő orvosok: **Dr. Grünwald M.** kir. tanácsos, **Dr. Szemere A., Dr. Molnár J.** és **Dr. Stern J.** Utazás Bécsből 9 óra alatt; északról Oderbergen át (innen 5 óra), délről Budapesten át (innen 5 óra).

Kimeritő felvilágositással és prospektussal, ugy az utazásról, mint a lakásviszonyokról, ármérséklésről az elő- és utóságságban stb. készséggel szolgál a 35962

szliácsi fürdőigazgatóság (Zólyommegye).

Makulatura

papiros eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ezen 25 év óta fennálló és legelismertebb rendelő intézetet legmelegebben ajánljuk.

Titkos betegségeket

a legelhanyagoltabb és legidültebb **hugycsőfolyást**, a legsulyosabb **hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilis utókövetkezményeit, önfertőztetést,** elgyengült férfierőt **electro-massage** vagy **psychrophon** által; **nőknél fehér folyást** befecskendezés nélkül; **ideg- és hátgerinczbajt**; a legmakacsabb **bőrbetegségeket** gyógyit gyorsan és biztos sikerrel

Dr. KAJDACSY

v. cs. és k. ezredorvos **rendelő intézetében**

Budapest, V., Váczi-körut 4. szám, I. emelet.

Bemenet a lépcsőnél. — Rendelés 9—4-ig, estve 7—8 óráig. Levelekre dijtalanul, titoktartás mellett válaszoltatik; gyógyszerekről is gondoskodva lesz. — **Hölgyek és férfiak részére külön várótermek.** — **Dijazás mérsékelt.** 36625

GRAUER MIKSA

cs. és kir. udvari szállitó

pálinka, likőr-, rum- és cognac-gyáros ajánl a gyümölcsökhöz felöntésre kitünő minőségü

bánáti rozspálinkáját.

Az uborkához szükséges: kiv. min. eczetjét.

A gyár különlegessége: valódi boreczet.

Budapest, VIII., Kerepesi-ut 45. szám.

Depót az udvarban jobbra. 36303

A Kőbányai Királysörfőző GÓLIÁT MALÁTASÖRE

gyógyhatása mellett a legkellemesebb **üditő ital.**

Ajánlások: **Dr. Korányi, Dr. Kétly** budapesti, — és **Dr. Benedikt** bécsi egyetemi tanár uraktól. 36250

!! Óvakodjunk az értéktelen utánzásoktól !!

!! Orvosilag igen ajánlva !!

Magyar királyi államvasutak.

47909/II. szám. 1290

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Budapest balparti üzletvezetősége három év tartamára bérbe adja a Budapest VI. kerület Bajza-Podmaniczky és Epreskert-utczák által határolt a m. kir. államvasutak tulajdonát képező mintegy 4690 m^2 területü bekeritett üres telket nem gyulékony anyagok tározása vagy más a köz- és tüzrendészeti hatóságok illetve a szomszédosok által ki nem fogásolható czélokra, és ezen bérlet biztositására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A bérleti ajánlatban a használati czél tüzetesen megjelölendő.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok **f. évi julius hó 1-ég déli 12 óráig** általános osztályunk vezetőjénél (Teréz-körut 62. I. em. 6. ajtó) nyujtandók be ezen czim alatt „Ajánlat a Budapest VI. ker. Bajza-Podmaniczky és Epreskert-utczák által határozott máv. telek bérletére vonatkozólag.“

Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Bánatpénz fejében legkésőbben f. é. junius 30 ikán déli 12 óráig 50 forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirban a balparti üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál letéteményezendő.

A készpénzben letett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fenntartjuk.

Budapest, 1899. junius hó.

A budapesti balparti üzletvezetőség.

Biztositsunk betöréses lopás ellen!

Háztartási biztositás a lakófélnek időnkinti távolléte (mint utazás, szünidő vagy nyári tartózkodás) idejére is érvényes.

1000 korona biztositott összeg után a dij egy évre csak

EGY KORONA.

TŰZ- ÉS SZÁLLITMÁNY-BIZTOSITÁS

BETÖRÉSES LOPÁS ELLENI BIZTOSITÁS

FONCIÈRE, PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864.

Teljesen befizetett részvénytőke: 4 millió korona

Tartalék- és évi dijbevételek: 26 millió korona

Összesen 30 millió korona

KÖZPONT: BUDAPEST, V., SAS-UTCZA 10. (SAJÁT HÁZ.)

Bővebb felvilágositással készséggel szolgál az intézet budapesti vezérügynöksége: **V., Sas-utcza 10.** (Saját ház.) Intelligens ügynökök alkalmazást nyernek. 36299

Betörés ellen biztositunk: magánháztartási berendezéseken kivül még áruraktárakat, üzleteket, iroda-helyiségeket, óra- és ékszerüzleteket. Továbbá bankokat, takarékpénztárakat, széfeket, sálogházakat, adó- és egyéb hivatalokat, nemkülönben templomokat, kolostorokat és imaház-berendezéseket.

ÉLETBIZTOSITÁS MINDEN ELKÉPZELHETŐ KOMBINÁCZIÓ SZERINT.

BALESETBIZTOSITÁS A LEGKÜLÖNFÉLÉBB MÓDOZATOK MELLETT.

Példa az egyénenkinti baleset-biztositáshoz: Ügyvédek, irodai alkalmazottak, tanitók, papok, tőzsdeiátogatók, kereskedők stb. ... tehát a legolcsóbb koczkázati osztályba tartoznak, évenkint fizetnek:

10.000 kor. tőke-biztositásért halálesetre 0.60‰ dijtétel szerint = 6 kor. — fill.
10.000 „ tőke-biztositásért rokkantságra 0.75‰ dijtétel szerint = 7 „ 50 „
5 kor. napi kárpótlásért mulé keresetképtelenség esetén 1 kor. 50 fill. dijt. szerint = 7 „ 50 „
összesen tehát ... 21 kor. — fill.

Ha a biztositás a dijnak évenkinti előre fizetésével 10 évre köttetik, 25% azaz 5 „ 25 „ engedmény adatik, ugy hogy az évi dij összesen csak ... 15 kor. 75 fill.

Oly személyek, kik hivatásuk következtében nagyobb veszélyeknek vannak kitéve, mérsékelt pótdijat fizetnek.

„**Ideg- és nemi betegségek**“

eredetére alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vér infektionális betegségei, valamint **bármily nagyfoku gyengeségi állapotok (impotenczia)** ellen **páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk**

Dr. Mitzger Tivadar

Hirneves hydro-elektrotherapiai rendelő-intézetét

Budapest, Teréz-körut 44., I. em.

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern Hygiea s orvosi technika **elsőrendü vivmányai** szerint a **korszakalkotó „Kataphorese“ gyógymód** alapján nagyszabásu gyógytermekkel van berendezve és **a legrövidebb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosit.**

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizetendő.

Az intézet nyitva d. e. 8—1-ig, d. u. 2—8-ig.

Levelekre dijmentesen válaszoltatik. Külön váró- és gyógytermek, külön be- és kimenet. 36289

Katapheresz gyógymód. Ideg- és nemi betegségek gyógyitása. Irta **Dr. Mitzger Tivadar. Ára 2 frt 50 kr.**

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönőirat folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő intézet VI. Andrássy-ut 24. szám, Opera mellett.

Titkos betegségeket,

hugyosőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az **elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást,** bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket**, melyeknek **a magtalanság** egyik főokozója és **bőrbetegségeket** gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan és alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt császár. kir. oszt.-főorvos. **Rendel:** naponta 10 órától d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz. — Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető

NÉPSZERÜ UTMUTATÓ

(már a 13-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek észszerü gyógykezeléséhez czimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., 35624

most csak 90 kr.

A könyv jól becsomagolva 1 frt beküldése mellett bérmentve küldetik meg. **A könyv tartalma:** I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi elgyengülés. — III. Az önfertőzés és az éjjeli magömlések. — IV. A hugycsőtakár (tripper) és hugycsőszükületek. — V. A bujakór (ziphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtenyészője a prostitúczió.

Magyar királyi államvasutak.

89958/C. I. szám. 1291

Hirdetmény.

(Gács-magyar közös forgalom. Mérsékelt dijtételek életbeléptetése Magyarországba szállitandó szeszküldeményekre.)

A gács-magyar közös forgalomban 1899. évi január 1-től érvényes II. rész 4. dijszabási füzet 32. tételszáma alatt nyers szeszre nézve foglalt dijtételek folyó évi junius hó 6-tól folyó junius hó végéig való érvényességgel ugyanazon viszonylatban és feltételek mellett **finomitott** szeszre is alkalmaztatnak. Folyó évi augusztus hó 1-én ezen dijtételek finomitott szeszre nézve pótlás nélkül érvényüket vesztik.

Budapest, 1899. évi junius hó 15.

Az igazgatóság.